

TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027-2028

Kaupunginhallitus 10.11.2025 § 318
Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 103

SISÄLLYS

.....	1
1 TALOUSSUUNNITTELUN PERIAATTEET JA 2026 AVAINLUVUT	5
1.1 TALOUSSUUNNITTELUN PERIAATTEET	5
1.2 VARKAUS 2026 AVAINLUVUT	5
2 TALOUSSUUNNITTELUN YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT	6
2.1 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
2.2 KUNTATALOUS	6
2.3 VARKAUDEN KAUPUNGIN TALOUS	7
2.4 VARKAUDEN KAUPUNKISTRATEGIA	9
2.4.1 VIESTINNÄN JA MARKKINOINNIN STRATEGISET TAVOITTEET	9
2.5 VARKAUDEN KAUPUNGIN ORGANISAATIOKAAVIO	10
2.6 VARKAUDEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ	10
2.7 VÄESTÖ, TYÖLLISYYS JA ASUMINEN	11
2.7.1 VÄESTÖNKEHITYS	11
2.7.2 TYÖLLISYYS JA TYÖPAIKAT	13
2.7.3 ALUETALOUS JA VIENNIN KEHITTYMINEN	15
2.7.4 ASUMINEN JA ASUNTOTUOTANNON KEHITTÄMINEN	17
2.7.5 TALOUSARVIOVUODEN 2026 JA TALOUSSUUNNITELMAVUOSIEN 2027–2028 KEHITTÄMISHANKKEET, ELINKEINOTOIMINNAN JA KUNTIEN YHTEISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN	17
2.8 OSALLISTUVA DEMOKRATIA	19
3 TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027–2028	20
3.1 TALOUSARVIO 2026	20
3.2 TALOUSSUUNNITELMA 2027 – 2028	20
4 TALOUSARVION SITOVIUUS JA MUUT MÄÄRÄYKSET	21
4.1 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET JA KÄYTTÖSUUNNITELMA	21
4.1.1 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	21
4.1.2 KÄYTTÖSUUNNITELMA	21
4.2 TALOUSARVION SITOVIUUS	21
4.2.1 KÄYTTÖTALOUS	21
4.2.2 TULOSLASKELMA	21
4.2.3 RAHOITUSLASKELMA	21
4.2.4 INVESTOINNIT	21
4.2.5 OTTOLAINAUS	21
4.2.6 ANTOLAINAUS JA TAKAUKSET	22
4.2.7 LAUTAKUNNAT	22
4.2.8 TALOUSARVIOMUUTOKSET	22
4.2.9 HANKINNAT	22
4.3 SISÄINEN VALVONTA, TARKASTUS JA RISKIEN HALLINTA	22
4.3.1 SISÄINEN VALVONTA	23
4.3.2 SISÄINEN TARKASTUS	23

4.3.3 RISKIEN HALLINTA	23
5 KONSERNIOHJAUS	25
5.1 KONSERNIOHJAUKSEN PERIAATTEET	25
5.2 VARKAUDEN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT	25
6 KÄYTTÖTALOUS / LAUTAKUNTIEN TALOUSARVIOT	28
6.1 YLEISHALLINTO	28
6.1.1 Keskusvaalilautakunta	29
6.1.2 Kaupunginvaltuusto	30
6.1.3 Tarkastuslautakunta	30
6.1.4 Kaupunginhallitus	32
6.1.4.1 Jäsenyydet	33
6.1.4.2 Avustaminen	34
6.1.4.3 Toimikunnat	34
6.1.4.4 Vammaisneuvosto	34
6.1.4.5 Vanhusneuvosto	35
6.1.4.6 Elinvoiman edistäminen	36
6.1.5 Konsernihallinto	40
6.1.5.1 Taloushallinto	40
6.1.5.2 Henkilöstöpalvelut	41
6.1.5.3 Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut	42
6.1.5.4 Hallintopalvelut	42
6.1.5.5 Tietohallinto	43
6.1.5.6 Tukipalvelut	43
6.2 KESKI-SAVON TYÖLLISYYSSALUE	44
6.3 HYVINVOINNIN JA KASVATUKSEN TOIMIALA	47
6.3.1 Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus	51
Kasvun ja oppimisen lautakunta	52
6.3.2 Perusopetus	52
6.3.3 Varhaiskasvatus	53
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	55
6.3.4 Hyvinvointipalvelut	55
6.3.4.1 Kirjastopalvelut	56
6.3.4.2 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelu	56
6.3.4.3 Liikuntapalvelut	57
6.3.4.4 Museopalvelut	58
6.3.4.5 Nuorisopalvelut	59
6.3.5 Soisalo-opisto	61
6.4 TEKNINEN TOIMIALA	62
6.4.1 Kaupunkisuunnittelu	65
6.4.2 Kaupunkitekniikka	66
7 TULOSLASKELMA	68
7.1 TOIMINTATUOTOT	68
7.2 TOIMINTAKULUT	68
7.3 TOIMINTAKATE	68

7.4 RAHOITUS.....	69
7.4.1 VEROTULOT	69
7.4.2 VALTIONOSUUDET	70
7.4.3 KORKOTUOTOT JA -KULUT	71
7.4.4 MUUT RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	71
7.5 VUOSIKATE.....	71
7.6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	71
7.7 TILIKAUDEN TULOS / ALI-/YLIJÄÄMÄ	71
7.8 TULOSLASKELMA	72
7.9 TOIMIALOITTAIN	73
8 INVESTOINNIT	75
9 RAHOITUSLASKELMA	88
10 KONSERNIYHTIÖT / TYTÄRYHTIÖT	92
10.1 Wartalo Kodit Oy	92
10.2 Varkauden Aluelämpö Oy	94
10.3 Navitas Kehitys Oy	96
10.4 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	97
10.5 Varkauden Taitotalo Oy	99
10.6 Keski-Savon Vesi Oy.....	100
10.7 Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus	102
10.8 Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy.....	103
11 LIITTEET	106

1 TALOUSSUUNNITTELUN PERIAATTEET JA 2026 AVAINLUVUT

1.1 TALOUSSUUNNITTELUN PERIAATTEET

Kaupunginvaltuuston on kuntalain luvun 13, 110§ mukaan hyväksyttävä seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

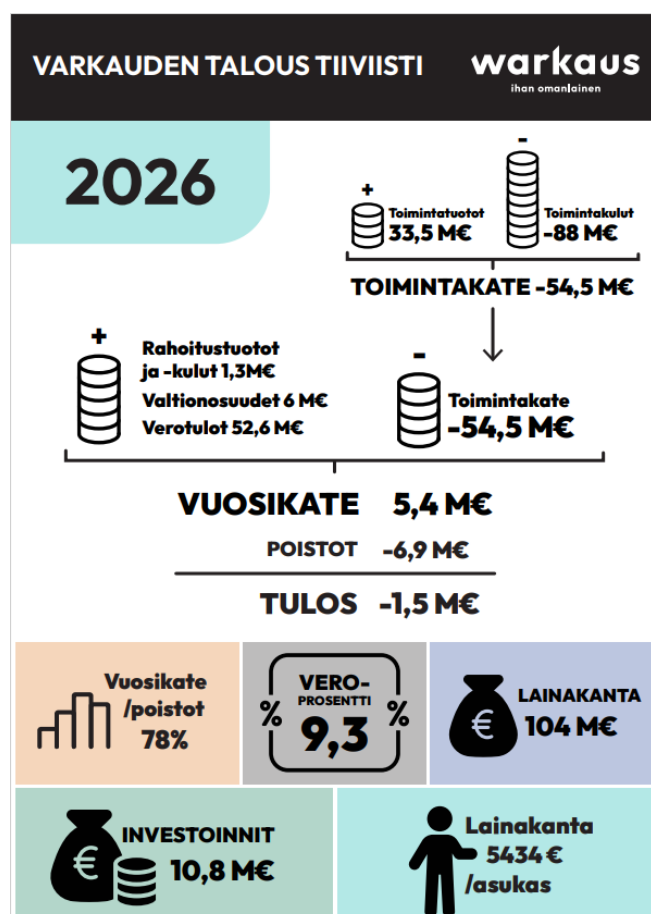
Taloussuunnittelussa toiminnalla ja taloudella on kiinteä yhteys. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan sekä talouden tasapaino turvataan.

Talousarvion ja -suunnitelman päätehtävät:

- asettaa palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet
- budjetoida tuottoja ja kuluja koskevat arviot eri toiminnoille/tehtäville ja hankkeille
- osoittaa miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan

Taloussuunnitelmaan / -arvioon kuuluu käyttötalous-, tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

1.2 VARKAUS 2026 AVAINLUVUT

2 TALOUSSUUNNITTELUN YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT

2.1 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Suomen talous toipuu taantumasta hitaasti, kun heikko työllisyystilanne ja epävarmuus pitävät kotitaloudet varovaisina. Julkinen velkasuhde vakiintuu vaalikauden taitteessa hetkellisesti mutta ei pysyvästi, arvioi valtiovarainministeriö 22.9.2025 julkaisemassaan ennusteessa.

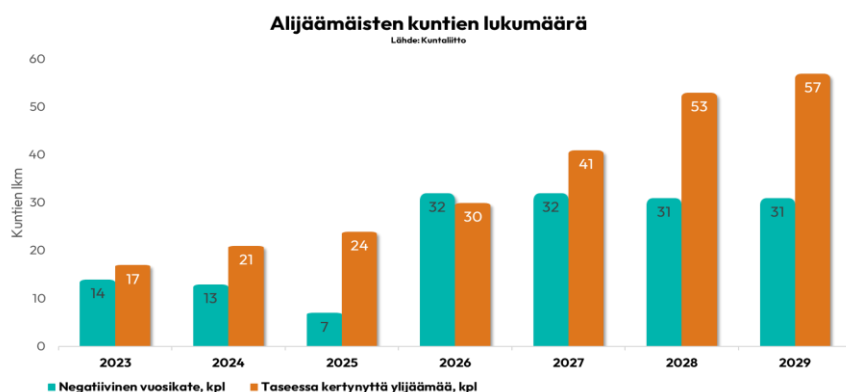
Suomen talous on toipunut hitaasti, mutta merkkejä vauhdikkaammasta kasvusta on näkyvissä. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa. Talouden epävarmuus on kuitenkin toistaiseksi ohjannut kotitalouksien lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen. Investointien ennakoidaan kasvavan nopeammin, sillä energiasii-
tymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät niitä merkittävästi ennustejaksolla vuosina 2025–2027. Tänä vuonna bruttokansantuote (bkt) kasvaa 1,0 %, ensi vuonna 1,4 % ja 1,7 % vuonna 2027.

Työllisydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun alkuvuoden aikana. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan ensi vuodesta lähtien. Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna hieman viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin 9,4 % työvoimasta. Ensi vuonna työllisten määrä kasvaa ja työttömyys laskee 9,0 %:iin. Myös vuonna 2027 työllisyyden kasvu jatkuu ja työllisyysaste (20–64-vuotiaat) nousee 77,3%:iin.

Inflaatio euroalueella lähti nousemaan vuoden 2021 loppupuolella ja vuoden 2022 aikana käytiin lähes 10% tasossa. Vuonna 2023 inflaatio lähti laskemaan ollen tällä hetkellä n. 2% paikkeilla. Kohonnut inflaatio vaikutti suoraan **markkinakorkoihin**, jotka nousivat yli 4% tason. Sittemmin inflaation laskun myötä EKP on alentanut ohjauskorkojaan ja korkotaso on tällä hetkellä n. 2%. Tällä tasolla sen odotetaan pysyvän lähivuosina, mutta valtioiden välinen tullisota ja puolustusvarustelu tuovat epävarmuutta siihen.

2.2 KUNTATALOUS

Vuodesta 2025 eteenpäin negatiivisten vuosikatteiden kuntien lukumäärä kasvaa voimakkaasti erityisesti väestöään menettävissä ja vanhemman väestön kunnissa. Vuosikatteen vahvistamiseen tulisi kiinnittää huomiota erityisesti pienimmissä kuntakoryhmissä.

Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee edelleen vuosina 2026–2027, mutta vahvistuu sen jälkeen määräraikaisten valtionosuusleikkausten väistyessä. Kuntatalouden vuosikate ei riitä nettoinvestointeihin 2025–2029.

Valtionosuudistus on valmisteilla ja sen tavoitellaan tulevan voimaan v. 2027 alusta lukien.

Kriisikunnan kriteerit

Kuntalain 118 §:ssä määritellään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Kuntien kriisikuntakriteereitä muutettiin kuntalain muutoksella, joka hyväksyttiin tammikuussa 2019 ja se tuli voimaan 1.3.2019. Muutoksilla haettiin tasa-arvoisempaa tilannetta kuntien välille ja muutoksen jälkeen kaikki neljä tunnuslukua kuvaisivat paremmin sitä, milloin kunta on vaarassa kriisiytyä.

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää,

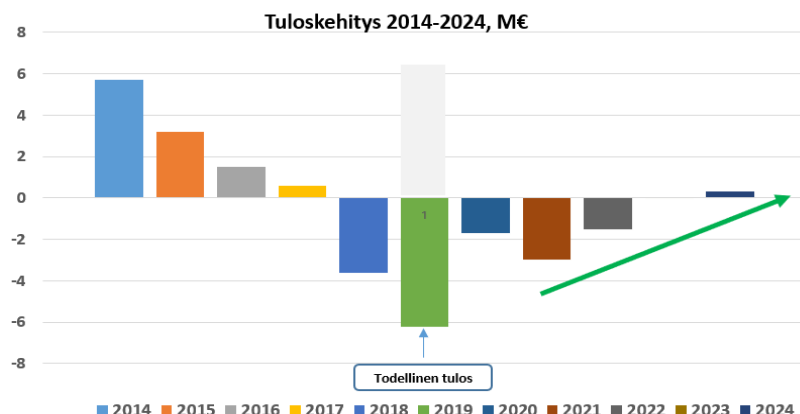
1. jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.
2. jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 €.
3. tai rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täytäneet seuraavat raja-arvot:
 - kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %;
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
 - asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 %:lla;
 - konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

2.3 VARKAUDEN KAUPUNGIN TALOUS

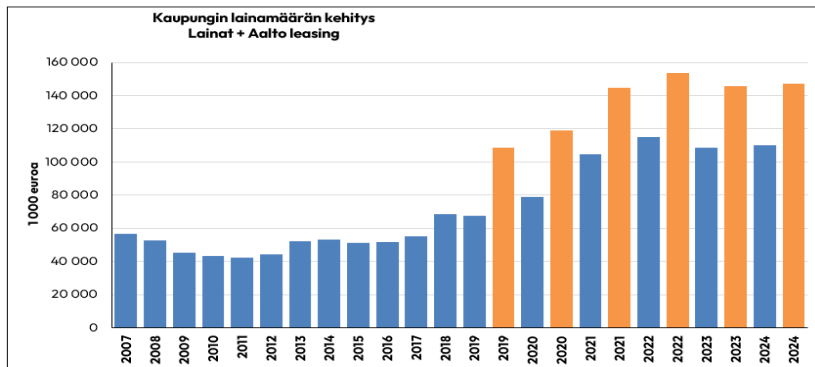
Varkauden kaupungin talous kääntyi alijäämäiseksi 2018 ja pysyi sellaisena vuoteen 2022 saakka. Vuosi 2019 oli kirjanpidollisesti positiivinen n. 6 M€, mutta sen taustalla oli n. 12 M€ varauksen purku. V.2019 tulos on oikaistu poistamalla varauksen vaikutus.

Vuonna 2023 tilikauden tuloksesta tuli positiivinen ns. verohäntien ja kohtuullisen valtionosuuden ansiosta. Vuosien 2023 ja 2024 kaupungin taloutta tasapainotettiin voimakkaasti sekä säästöjen että veronkorotusten avulla. Näiden toimien ansiosta kaupungin taloudessa tapahtui käänne parempaan vuoden 2024 aikana. Suuntaus näkyi vuoden 2024 tilinpäätöksessä ja on edelleen nähtävillä vuoden 2025 talouden kuukausiraporteilta.

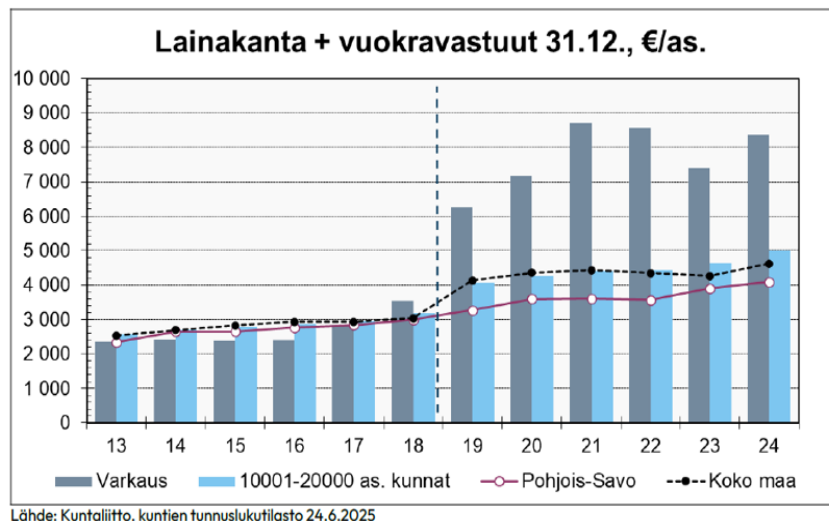
Tuloskehitys 2014–2024 seuraavassa kaaviossa.

Taloustilanteen parantuminen on todellakin tarpeen, koska kaupungin velkaantuneisuus on korkea. Seuraavassa taulukossa on kaupungin velkaantuneisuuden kasvu vuodesta 2007 lähtien. Sinisellä värillä olevat pylväät sisältävät lainat ja kuntatodistukset. Oranssissa pylväässä on em. lainojen lisäksi Aalto-sairaalan leasingrahoitus.

Kaupungin velka/asukas on lähes kaksinkertainen vertailtaessa niin vastaavan kokoisten, Pohjois-Savon kuin myös koko maan kuntien velkaantuneisuuteen.

Varkaudella on edessä merkittävien investointien toteutus. Kankun koulun rakentaminen on alkanut ja valmistuttuaan se korvaa Lutilan ja Puurttilan koulut. Uuden uimahallin rakentamisesta ei vielä ole päätöstä, mutta nykyisen uimahallin käyttöikä on loppuillaan ja siihen ei enää tehdä merkittäviä korjauksia. Kolmanneksi investointikohteeksi on suunniteltu Könönpellon koulun peruskorjausta.

Jos nämä kaikki investoinnit toteutuvat, niin niiden hinta on yhteensä arviolta 45-50 M€. Nämä investoinnit tehdään velkarakalla ja sitä kautta kaupungin velkaantuneisuus tulee kasvamaan nykyisestä. Vaikutus kaupungin talouteen tulee myös sitä kautta, että investointien korot ja poistot tulee tehdä vuosittain tuloslaskelmassa. Tämä vaikutus on yli 2 M€. Näin ollen kaupungin tulostaso pitää saada pidettyä 2 - 3 M€ ylijäämäisenä, jotta investointien tuomat kustannukset pystytään maksamaan ja lainoja lyhentämään.

Tehtyjen talouden tasapainotustoimenpiteiden ansiosta Varkaus pystyy kuitenkin aiempaa paremmin tekemään investointeja.

Tarkka taloudenpito on tarpeen myös tulevana vuosina, jotta velkoja saadaan lyhennettyä.

2.4 VARKAUDEN KAUPUNKISTRATEGIA

Kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden ohjaamisen perusta on kaupunkistrategia, jonka hyväksyy kaupunginvaltuusto valtuustokaudeksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Varkauden kaupunkistrategian julkilausuman (välitä, vaikuta, viihdy) kokouksessaan 13.6.2022. Strategiaan on liitetty toimenpidesuunnitelma, jonka luonnosta kaupunginvaltuusto käsitteli iltakoulussa 12.9.2022 ja hyväksyi sen 10.10.2022. Strategian pääteemat välitä – vaikuta – viihdy, sisältävät viestin siitä, mitä me kaupunkiyhteisönä tahdomme olla. Pääteemat on muodostettu strategiatyön aikana kerätyn aineiston pohjalta ja edustavat niitä arvoja, joita asukkaat nostivat esille strategiatyön yhteydessä.

Kaupunkistrategian päivitys on käynnistetty uuden valtuuston toimesta. Valtuusto linjasi strategiaseminaarin yhteydessä syyskuussa 2025, että kaupunkistrategian pääteemat Välitä-Vaikuta-Viihdy säilyvät, mutta sisältöä ja painotuksia tullaan tarkentamaan. Päivitetty strategia on määrä saada valtuuston hyväksyttäväksi alkuvuodesta 2026.

2.4.1 VIESTINNÄN JA MARKKINOINNIN STRATEGISET TAVOITTEET

Varkaus on asukkaiden oma, yhteisöllinen kaupunki. Varkauden brändiä rakennetaan yhdessä asukkaiden, paikallisten yhdistysten, seurojen ja järjestöjen, oppilaitosten, yritysten ja yhteisöjen kanssa, yhdessä.

Varkautelainen identiteettimme pohjaa arvokkaaseen teolliseen historiaamme, josta olemme kulkeneet matkan korkean kansainvälisen teknologian keskittymäksi. Vahva paikallisidentiteetti on myös elinvoiman ja vetovoiman tae. Viestimme yhteisönä positiivisesti ja ylpäästi Varkauden viihtyisyydestä ja hyvistä puolista vahvistaen varkautelaista identiteettiä. Kaupungistamme on kehittynyt nykyinen, monipuolinen, luonnon ja vesistöjen ympäröimä, tulevaisuuteen katsova paikkakunta.

Elinvoimainen ja energinen Varkaus tarjoaa koulutusta, työtä ja menestymisen mahdollisuuksia. Meille on tärkeää kehittää, vaalia ja luoda viihtyisiä työn, yrittämisen ja elämän ympäristöjä.

Jokainen varkautelainen vaikuttaa kaupunkimme hyvinvointiin, viihtyisyyteen ja identiteettiin sekä vahvistaa hyvää meininkiä positiivisella viestillään.

Varkauden kaupungin työntekijät ovat ylpeitä työstään ja osaamisestaan ja tuovat niitä esille aktiivisen viestinnän keinoin. Viestinnän merkitys ymmärretään lakisääteistä laajempaan kokonaisuutena. Sisäistä ja ulkoista työnantajamielikuvaa vahvistetaan palveluviestinnällä sekä kehittämällä rekrytointiprosesseja ja perehdytystä.

Vaikuttamismahdollisuudet turvataan avoimella, säännöllisellä ja oikea-aikaisella vuorovaikutuksella sekä avoimella ja läpinäkyvällä päätöksenteolla. Näin palveluita kehitetään ja arvioidaan yhteistyössä kuntalaisten kanssa.

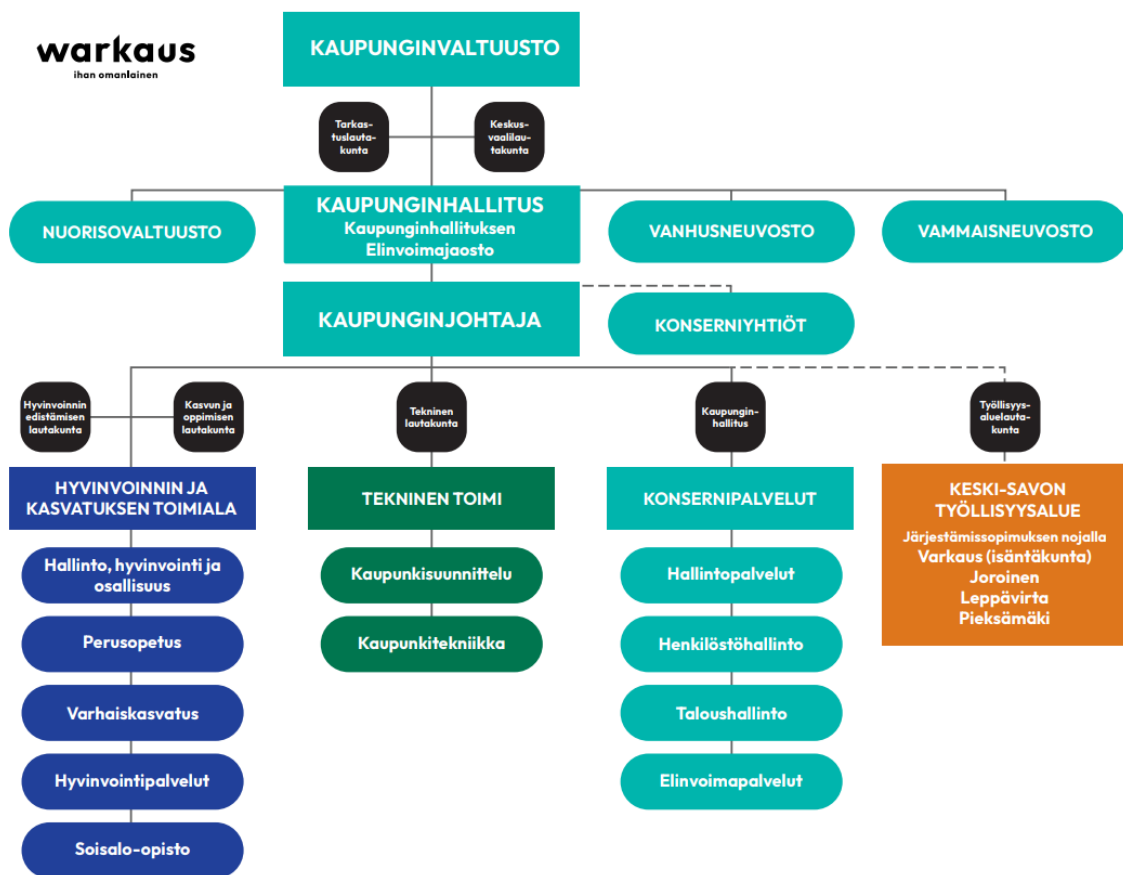
Kuntalaisten yhteisöllisyyden tunnetta vahvistetaan eri osallisuuskanavien kautta ja kehittämällä yhteistyötä ja kumppanuuksia kolmannen ja neljännen sektorin, seurakuntien ja muiden yhteisöjen kanssa. Osallistavaa toimintakulttuuria vahvistetaan ottaen malla asukkaat mukaan suunnitteluun ja viestimällä asukaslähtöisesti sekä hyödyntämällä asiakaspalautetta toiminnan kehittämisessä. Yhteisönä meillä on yhteinen päämäärä: viihtyisä Varkaus, jossa on kaikki rikkaan elämän edellytykset. Meillä viihtymisen takaavat toimivat peruspalvelut, monipuoliset vapaa-ajan mahdollisuudet, turvallinen elinympäristö ja monimuotoinen luonto.

Matkailumarkkinoinnissa hyödynnetään Saimaa-brändiä ja Varkauden teollista kulttuuriperintöä. Matkailua kehitetään määrätietoisesti ja innovatiivisesti ympärivuotiseksi matkailun kehittämisohjelman mukaisesti.

Kun viestintä on suunniteltua ja kaupunkistrategian sekä organisaation tavoitteiden mukaista, se on tehokasta ja vaikuttavaa. Toimiva viestintä parantaa palveluita, niiden saatavuutta, kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia ja luo edellytyksiä kaupunkikonsernin tulokselliselle toiminnalle. Varkauden markkinointi ja viestintä perustuu yhdessä eri toimijoiden kanssa rakennettuun vuosikelloon, joka kertoo viestinnän vastuutahoille, millä pääteemoilla olemme esillä vuoden kuluessa, säännöllisesti ja systemaattisesti.

Olemme ylpeitä Varkaudesta, ihan omanlaisesta kaupungistamme!

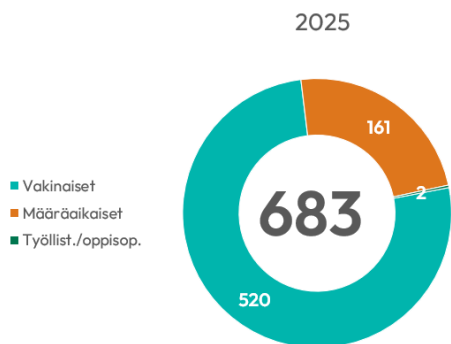
2.5 VARKAUDEN KAUPUNGIN ORGANISAATIOKAAVIO

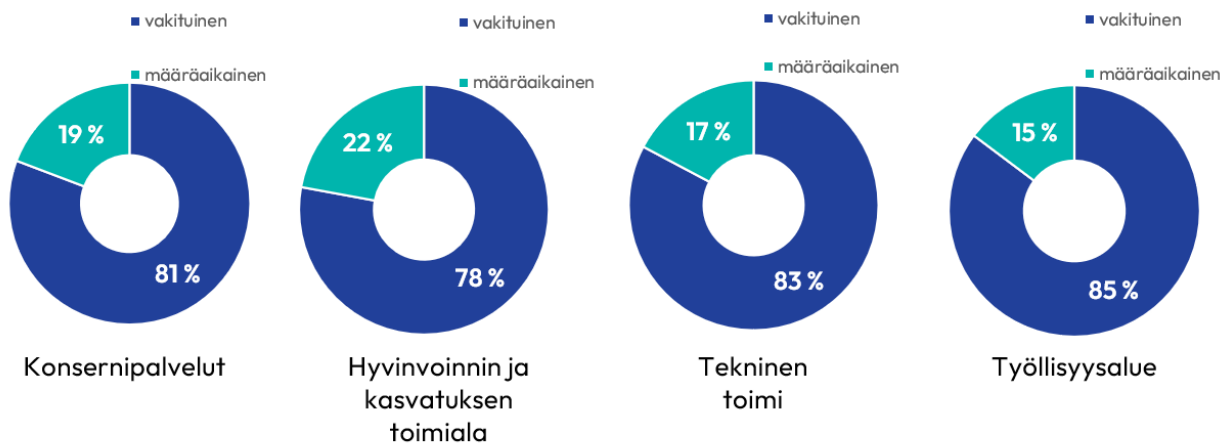
2.6 VARKAUDEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Varkauden kaupungin henkilöstömäärä on kasvanut vuoden 2025 alussa Keski-Savon työllisyysalueen toiminnan alkamisen vuoksi.

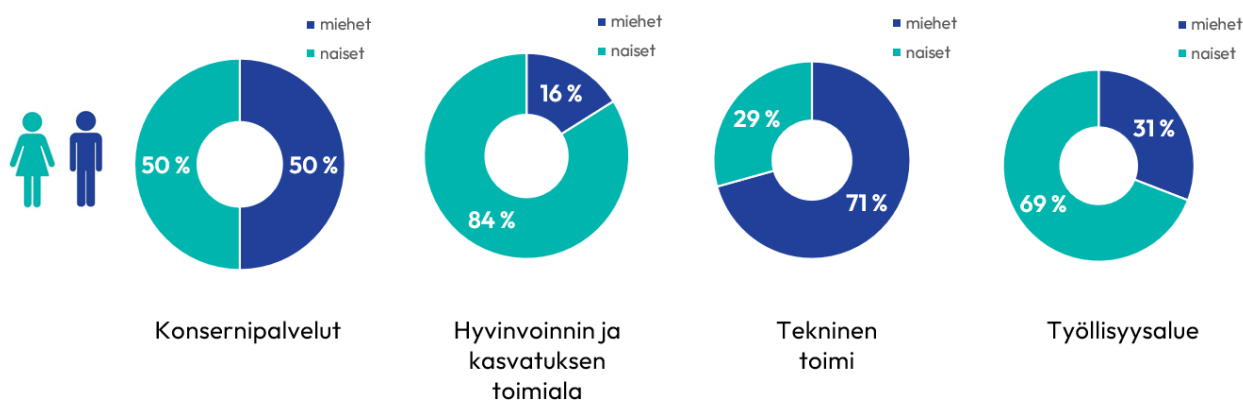
Vakituisessa palvelussuhteessa työskentelee 520 henkilöä (tilanne 30.9.2025), määräaikaisessa palvelussuhteessa 106 henkilöä, sijaisena 55 henkilöä ja oppisopimussuhteessa 2 henkilöä. Tukityöllistettyjä ei ole enää kaupungille otettu johtuen syksyllä 2024 voimaantulleista työllisyysturvaan vaikuttavista lakimuutoksista.

Toimialoittain palvelusuhteet jakautuvat seuraavasti:

Työntekijöistä 520 henkilöä on naisia ja 163 henkilöä miehiä.
Sukupuolijakauma toimialoittain:

Palkkakulut 30.9.2025 mennessä olivat 19,8 M€ (sisältäen Keski-Savon työllisyysalueen palkkakulut).

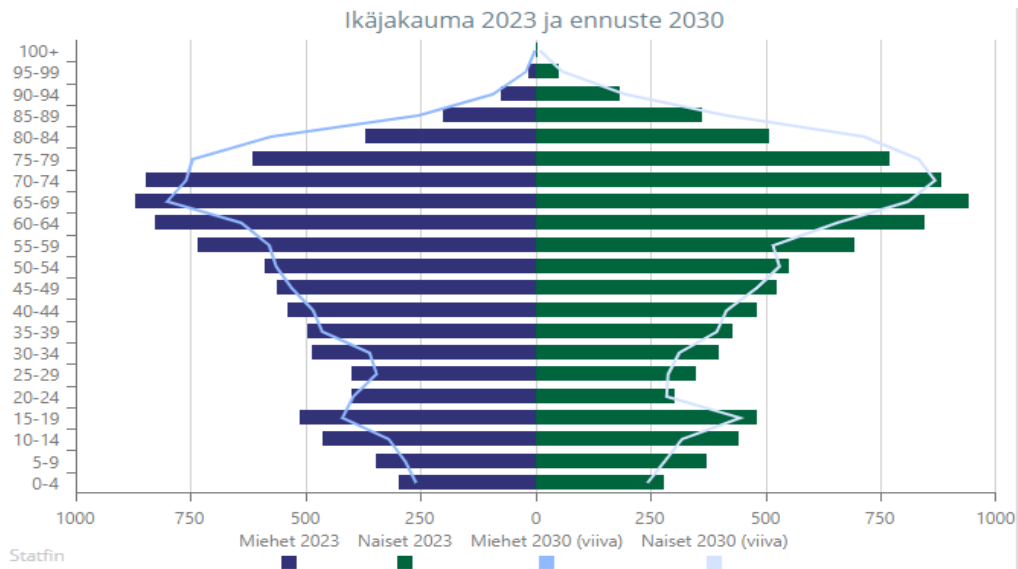
Sairauspoissaolot ovat kasvaneet verrattuna edelliseen vuoteen: keskiarvo vuoden 2025 ajalta on 17,8 kalenteripäivää per työntekijä (AinoHealt Manager työkykyjohtamisjärjestelmän mukaan).

Haasteena tulevaisuudessa on henkilöstön eläköityminen: talousarviovuoden 2026 ja kahden seuraavan suunnitelmavuoden aikana yli 10 % työvoimasta eläköityy. Osaavien henkilöiden poistumiseen työelämästä tulee varautua suunnitelmallisesti ennakoon ja osaamisen siirto uusille työntekijöille tulee huolehtia riittävän ajoissa.

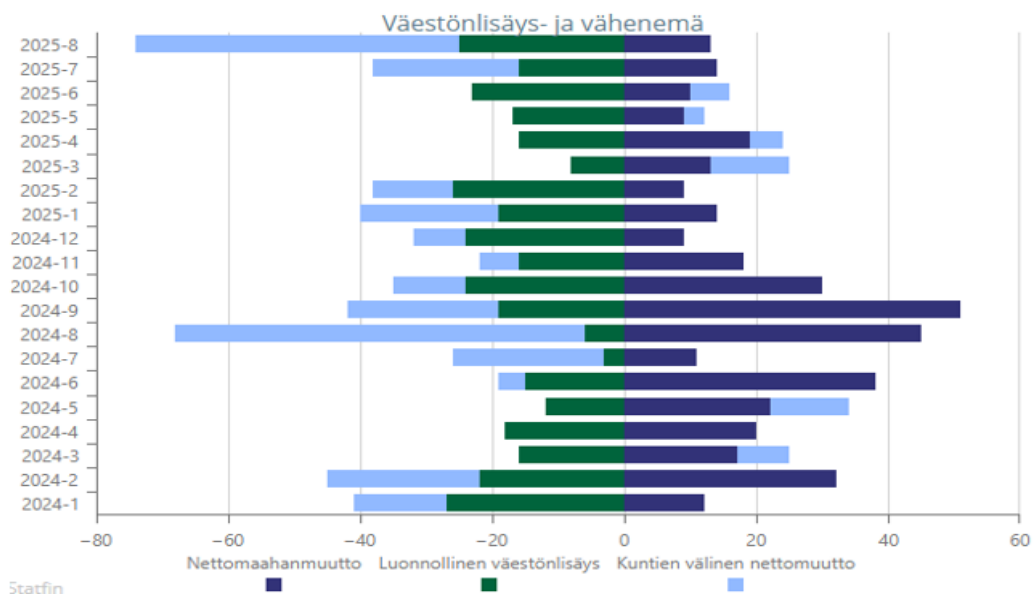
2.7 VÄESTÖ, TYÖLLISYYS JA ASUMINEN

2.7.1 VÄESTÖNKEHITYS

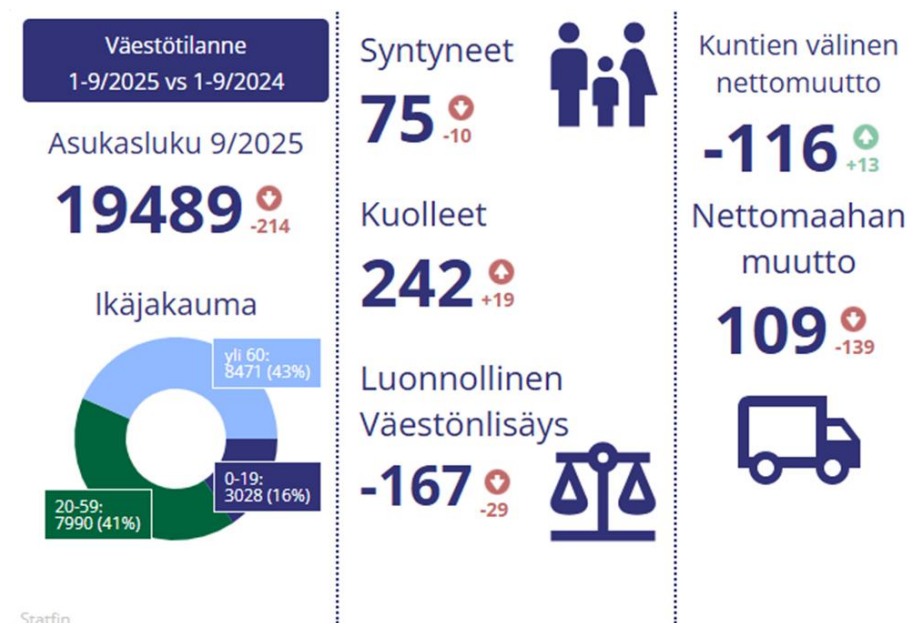
Seuraavassa kuvassa on Varkauden asukkaiden ikäjakauma ja ennuste vuodelle 2030. "Pyramidi" on kohtuullisen tasainen; joissain kunnissa iäkkäiden osuus on todella laaja ja toisaalta nuorten hyvin alhainen.

Väestönlisäys- ja vähenemätaulukosta nähdään, mistä osa-alueista Varkauden väestönkehitys on koostunut 01/2024-08/2025 välisenä aikana. Huomio kiinnittyy nettomaahanmuuttoon ja toisaalta kuntien väliseen nettomuuttoon.

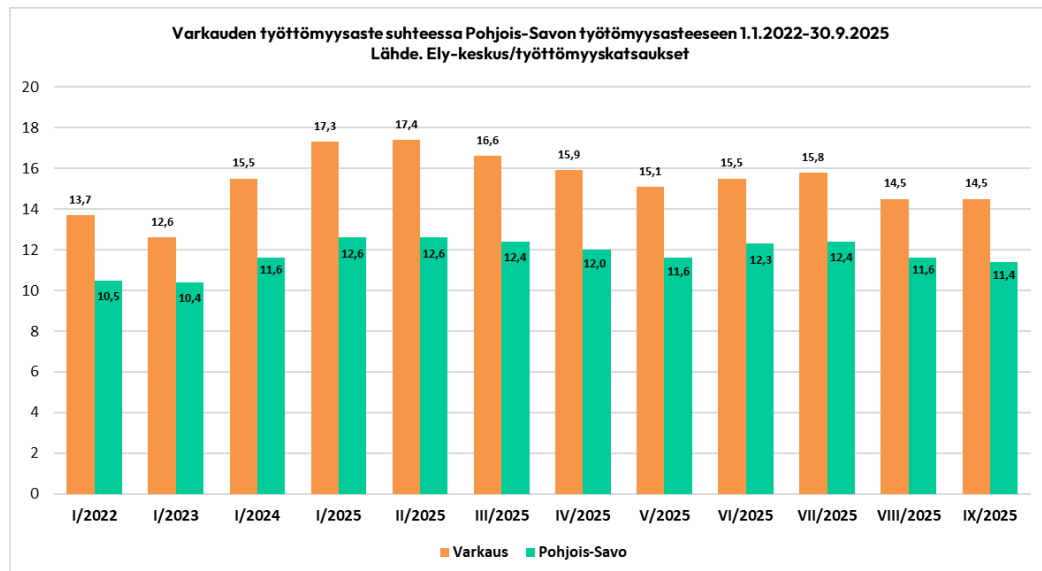
Seuraavassa kaaviossa on tiivistetty Varkauden väestökehitys kokonaisuutena, vertailuajanjaksona 1-9/2025 vs 1-9/2024.

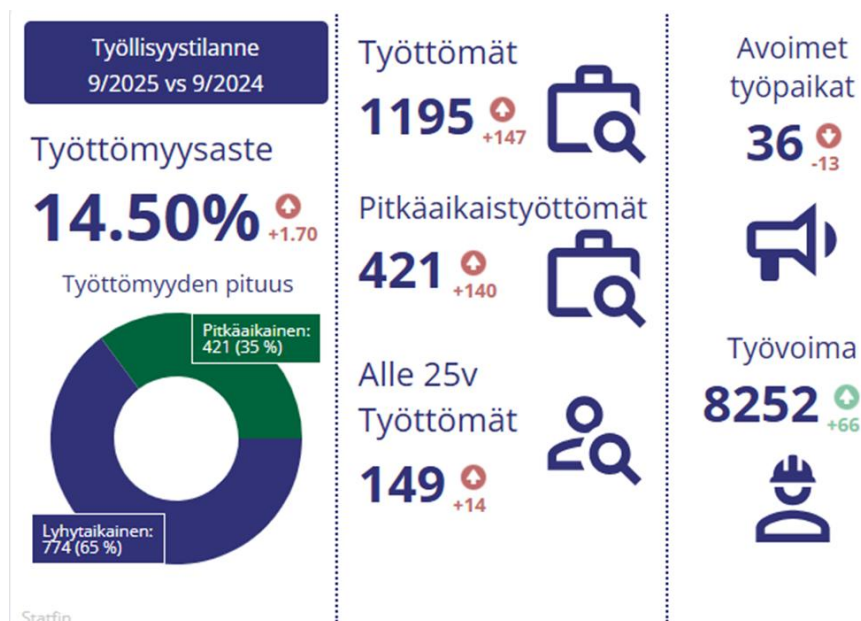
2.7.2 TYÖLLISYYT JA TYÖPAIKAT

Varkauden työttömyysaste on pienentynyt vuoden 2025 aikana (1.1. 17,3 % ja 31.9. 14,5 %). Pohjois-Savon työttömyysaste on myös pienentynyt vastaavana aikana (1.1. 12,6 % ja 31.9. 11,4 %).

Työttömiä työnhakijoita 31.9.2025 oli yhteensä 1195 henkilöä (08/2024 1 048 henkilöä). Pitkäaikaistyöttömiä eli yli vuoden työttömänä olleita henkilöitä oli 421 (09/2024 281 henkilöä). Alle 25-vuotiaista työttömänä oli 149 henkilöä (09/2024 135).

Seuraavassa taulukossa Varkauden työllisyystilanteen vertailu 9/2025 - 9/2024:

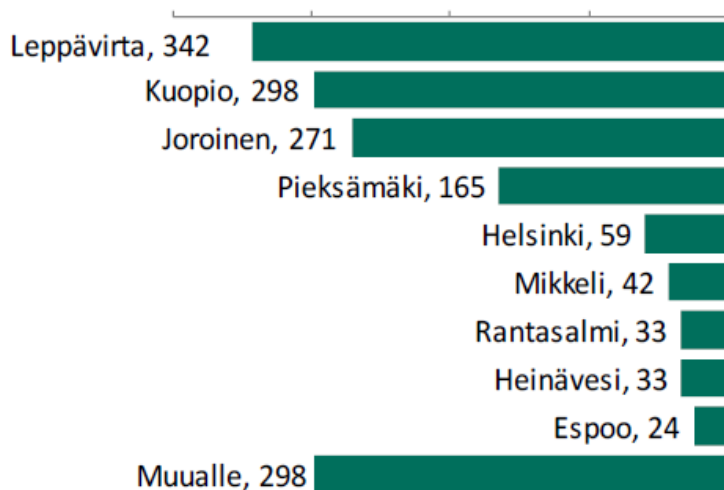

Varkauden kaupungin työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2023 Tilastokeskuksen mukaan 112,6 %, joka on kolmanneksi paras Pohjois-Savon alueella. Vieremän kunnan työpaikkaomavaraisuus on 136,1 % ja Keiteleen kunnan 129,4%. Kuopion työpaikkaomavaraisuusaste oli 103,0 % ja Iisalmen 109,8 %.

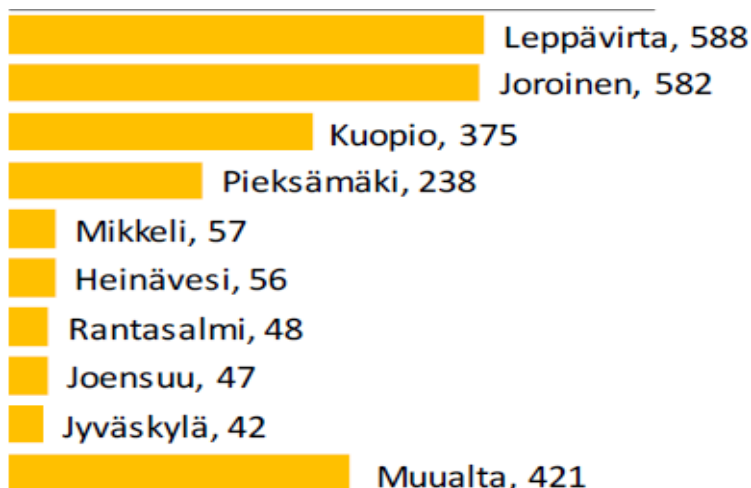
Yhteensä Pohjois-Savon alueella oli vuonna 2023 98 655 työpaikkaa, joista Varkaudessa sijaitsi 8,0 % / 7 924 (v. 2022 8 035), Kuopiossa 56,1% / 55 391 (v. 2022 55 401), Iisalmissa 8,7 % / 8 667 (v. 2022 8 931) ja Siilinjärvellä 7,2 % / 7 145 työpaikkaa (v. 2022 7 227).

Työssäkäyntiliikenne

V. 2023 Varkaudesta muualla työssäkäyneitä oli 1565 henkilöä, kymmenen yleisintä asuinkuntaa:

V.2023 Varkaudessa työssäkäyneitä oli 2 454 henkilöä, kymmenen yleisintä asuinkuntaa:

Yhteenveto: Varkaudessa käy muista kunnista 889 henkilöä enemmän töissä, kuin Varkaudesta käydään muissa kunnissa töissä.

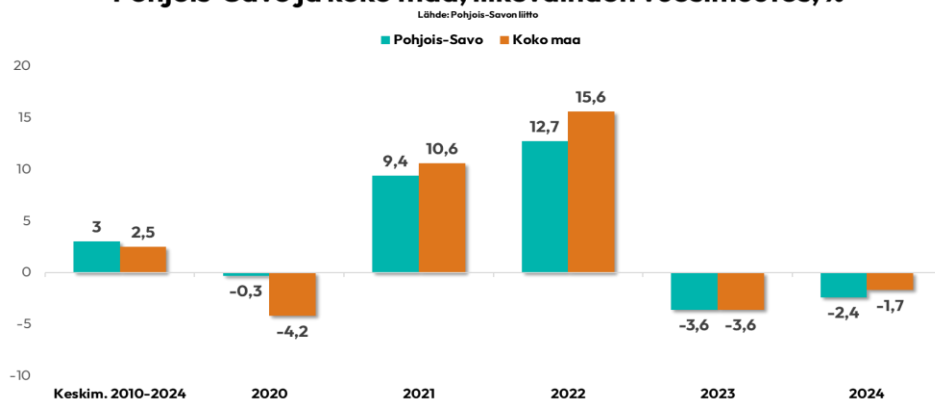
2.7.3 ALUETALOUS JA VIENNIN KEHITTYMINEN

(Lähde: Pohjois-Savon liitto, 26.5.2025)

Pohjois-Savon aluetalous taantui 2024 jo toista vuotta.

Vuonna 2024 Pohjois-Savon yritysten liikevaihto oli 14,8 mrd. €. Pohjois-Savon yritysten liikevaihto laski -2,4 %. Vuonna 2023 laskua oli -3,6 % vuosien 2021 ja 2022 vahvan kasvun jälkeen. Koko maassa liikevaihto laski viime vuonna -1,7 % ja -3,6 % vuonna 2023. Sellu- ja kartonkialan pitkän aikavälin kehitys on seurannassa olevista toimialoista heikoin. Ainoana alana sen liikevaihto on laskenut Pohjois-Savossa. Laskua on ollut keskimäärin -2,8 % vuodessa.

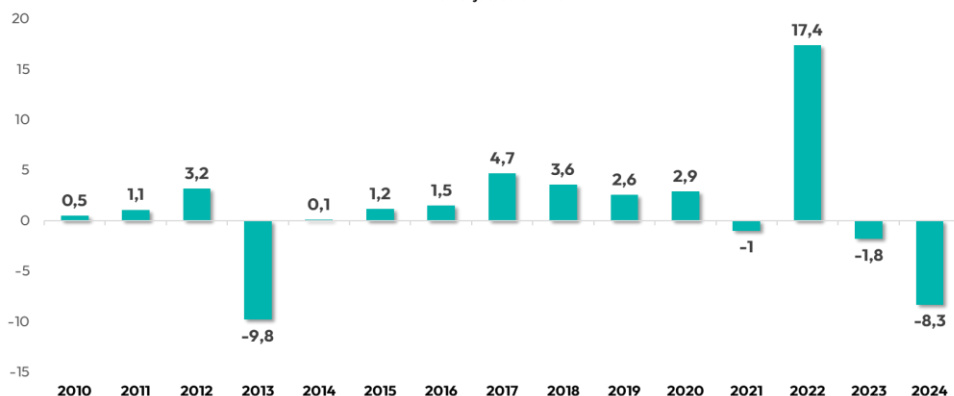
Pohjois-Savo ja koko maa, liikevaihdon vuosimuutos, %

Varkauden seudulla yritysten liikevaihdon vuosikasvu on vuosina 2010–2024 ollut 1,0 %. Seudun liikevaihto pääsi kasvu-uralle 2010-luvun puolivälissä ja vuonna 2020 kasvua oli koronasta huolimatta 2,9 %. Vuonna 2021 liikevaihto säilyi lähes ennallaan ja vuonna 2022 kasvua kertyi jopa 17,4 %. Vuonna 2023 liikevaihdon arvo laski -1,8 % ja vuonna 2024 laskua oli -8,3 %. Sellu-, kartonkija puutuoteinvestoinnit valmistuivat muutama vuosi sitten ja tämä näkyy puutuoteteollisuuden, metalliteollisuuden ja energiateknologian kehityksessä.

Varkauden seutu, liikevaihdon vuosimuutos, %

Lähde: Pohjois-Savon liitto

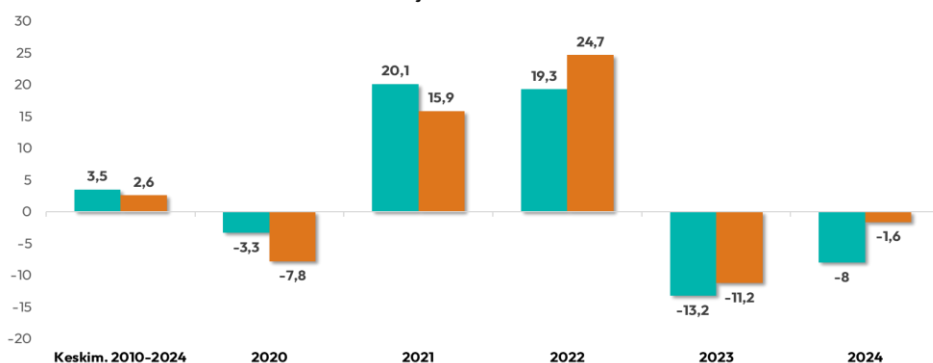
Viennin kehitys

Pitkällä aikavälillä Pohjois-Savon vienti on kasvanut koko maan vientiä paremmin. Vuosina 2010–2024 vuosikasvu on Pohjois-Savossa ollut keskimäärin 3,5 % ja koko maassa 2,6 %. Pohjois-Savon osuus koko maan viennistä on laskenut hieman viimeisien vuosien aikana. Vuonna 2024 osuus koko maan viennistä oli 1,7 %.

Pohjois-Savo ja koko maa, viennin vuosimuutos, %

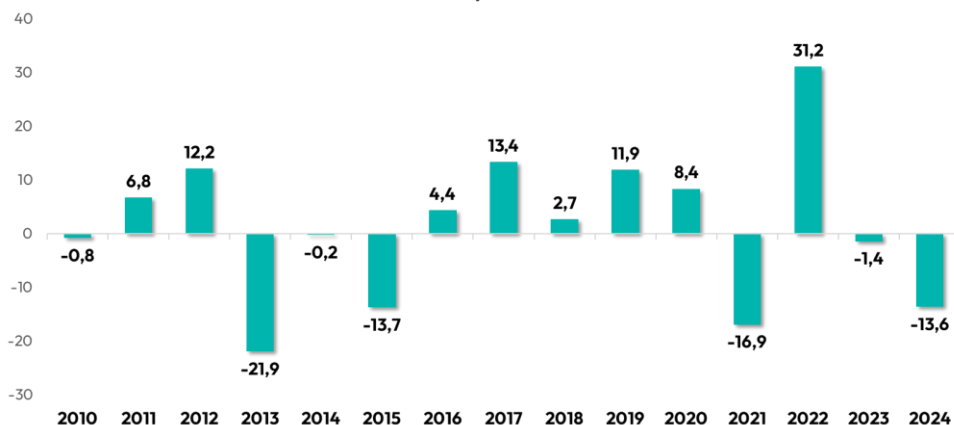
Lähde: Pohjois-Savon liitto

■ Pohjois-Savo ■ Koko maa

Varkauden seutu, viennin vuosimuutos, %

Lähde: Pohjois-Savon liitto

Yritysten kaikkien toimialojen viennin keskimääräinen vuosimuutos (%) seuduittain v. 2010–2024 sekä vuosimuutokset (%) v. 2020–2024

Alue	Milj. € v. 2024	Keskim. v. 2010–2024	2020	2021	2022	2023	2024
Kuopion seutu	1 009	5,0	-11,1	52,1	25,7	-19,9	-2,1
Ylä-Savon seutu	567	5,4	-9,8	21,2	5,6	-1,3	-12,5
Varkauden seutu	697	0,7	8,4	-16,9	31,2	-1,4	-13,6
Sisä-Savon seutu	208	4,0	1,4	63,3	4,2	-42,6	3,1
Pohjois-Savo	2 491	3,5	-3,3	20,1	19,3	-13,2	-8,0
Koko maa	144 994	2,6	-7,8	15,9	24,7	-11,2	-1,6

2.7.4 ASUMINEN JA ASUNTOTUOTANNON KEHITTÄMINEN

Asumispalvelujen tavoitteena on turvata kaikille kuntalaisille tarkoituksenmukainen asumismuoto. Laadukkaan asumisen mahdollistumisella on suuri vaikutus kuntalaisten hyvinvointiin.

Varkauden kaupungin strategian osa-alueena on asuminen ja asuntotuotannon kehittäminen. Kaupungin omasta asuntotuotannon palveluista ja kehittämisestä vastaa kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö, vuonna 1986 perustettu Wartalo Kodit Oy. Yhtiö omistaa, vuokraa, isännöi ja ylläpitää noin 1 200 asuntoa. Yhtiön asuntokanta mahdollistaa erimuotoisen asumisen asukkaiden elämäntilanteen ja tarpeiden mukaisesti. Kaupungin asuntokanta on valtaosaltaan 1950–1980 luvulla rakennettua. Nykyisen rakennusosien ja peruskorjauksien suunnitelmallisen ylläpitämisen sekä kehittämisen pohjaksi on laadittu pitkän tähtäimen suunnitelma 10 vuodelle. Suunnitelmaa tarkennetaan talouden ehdoilla 3 vuoden investointiohjelmalla.

Asuntokannan määrätietoinen kehittäminen ja monipuolistaminen esteettömyyden, energiatehokkuuden, kiertotalouden ja väestörakenteen muuttuessa luovat pohjan kiinteistöstrategialle, jota päivitetään vuosittain.

Asuntopolitiikan painopisteet tulevaisuudessa keskittyvät uusien myös elinkeinoelämän tarpeita palvelevien asuntojen rakentamiseen ja olemassa olevan asuntokannan kehittämiseen sekä erityisryhmien asuntotuotantoon.

Rakennetun ympäristön ja rakentamisen hiilijalanjälki otetaan huomioon suunniteltaessa peruskorjauksia ja uudiskohteita. Yhtiö ylläpitää ja kehittää ilmastosuunnitelmaa. Ilmastosuunnitelman painopisteet ovat kiinteistöt, energia / vesi, asukasysteistyö ja seuranta sekä kehittäminen. Puurakentamisen mahdollisuudet tutkitaan ja mahdollisuuksien mukaan sen käyttöä lisätään, mikäli se taloudellisesti on mahdollista. Energiatehokkuus ja uusiutuvat energiamuodot tutkitaan tärkeänä osa hankkeita. Asuntokantaa on hallitusti ja suunnitelmallisesti sopeutettava kysyntää vastaavaksi tulevana vuosina.

2.7.5 TALOUSARVIOVUODEN 2026 JA TALOUSSUUNNITELMAVUOSIEN 2027–2028 KEHITTÄMISHANKKEET, ELINKEINOTOIMINNAN JA KUNTIEN YHTEISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Varkauden teatterin kattoremontti

Varkauden teatterin katto on ollut korjauksen tarpeessa jo vuosien ajan. Kattoremontti toteutetaan kesän 2026 aikana. Tämänhetkinen kustannusarvio (7.11.2025) on 400.000 €. Suunnitelma sisältää koko kattopinta-alan korjauksen (n. 1300 neliötä). Hankkeen rahoitussuunnitelma on seuraava:

OKM:n investointiavustus	105 000 €
Leader Mansikka (EU-osarahoitus)	60 000 €
Kotiseutuliiton peruskorjausavustus	10 000 €
”Katto kuntoon” -pienkeräys	15 000 €
”Katto kuntoon” -tuotemyynti	15 000 €
”Kattoneiö” -tuki yrityksiltä	50 000 €
Tukikonsertti	10 000 €

Varkauden kaupungilta haetaan rahoitusta 150 000 – 200 000 €. Teatteri esittää, että rahoitus olisi pääosin lainaa ja osin myös tukea. Kaupunginhallituksen esitys 10.11.2025 on, että teatterille varataan myönnettäväksi 200 000 euron laina. Ko. laina on otettu huomioon antolainana kaupungin rahoituslaskelmassa.

Keski-Savon Uusyrityskeskus ry Wäläkki

Wäläkki Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:n toimintaan vuoden 2026 talousarvioon aloittavien yritysten neuvontaan on varattu 49 777 €:n määräraha. Wäläkyn kuntarahoitus on yhteensä 84 000 €, josta Leppävirran osuus on 22 703 € ja Joroisten 11 520 €.

Elinvoiman edistäminen

Kaupungin ja Navitas Kehitys Oy:n kesken on laadittu sopimus elinkeinoasioiden hoidosta vuonna 2026. Talousarviossa kohtaan Elinvoiman edistäminen on varattu yhteensä 792 200 €:n määräraha elinkeino- ja matkailuasoiden hoitoon ja käynnissä olevien talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytyjen hankkeiden rahoitukseen.

Pohjois-Savon pääomasijoitusrahasto

Pohjois-Savon pääomasijoitusrahastoon (North Savo Startup Fund) päätettiin osallistua kaupunginhallituksen 21.1.2019 § 21 päätöksen mukaisesti 0,5 M€ osuudella. Rahastoon on tarkoitus kerätä noin 10 M€ kuntien, Pohjois-Savon liiton, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja yksityisten sijoittajien rahaa. Pohjois-Savon pääomarahasto perustamiseen tarvittavan pääoma jakaantuu seuraavasti: Kuopion kaupunki 1,2 M€, Varkauden kaupunki 0,5 M€, Iisalmen kaupunki 0,5 M€, ELY-keskus 4,9 M€, yksityiset sijoittajat ja hallinnointiyhtiö yht. 2,9 M€. Vuoden 2025 pääomakutsu 1/2025 45 000 € on maksettu 16.1.2025.

Kumppanuussopimus Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 11.9.2023 § 184 hyväksynyt Varkauden kaupungin ja Savonia-ammattikorkeakoulun välisen yhteistoimintasopimuksen vuosille 2023–2028. Sopimuksen tavoitteena on tukea ja mahdollistaa kansainvälisen tuotantotekniikan koulutuksen järjestäminen paikkakunnalla sekä opiskelijoiden sitoutuminen Varkauteen. Sopimuksessa määriteltä tuki on sidottu oppilasmäärään ja sen kehittymiseen ollen suuruudeltaan enintään 100 000 euroa vuodessa.

Varkauden kampuksella vahvalla kumppanuusmallilla toteutettava Bachelor of Engineering tutkinto-ohjelma valmentaa insinöörejä työskentelemään korkean teknologian projekteissa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Bachelor of Engineering, Industrial Management -tutkinto-ohjelmasta valmistuu monitaitoisia tuotantotalouden asiantuntijoita, painopistealueenaan teollisuuden palveluliiketoiminta ja tuotanto. Tuotantotalouden insinöörin koulutusohjelman tarve on lähtenyt vahvasti Varkauden ja Keski-Savon alueen elinkeinoelämän tarpeista. Varkauden kaupungin tavoitteena on kumppanuustoiminnan kautta tukea koulutusohjelmaa ja sitä kautta osittain varmistaa alueen elinkeinoelämän työvoiman saatavuus myös tulevaisuudessa. Kumppanuusmallilla vastataan osaajatarpeeseen ja tätä kautta edistetään alueen elinvoimaa.

Hyvällä mielellä Pohjois-Savo 2021–2030 – hanke

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 14.12.2020 § 360 päättänyt osallistua Hyvällä mielellä Pohjois-Savo 2021–2030 –hankkeeseen. Hankkeen päätavoitteena on Pohjois-Savon maakunnan asukkaiden mielen hyvinvoinnin ja mielenterveyden vahvistuminen sekä päihteiden käytön väheneminen. Muutosta mielenterveyden väestötason indikaattoreissa tavoitellaan kymmenen vuoden tähtäimellä. Painopiste on kuntien pysyvien rakenteiden kehittämisessä ja tukemisessa, verkostojen vahvistamisessa ja asukkaiden kanssa yhdessä tekemisessä. Hankkeen rahoitusmallissa kuntarahoitusosuus 452 960 € vuosille jakautuu Pohjois-Savon kuntien kesken asukaslukuun suhteutettuna.

Mieliteko-ohjelman tarkoitus on löytää keinoja pohjoissavolaisten mielen hyvinvointiin ja ennaltaehkäistä mielenterveysongelmien syntymistä. Kymmenvuotisen ohjelman tarkoitus on korjata Pohjois-Savon rumia lukuja mielenterveyden tilastoissa ja vahvistaa alueen elinvoimaa.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 27.3.2023 § 77 päättänyt osallistua 1.9.2023 – 31.8.2027 Mieliteko-ohjelman jatkokaudelle). Vuoden 2025 kuntarahaosuus on 18 500 €, josta 14.7.2025 on maksettu 9 514 €.

Kehittämisyhdistys Mansikka ry – yhteistyösopimus

Kaupunginhallitus on 24.4.2023 § 98 päättänyt, että kaupunki solmii yhteistyösopimuksen Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n kanssa kaudelle 2023–2027. Kehittämisyhdistys Mansikka ry on yksi Suomen 52 Leader-toimintaryhmästä. Leader-Mansikan toiminnan perustana on yhdessä alueen asukkaiden ja eri yhteisöjen kanssa laadittu paikallinen maaseudun kehittämisstrategia. Leader rahoitus koostuu EU:n maaseuturahaston rahoituksesta (43 %), valtion rahoituksesta (37 %) ja kuntien rahoituksesta (20 %). Kaupungin rahoitusosuus sopimuskaudella on yhteensä 321 958 € eli **64 392 € vuodessa**. Rahoitusosuus tulee neuvotella uudelleen, mikäli maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023–2027 annettu asetus (646/2023), tai jokin muu ulkoinen tekijä rajoittaa Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n leader-hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia Varkauden kaupungin alueella.

Alueurakka

Kaupunginhallituksen 23.4.2019 § 104 tekemän päätöksen mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisen ja ylläpidon tehtävät on hoitanut Destia Oy. Sopimus päättyy 30.4.2026. Uusi sopimuskausi 1.5.2026 – 30.4.2033 + 3 vuotta (optiot).

Uuden Sukupolven Organisaatiot (USO) -verkostohanke 2025-2026

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.12.2024 § 262 päättänyt osallistua Kuntaliiton, FCG:n ja kuntien USO 2025-2026-verkostohankkeeseen.

USO2025-2026 on poliittisen ja ammatillisen johdon yhgeinen vertaisoppimisverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön tukija. USO 2025-2026 -kauden kärkiteema on siiloista silloille, jossa keskiössä on uuden valtuustokauden sujuva käynnistäminen sekä luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. Kaudella rakennetaan "silttaa tulevaan" eli tuetaan kuntien tulevalla kaudella käynnistyvää startegiatyötä ja tänään liittyvää muutoksen ja uudistusten ennakointia.

Verkostokausi on kaksivuotinen ja osallistumismaksu perustuu kunnan asukasmäärään. Varkauden osallistumismaksu on 12 000 € vuodessa.

Hyvinvointikertomus

Varkauden kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja suunnitelma vuosille 2025-2029 osa 1 käsiteltiin valtuustossa 26.5.2025.

Laaja Hyvinvointikertomus sisältää seuraavat ohjelmat ja suunnitelmat:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma
- Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma
- Turvallisuuksuunnitelma
- Vammaispoliittinen ohjelma

Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi kaupunki osallistuu omistamansa elinkeinoyhtiön Navitas Kehitys Oy:n kautta kehittämiss-hankkeisiin ja elinkeinotoiminnan sekä kuntien yhteistoiminnan kehittämiseen.

Toimialoilla on omia kehittämishankkeita ja – projekteja, joiden toteuttamiseen on määrärahat varattu ko. toimialan talousarvioon.

2.8 OSALLISTUVA DEMOKRATIA

Kuntalain mukaan valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista kuntalaisille. Yksi tapa osallistumisen ja vaikuttamisen toteuttamiseksi on osallistuva budjetointi. Osallistuva budjetoinnissa kuntalaiset otetaan mukaan talouden suunnitteluun vuorovaikutteisia menetelmiä hyödyntäen. Se on talouden ja demokratian yhdistämistä, johon linkittyy käytännön tekeminen.

Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on lisätä kaupungin ja asukkaiden välistä vuorovaikutusta, avointa keskustelua sekä päätöksenteon ja valmistelun avoimuutta. Osallistuvan budjetoinnin avulla asukkaiden tarpeet voidaan tunnistaa paremmin ja suunnitella asukkaiden tarpeiden mukaisia palveluja.

Kaupunki on ottanut käyttöön osallisuutta lisääviä toimintatapoja toiminnan ja talouden suunnitteluun (mm. kuntalaistilaisuudet, kokousten ja tiedotustilaisuuksien streamaus nettiin, Warkaus-tiedottaa osio). Talouden tasapainottamistoimenpiteitä selvitettäessä on toteutettu kuntalaissele.

3 TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027–2028

3.1 TALOUSARVIO 2026

Kaupungin taloustilanne on kääntynyt parempaan suuntaan vuonna 2024. Velkaantuneisuus on kuitenkin edelleen erittäin korkealla ja sen alentaminen vaatii vuosien työn.

Varkaudella on edessä merkittävien investointien toteutus. Kankun koulun rakentaminen on alkanut ja valmistuttuaan se korvaa Luttilan ja Puurtilan koulut. Uuden uimahallin rakentamisesta ei vielä ole päätöstä, mutta nykyisen uimahallin käyttöikä on loppuillaan ja siihen ei enää tehdä merkittäviä korjauksia. Kolmanneksi investointikohteeksi on suunniteltu Könönpellon koulun peruskorjausta.

Jos nämä kaikki investoinnit toteutuvat, niin niiden hinta on yhteensä arviolta 45–50 M€. Nämä investoinnit tehdään velkarakentamalla ja sitä kautta kaupungin velkaantuneisuus tulee kasvamaan nykyisestä. Vaikutus kaupungin talouteen tulee myös sitä kautta, että investointien korot ja poistot tulee tehdä vuosittain tuloslaskelmassa. Tämä vaikutus on n. 2 M€.

Näillä perusteilla tarkka taloudenpito tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

3.2 TALOUSSUUNNITELMA 2027 - 2028

Suunnitteluvuosille 2027–2028 yltää Kankun koulun rakentaminen. Könönpellon koulun peruskorjauksesta ja uimahallin rakentamisesta ei ole vielä lopullisia päätöksiä. Jos kaikki nämä kolme merkittävää investointia toteutuvat, niin niiden menolisäys Varkaudelle on vuositasolla 2 – 2,5 M€. Näin ollen kaupungin tulostaso pitää saada pidettyä vähintään 2 M€ ylijäämäisenä, jotta investointien tuomat kustannukset pystytään maksamaan ja lainoja lyhentämään.

Valtionosuusjärjestelmää ollaan uudistamassa ja uudistuksen on arvioitu tulevan voimaan 1.1.2027. Uudistuksen ei odoteta tuovan suurta muutosta Varkauden valtionosuuksiin, mutta ne olisivat kuitenkin positiivisia tämänhetkisen tiedon perusteella.

4 TALOUSARVION SITOVUUS JA MUUT MÄÄRÄYKSET

4.1 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET JA KÄYTTÖSUUNNITELMA

4.1.1 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Erillinen talousarvion täytäntöönpano-ohje, joka sisältää myös talouden raportointiohjeen hyväksytään kaupunginhallituksen kokouksessa tammikuussa 2026.

Täytäntöönpano-ohjeistuksessa määritellään ja ohjeistetaan talouteen, henkilöstöön ja toimintaan liittyviä tarkempia määräyksiä sekä toimintaohjeita.

4.1.2 KÄYTTÖSUUNNITELMA

Toimialueiden tulee laatia käyttösuunnitelma, joka hyväksytään ko. toimielimen lautakunnassa ja toimitetaan taloushallintoon viimeistään 31.1.2026 mennessä. Käyttösuunnitelmien avulla toimialueiden tulee panna täytäntöön valtuuston hyväksymä talousarvio. Käyttösuunnitelmaan voidaan tarvittaessa tehdä toimialan alaisuudessa tulosalueiden sisällä muutoksia siten, että toimialan valtuustoa nähden sitova tilikauden toimintakate ei muutu.

Käyttösuunnitelmassa tulee varmistaa, että toimintaan varatut määrärahat riittävät valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamiseen sekä muiden taloudellisten velvoitteiden hoitamiseen.

4.2 TALOUSARVION SITOVUUS

4.2.1 KÄYTTÖTALOUS

Käyttötalouden sitovuus kaupunginvaltuustoon nähden tilikaudella on toimialan toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus = toimintakate) ja strategian mukaiset tavoitteet ja mittarit.

4.2.2 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova verotulojen, valtionosuuksien, rahoituskulujen ja –tuottojen ja satunnaisten erien osalta.

4.2.3 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova rahoituksen rahavirran, toiminnan ja investointien rahavirran kertymän ja lainanhoitokatteen osalta.

4.2.4 INVESTOINNIT

Investointiosassa sitovuus on taseryhmittäin: maa- ja vesialueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet, osakkeet ja osuudet. Taseryhmän koneet ja kalusteet sitovuus on toimialakohtainen määräraha.

4.2.5 OTTOLAINAUS

Hallintosäännössä määritellään talousjohtajan päätösvaltuutus tilapäisten ja pitkäaikaisten lainojen nostamisesta, lainaehtojen muuttamisesta sekä koronvaihtosopimuksista.

Talousjohtaja päättää:

- talousarviolainan ottamisesta valtuuston vahvistamissa rajoissa sekä lainan uudistamisesta ja lainaehtojen muuttamisesta

- koron- ja valuutanvaihtosopimuksista, koronsuojasopimuksista sekä muuttuvakorkoisen lainan enimmäis- ja vähimmäiskorosta enintään talousarviossa olevan lainakannan verran.

Valtuuston 19.2.2024 § 13 hyväksymän "VARKAUDEN KAUPUNKIKONSERNIN VARAINHANKINNAN, TAKAUSTEN JA SIJOITUSTOIMINNAN PERIAATTEET"- ohjeistuksen mukaan lainasalkun tavoitesuojausaste on 40 % - 80 %.

Lainasalkkuun luetaan mukaan myös Aalto hyvinvointikeskuksen merkittävä kiinteistöleasing.

Suojausasteen tavoitetasoista voidaan kaupunginhallituksen päätöksellä poiketa perustellusta syystä, mikäli markkinatilanne sen sallii.

4.2.6 ANTOLAINAUS JA TAKAUKSET

Talousarviovuoden aikana valtuusto käsittelee antolainat tapauskohtaisesti. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä voidaan myös hyväksyä yksilöityjä antolainoja.

Antolainojen ja takausten osalta tulee huomioida erityisen tarkoin EU:n valtioneuvoston päätöksen ja kuntalain 129 §:n vaatimukset.

4.2.7 LAUTAKUNNAT

Lautakuntien on viimeistään käyttösuunnitelman vahvistamisen yhteydessä tammikuussa 2026 määriteltävä lautakuntaa sitova tulosarviovuoden tasoinen. Sitovuustaso voi olla tulosalueen, vastuualueen, tulosyksikön tai kustannuspaikan toimintakate.

Lautakunta päättää investointiosan määrärahasiirrot taseryhmien sisällä eri hankkeiden kesken.

4.2.8 TALOUSARVIOMUUTOKSET

Määrärahamuutoksista/siirroista toimialojen välillä päättää kaupunginvaltuusto. Toimialan sisällä, eri tulosalueiden, vastuualueiden, tulosyksiköiden välisistä määrärahasiirroista päättää lautakunta tai kaupunginhallituksen alaisista toiminnoista kaupunginhallitus.

Toimialojen tulee esittää kaupunginvaltuustolle talousarvion määrärahamuutos, mikäli valtuuston hyväksymän toimialan talousarvion toimintakate ei riitä toimintaan ja palvelujen tuottamiseen.

4.2.9 HANKINNAT

Varkauden kaupunki noudattaa hankinnoissaan julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä ja kaupungin ohjeita kuten hallintosääntöä sekä hankintaohjetta. Kaupungin hankintoja ohjaavata asiakirjat on esitetty kaupungin verkkosivuilla osoitteessa <https://varkaus.fi/fi/sivu/osallisuus-ja-paatoksenteko/julkiset-hankinnat>

Kaupunki on jäsenenä Sansia Oy:ssä sekä osallistuu muihin kansallisiin puitehankintoihin harkintansa mukaan.

Haastavan taloustilanteen johdosta hankinnoissa tulee noudattaa erityistä säästäväisyyttä, vain toiminnan ja palvelutuotannon kannalta välttämättömät hankinnat suoritetaan. Hankintoihin on haettava lupa palvelualueen esihenkilöltä.

4.3 SISÄINEN VALVONTA, TARKASTUS JA RISKIEN HALLINTA

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyväksyttiin valtuustossa 18.12.2018 § 95.

Kaupunginhallitus vastaa hallintosäännön 1.1.2025 30 § mukaan riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä valmistelee sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion.

4.3.1 SISÄINEN VALVONTA

Sisäinen valvonta on osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palveluiden laadukkuuden varmistamista, jolla toiminnan riskejä tunnistetaan, ennaltaehkäistään ja hallitaan. Valvonnan tehokkuus perustuu reaaliaikaisuuteen ja resurssien käytön joustavuuteen. Sisäinen valvonta on osa operatiivista johtamista, eikä sitä voida delegoida ulkopuolisen tarkastajan tehtäväksi, vaan vastuutahoina ovat kunnan toimiva johto ja tilivelvolliset.

Sisäisen valvonnan tehtävänä on:

- edistää kunnan toimintojen säännönmukaisuutta, taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta
- parantaa palvelujen ja muiden tuotteiden laatua
- huolehtia kunnan toiminnan tarkoituksen, strategian, asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tiedottamisesta organisaation kaikille tasoille
- asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seuranta
- turvata kuntaa menetyksiltä, jotka aiheutuvat väärinkäytöksistä, virheistä, huonosta hoidosta, petoksista ja muista epäsäännönmukaisuuksista
- varmistaa kunnan voimassa olevien ohjeiden, säädösten ja määräysten noudattaminen ja ohjauksen vaikuttavuus
- kehittää ja ylläpitää luotettavia tietoja taloudesta ja hallinnosta
- valvoa ajantasaisen, asianmukaisen ja määräaikaisen raportoinnin toteuttaminen
- avainvelvollisuuksien ja – tehtävien varmistaminen jakamalla ne eri henkilöiden kesken ja määrittelemällä tarvittavat sijaisuudet
- tietokantojen, sovellusohjelmistojen ja asiakirjojen vastuuvollisille annettujen käyttöoikeuksien ja – valtuuksien määrittelyjen ja ylläpidon seuranta

Sisäisen valvonnan toimenpiteillä ja menetelmillä pyritään:

- toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen
- talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen
- erehdyksen, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen
- kunnan kassavarojen, irtaimen ja kiinteän omaisuuden huolelliseen ja taloudelliseen hoitoon
- varmistamaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan.

Talousarvion 2026 täytäntöönpano-ohjeessa annetaan toimialoille tarkemmat ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

4.3.2 SISÄINEN TARKASTUS

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa ja se tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa ja arvioinnissa. Sisäisen tarkastuksen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjat ja – periaatteet, toimintaresurssien käyttö ja tavoitteiden toteutuminen.

Sisäistä tarkastusta suoritetaan toimivan johdon toimeksiannosta ja alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen raportointiin voidaan sisällyttää suosituksia ja kehittämisaloitteita.

Sisäinen tarkastus ostetaan ulkopuoliselta asiantuntijalta.

4.3.3 RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinta on kaupungin omasta aloitteesta tapahtuvaa toimintaa, jonka avulla kaupungin uhkana olevat riskit saadaan saman tavoitteellisen suunnitellun piiriin kuin kaupungin muutkin toiminnat. Riskienhallinta on myös olennainen osa johtamista kuntien hallinnossa.

Riskillä tarkoitetaan sellaista tapahtumaa, joka aiheuttaa tai josta seuraa kaupungille taloudellisia menetyksiä tai henkilövahinkoja kaupungin henkilöstölle.

Riskit voidaan jaotella seuraavasti;

- **liikerriskit**, joita ovat strategiset ja taloudelliset riskit, esimerkiksi muutoksen hallinta, joita ovat mm. yksityistäminen, ulkoistaminen, yhtiöittäminen, kilpailuttaminen ja ulkomaiset yhteistyö- ja sopimuskumppanit
- **vahinkoriskit**, joita ovat henkilöriskit, omaisuusriskit ja toiminnan riskit

Kaupungin toiminnan kannalta pääpaino riskienhallinnassa painottuu vahinkoriskeihin.

Riskien kartoituksessa tulee keskittyä merkittävimpiin riskeihin ja riskejä tulee tarkastella eri toimialoilla saman tasoisesti. Kaupungin henkilöriskien erityispiirteitä ovat toiminnot, jotka kohdistuvat suuriin ihmisryhmiin mm. hyvinvoinnin ja kasvatuksen sekä kulttuuritoiminnan suurissa joukkotilaisuuksissa. Omien työntekijöiden ja kaupunkilaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen toteutetaan parhaiten häiriöttömillä ja laadukkailla palveluilla. Kaupungilla on myös ns. moraalinen vastuu asukkaiden turvallisuudesta ja sen tulisi toimia myös näiden riskien pienentämiseksi. Esimerkiksi vaaralliset kuljetukset tulisi kaupungin alueella järjestää siten, että niistä aiheutuva vaara olisi mahdollisimman pieni ja vähäinen.

Lautakunnat ovat omissa talousarvioesityksissään esittäneet omaan toimintaansa liittyviä riskejä sekä keinoja niiden estämiseksi tai niihin varautumiseksi.

Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka

Kaupunginhallitus on hyväksynyt päivitetyn tietoturva- ja tietosuojapolitiikan 9.1.2023. Uudistettu tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on rakennettu ylimmän tason politiikkadokumentiksi, mikä on julkinen dokumentti, sekä sen alle kuuluvaksi käytäntödokumenttien kokonaisuudeksi. Tietoturvapoliitikassa mm. määritellään tietoturvallisuuden tavoitteet sekä vastuut. Poliitiikka myös sitouttaa kaupunkiorganisaation noudattamaan ajantasaisia lakeja ja asetuksia. Poliitiikkadokumentissa ei vielä mennä pitkälle käytännön tasolle, kuinka nämä asiat toteutetaan.

Tietoturvakäytännöt ohjaavat tekemistä käytännön tasolla. Käytäntödokumentaatio on tarkoitettu henkilöstön käyttöön, mutta ei julkisesti levitettäväksi tiedoksi. Tietoturvakäytännöt ohjaavat vahvasti tiedon hallintaa ja tietohallinnon prosesseja tietoturvallisella tavalla. Osa tietoturvakäytännöistä on suunnattu koko organisaation henkilöstölle ohjaamaan yksilötason toimintatapoja. Moni hyvä käytäntö on ollut käytössä jo pitkäänkin, mutta useita käytäntöjä ei ole ollut kirjattuna yhtenäiseen dokumentaatiomuotoon. Tietoturvapoliitiikan ja -käytäntöjen päivitys korjaakin myös tätä hallinnollista puutetta.

5 KONSERNIOHJAUS

5.1 KONSERNIOHJAUksen PERIAATTEET

Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n mukaan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Valtuusto antaa tytäryhteisöjen ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohtolle.

Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungin 1.11.2017 voimaan tulleen konserniohjeen 30.10.2017 § 72. Konserniohjetta on tarkistettu/muutettu kaupunginvaltuustossa 28.5.2018 § 42. Konserniohjeilla on luotu puitteet kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on myös luoda puitteet konserniyhtiöiden ja yhteisöjen hallintotavalle ja raportoinnille sekä lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä, tiedon laadun parantamista ja tiedon kulun tehostamista. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöissä ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeen päivitystä on valmisteltu ja se tuodaan päätöksäsettelyyn vuoden 2025 aikana (KH 24.11.2025).

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja konsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Kuntalain mukaan talousarviossa on huomioitava aiempaa tarkemmin kuntakonsernin näkökulma sekä vastuut ja velvoitteet. Kuntakonsernin taloutta ja investointeja on voitava suunnitella ja ohjata yhdessä, jotta konsernin kokonaisuus voidaan varmistaa ja rajalliset resurssit käyttää mahdollisimman tehokkaasti hyödyksi. Kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille sitovat tavoitteet ja mittarit.

Tytäryhtiöt ovat laatineet riskienhallintasuunnitelmat. Suunnitelmat sisältävät lyhyen ja pitkän tähtäimen riskit ja konkreettiset toimenpiteet niiden hallitsemiseksi.

Yhtiöiden hallitukset ovat hyväksyneet suunnitelmat ja niitä seurataan säännöllisesti yhtiön hallituksen kokouksissa sekä raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Riskienhallintasuunnitelma sisältää seuraavat riskilajit:

- strategiset riskit
- taloudelliset riskit
- toiminnalliset riskit
- henkilöriskit
- vahinkoriskit
- muut riskit

Tytäryhtiöiden toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupungin talousarvion täytäntöönpano-ohjeen raportointiohjeistuksen mukaisesti. Uudistettava konserniohje sisältää ehdotuksen tulevasta tytäryhtiöiden raportoinnista.

Kuntalain 118 §:n mukaan kuntien taloudellista tilannetta on tarkasteltu kuntakonsernin talouden tunnuslukujen mukaisesti vuodesta 2017 lähtien.

5.2 VARKAUDEN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT

Kaupunkikonserniin kuuluu viisi 100 % kaupungin omistamaa yhtiötä; Wartalo Kodit Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Varkauden Taitotalo, Keski-Savon Vesi Oy ja Navitas Kehitys Oy. Muut pienemmillä omistuosuuksilla olevat konserniyhtiöt ovat; Aluelämpö Oy, Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus, Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy, Kiinteistö Oy Terveyskäpy ja Varkauden Metallihovi (ei toimintaa). Kiinteistö Oy Terveyskäpyn osalta ei taloustietoja ole esitetty.

Osinkoja kaupunki saa Varkauden Aluelämpö Oy:ltä ja Savon Energiaholding Oy:ltä sekä kaupungin myöntämien antolainojen korkotuottoja Keski-Savon Vesi Oy:ltä, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:ltä ja Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskukselta.

Yhteenvedo kaupungin tytäryhtiöiden ilmoittamista vuoden 2026 talousarviotiedoista.

Yhtiö	Talousarviot 2026			
	Omistus %	Tilikaud. voitto (-tappio), €	Investoinnit TA 2026 €	Lainakanta 31.12.26 €
Wartalo Kodit Oy	100,0	-211 000	0	30 500 863
Varkauden Aluelämpö Oy	80,1	1 865 000	2 000 000	6 391 000
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	100,0	-377 000	0	31 540 244
Varkauden Taitotalo Oy	100,0	-24 535	0	11 745 707
Keski-Savon Vesi Oy	100,0	-82 800	1 670 000	45 414 000
Navitas Kehitys Oy	100,0	0	0	0
Kiint.Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus	51,9	-359	0	6 407 747
Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy	85,0	68 110	0	0
Yhteensä		1 169 306		131 999 561

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n taloudellinen asema on ollut vuosien ajan ongelmallinen erityisesti Metallikatu 3 osoitteessa sijaitsevan akkutehdaskiinteistön oltua tyhjiillään. Vuoden 2023 aikana akkutehtaan osalta kuitenkin edettiin suotuisasti. Toukokuussa 2023 akkutehtaan konkurssipesän omistuksessa olleet koneet ja laitteet myytiin Virolaiselle Skeleton Technologies yhtiölle, jolle Keski-Savon teollisuuskylä on vuokrannut myös Metallikatu 3 tilat. Skeleton on käynnistänyt akkutuotannon toimintiloissa.

Osana yhtiön toiminnan uudistamista kaupunki on toteuttanut yhdessä Teollisuuskylän hallituksen kanssa toimitusjohtajan vaihdoksen siten, että uusi toimitusjohtaja aloitti tehtävässään 1.9.2024. Uudelle toimitusjohtajalle annettiin tehtäväksi käydä läpi yhtiön sitoumukset ja sopimukset sekä kartoittaa niihin liittyvät riskit. Selvityksen perusteella syksyllä 2024 kävi ilmi, että myös Paja22 hankkeen kannattavuus on hankevaiheessa esitettyä heikompi. Heikkoon kannattavuuteen vaikuttavat erityisesti arvioitua suuremmat kulut (kiinteistövero, tonttivuokra, rahoituskulut, nosturileasingmaksut). Yhtiön hallitus lähestyi yhtiönmaksukykyyn liittyen kaupunkia tavoitteena löytää yhtiön taloudellista tilannetta parantavia toimenpiteitä.

Ennen järjestelyihin ryhtymistä päätettiin selvittää kaupungin käytettävissä olevat vaihtoehdot. Kevään 2025 aikana analysoitiin yhdessä KPMG:n kanssa yhtiön nykytilanne ja sen perusteella tehtiin talousennusteet tuleville vuosille. Näiden perusteella KPMG laati ehdotuksen lainojen uudelleenjärjestelystä siltä pohjalta, että ne täyttävät sekä valtiontukisääntelyn että kuntalain edellytykset. Tehdyssä lainajärjestelyesityksessä kaupungin yhtiölle myöntämä laina 23,3 M€ jaettaisiin kolmeen osaan: 6 M€ svop, 4 M€ juniorlaina (korko 6%) ja 13,3 M€ seniorlaina (korko 4%).

Kaupunginvaltuusto päätti yhtiön lainajärjestelyt KPMG:n esittämällä tavalla 14.4.2025. Samalla päätettiin, että kaupunki yhdessä Keski-Savon Teollisuuskylän kanssa hakee määrältään riittävät kiinnitykset Teollisuuskylän omistamiin kiinteistöihin ja panttaa ne yleispanntauksen ehdoin kaupungin lainojen vakuudeksi. Lainajärjestelyä ei kuitenkaan toimeenpantu, koska sen havaittiin aiheuttavan mahdollisesti ongelmia yhtiölle lainojen korkojen maksuissa.

Tästä syystä päätettiin vielä selvittää KPMG:n mallille vaihtoehtoja toteutusvaihtoehtoa, jossa ainoastaan uudelleen järjesteltäisiin olemassa olevien lainojen maksuaikataulua, eikä uutta rahaa tai pääomaa yhtiölle myönnettäisi. Kesällä 2025 kaupungin ja yhtiön välillä käytyjen keskustelujen perusteella laadittiin yhtiön maksukykyyn mukainen lyhennysohjelma. Lyhennysohjelman tueksi yhtiö teki tulosennusteet vuoteen 2029 saakka ja niiden pohjalta arvioitiin yhtiön lainojen lyhennyskyvyksi n, 1,4 M€/vuosi. Asianajotoimisto Fenno Oy arvioi suunnitellun lainajärjestelyn EU valtiontukisääntelyn ja kuntalain näkökulmasta. Arviossa todettiin sen täyttävän molempien edellytykset. Fenno arvioi 23,3 M€:n lainan lyhennysvapaan 5,5 vuotta olevan mahdollisesti liian liian pitkä verrattuna markkinatoimijan vastaavassa tilanteessa tekemään lyhennysvapaaseen. Toisaalta KPMG:n keväällä 2025 tehdyssä selvityksessä lyhennysvapaana käytettiin 5,5 vuoden lyhennysvapaata, jonka lisäksi yhtiölle olisi osoitettu omanpääoman ehtoista rahoitusta muuttamalla lainaa omaksi pääomaksi. Kokonaisuutena arvioitiin, että nykyisten lainojen maksuaikataulujen järjestely olisi kaupungille, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:lle ja yhtiön asiakasyrityksille paras ratkaisu. Tällä perusteella tehtiin yhtiön lainoihin uusi maksuohjelmaesitys, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.10.2025.

Varkauden Taitotalo Oy:n toiminta on ollut aikaisempina vuosina vakaata ja yhtiön tarjoamat laadukkaat toimitilaratkaisut ovat olleet kysyttyjä, joskin kohonnut kustannustaso on näkynyt vuoden jo 2023 aikana heikentyneenä kannattavuutena. Elinkeinoelämän toimintaan ja työskentelyyn liittyvät muutokset ovat muokanneet myös Taitotalon asiakasyritysten tilatarvetta, jonka seurauksena erityisesti Navitas 1 ja Navitas 2 kiinteistöjen vuokrausaste on laskenut merkittävästi. Tämä on heikentänyt

yhtiön kannattavuutta ja aiheuttanut yhtiölle kassanhallintaan liittyviä ongelmia. Kaupunki käy tiiviistä keskustelua yhtiön johdon kanssa tilanteen osalta ja pyrkii osaltaan parantamaan heikentynyttä vuokrausastetta ja yhtiön kannattavuutta.

Keski-Savon Vesi Oy:n osalta toimintaympäristö on pysynyt vakaana, vaikkakin energiahintojen ja muiden palveluiden kallistuminen luo painetta myös yhtiön toiminnalle.

Kongressi ja kulttuurikeskuksen toiminta on normalisoitunut korona-ajan jälkeen, mutta käyttöaste tiloille on edelleen tavoitetta alhaisempi.

Wakaus Keski-Savon tilipalvelut käynnisti operatiivisen toimintansa vuoden 2023 alusta. Toiminta on sujunut hyvin ja yhtiön asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä tuotettuun palveluun.

Varkauden Aluelämpö Oy:n osittain omistaman Riikinvoima Oy:n omistajien välillä on ollut riita-asioita viime vuosina. Riikinvoima Oy:n hallinto ja johto uudistui merkittävästi syksyllä 2024. Uuden johdon myötä yhtiön toimintoja sekä sopimuksia on lähdetty uudistamaan ja toiminta on kehittynyt positiiviseen suuntaan. Kesällä 2025 kierrätysteollisuus ry jätti kantelun EU-komissiolle Riikinvoiman rahoitusratkaisuihin liittyen. Riikinvoiman omistajat antavat asiassa vastineensa komissiolle, mutta prosessi on tältä osin vielä keskeneräinen.

Wartalo Kodit Oy:n osalta taloudellinen tilanne on parantunut viime vuosien aikana ja yhtiön on kyennyt uudelleen järjestelmään omistuksiaan ja toteuttamaan uudisrakennuskohteena senioritalohankkeen. Wartalo Kodit Oy on vuokrannut omistamansa palveluasumisyksikkönsä pitkäaikaisella vuokrasopimuksella Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ja kaupunki on vuokrannut omistamansa palveluasumisyksikkönsä ns. vuokra-asetuksen (eli kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026 annetun valtioneuvoston asetuksen 272/2022) mukaisesti. Jatkossa myös kunnan hyvinvointialueille kilpailutilanteessa markkinoilla tuottaman rakennusten vuokraustoiminnan tulee olla järjestettynä kuntalain (410/2015) 126 §:n mukaan esim. osakeyhtiömuotoisesti (yhtiöittämisvelvollisuus). Neuvottelut kaupungin omistamien kiinteistöjen vuokraamisesta ja yhtiöittämisestä on ovat edelleen keskeneräiset lokakuussa 2025.

Navitas Kehitys Oy:n aikaisemmat tappiolliset tilikaudet selittyvät ensisijaisesti taseeseen kertyneiden voittovarojen käyttämisellä yhtiön jatkuvien toimintojen rahoittamiseen.

Vuoden 2026 osalta erityisarviointia edellyttää valmistelussa oleva **hankintalain uudistus**. Lainsäädännön valmiselu on vielä keskeneräinen, mutta toteutuessaan lakiuudistus vaikeuttaisi kuntayhtiöiden toimintaa merkittävästi.

6 KÄYTTÖTALOUS / LAUTAKUNTIEN TALOUSARVIOT

6.1 YLEISHALLINTO

Yleishallintoon sisältyy keskusvaalilautakunta, kaupunginvaltuusto, tarkastuslautakunta, kaupunginhallitus ja konsernipalvelut (hallinto, tietohallinto, markkinointi ja viestintä, taloushallinto sekä henkilöstöhallinto).

Yleishallinto yhteensä

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	3 863 253	3 562 948	3 369 910	3 369 910	3 369 910
Toimintakulut	-10 056 454	-13 818 760	-13 675 671	-13 640 901	-13 636 901
Toimintakate	-6 193 200	-10 255 812	-10 305 761	-10 270 991	-10 266 991
Poistot ja arvonalentumiset	-169 904	-156 900	-158 000	-158 000	-158 000
Tilikauden tulos	-6 363 104	-10 412 712	-10 463 761	-10 428 991	-10 424 991

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova erä

KAUPUNGINVALTUUSTON 4.12.2023 § 72 PÄÄTTÄMÄT TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET		
Toimiala: Yleishallinto	2025 €	2026 €
Avustustason tarkastelu	75 000	100 000
Hallinto- ja toimielinorganisaatio	15 000	30 000
Kaupungin hallinnon resurssi	70 000	100 000
Tietojärjestelmät yms.	42 000	42 000

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	Henkilöstö 31.12.2023	Henkilöstö 31.12.2024	Henkilöstö/ TA2025	Henkilöstö/ TA2026	Eläköity- miset 31.12.2027 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2028- 31.12.2031	Tavoite- henki- löstö 31.12.2027	Tavoite- henkilöstö 31.12.2031
Vakinaiset	29	26	24	22	3	3	22	20
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppi-sopimuslaiset	9	7	2	6	0	0	0	0
Sijaiset	0	5	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	38	38	26	28	3	3	0	0
Henkilötyövuodet	39,5	41,0	26,0	28,0	3,0	3,0	28,0	26,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Lähivuosina eläköityy myös konsernihallinnon toimialalta. Eläköitymisten yhteydessä tarkastelemme tehtäväkokonaisuuksia kaupunkitasoisesti ja etsimme mahdollisuuksia tehostamiseen.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Toteutetaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutostarkastelu suoritettiin 2025.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Eläköitymisiin on varauduttava suunnitelmallisesti, jotta voidaan varmistua tiedon siirtymisestä ja osaamisen riittävästä tasosta.

Työkyvyn ylläpitäminen ja henkilöstön jaksaminen. Resursseista huolehtiminen talousarvion puitteissa ja tehtävien priorisointi.

6.1.1 Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset: hallintojohtaja ja keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti ja valvoa vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta sekä muut vaalilaissa säädetyt tehtävät.

Vuonna 2026 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja. Seuraavat säännönmukaiset vaalit ovat eduskuntavaalit 18.4.2027.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Uuden vaalitietojärjestelmän sujuvaan käyttöönottoon valmistautuminen tulevia vuoden 2027 eduskuntavaaleja silmällä pitäen.

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Uuden vaalitietojärjestelmän sujuvaan käyttöönottoon valmistautuminen.	Oikeusministeriön loppuvuodesta 2025 järjestämän festivaalin kokemusten analysointi ja tarvittavien toimenpiteiden määrittäminen.	Uuden vaalitietojärjestelmän käyttöönoton edellytysten varmistaminen.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	117 334	40 000	0	0	0
Toimintakulut	-164 673	-89 912	-10 311	-10 311	-10 311
Toimintakate	-47 339	-49 912	-10 311	-10 311	-10 311
Tilikauden tulos	-47 339	-49 912	-10 311	-10 311	-10 311

6.1.2 Kaupunginvaltuusto

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, kaupunginvaltuuston puheenjohtajat, valtuutetut

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Valtuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin. Toimivaltansa valtuusto saa kuntalaisilta kuntavaaleissa. Valtuusto ilmaisee kunnan tahdon. Valtuustolle kuuluu kunnan toiminnasta ja taloudesta päättämisen ohessa edistää kuntalais-ten suoraan osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden ohjaamisen perusta on kaupunkistrategia, jonka hyväksyy kaupunginvaltuusto valtuustokaudeksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Varkauden kaupunkistrategian julkilausuman (väliä, vaikuta, viihdy) kokouksessaan 13.6.2022, sekä strategiaan liittyvän toimenpidesuunnitelman 10.10.2022. Kaupunkistrategia on esitetty talousarvion yleisessä osassa ja toimenpidesuunnitelma on luettavissa Varkauden kaupungin internetsivuilla <https://varkaus.fi/fi/sivu/osallisuus-ja-paatoksenteke/kaupunkistrategia>. Keväällä 2025 käytiin kunta- ja aluevaalit ja uudet valtuustot aloittivat työskentelynsä 1.6.2025. Uuden valtuuston ensimmäisiin tehtäviin sisältyy kaupunkistrategian päivittäminen valtuustokaudelle. Strategian päivitys on aloitettu syksyllä 2025 ja päivitys on tavoite saada valmiiksi alkuvuodesta 2026.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuositain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Uuden valtuuston järjestäytyminen, ryhmähengen rakentaminen sekä kaupunkistrategian päivittäminen.	Kaupunkistrategian päivitys, luottamus- henkilöille järjestettyihin koulutuksiin osallistuminen.	Luottamushenkilöstö kokee saaneensa riittävästi koulutusta tehtäviensä hoitamiseksi. Yhteistyö valtuustoryhmien välillä on sujuvaa. Kaupunkistrategia on päivitetty ja ohjaa kaupungin päätöksentekoa.
2 Vahvistamme kuntalaisten yhteisöllisyyden tunnetta eri osallisuuskanavien kautta ja kehittämällä yhteistyötä ja kumppanuuksia kolmannen ja neljännen sektorin, seurakuntien ja muiden yhteisöjen kanssa.	Järjestettyjen osallisuus- ja yhteisöllisyystapahtumien määrä ja laatu. Osallisuuden näkyminen kaupungin päätöksenteossa ja asioiden valmistelussa.	Teemme osallisuudesta yhteisömme toimintakulttuurin. Osallisuus luo yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa vaikuttamisen. Osallisuus on osa johtamiskulttuuria ja se on läpileikkaava kaupunkiorganisaation sisältä henkilöstöstä ja luottamushenkilöistä aina järjestöihin, yrityksiin, oppilaitoksiin ja asukkaisiin saakka. Osallisuuden ja vaikuttamisen eri tasoja ja keinoja tarjotaan, jotta jokainen voi löytää itselleen luontevimman tavan osallistua.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	42	0	0	0	0
Toimintakulut	-112 861	-114 093	-120 036	-120 036	-120 036
Toimintakate	-112 818	-114 093	-120 036	-120 036	-120 036
Tilikauden tulos	-112 818	-114 093	-120 036	-120 036	-120 036

6.1.3 Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalaissa (410/2015) ja kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä.

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa sekä arvioida onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Arviointitehtävänsä varten tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi vuosittain, sekä ylläpitää sidonnaisuusrekisteriä yleisessä tietoverkossa. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta. Sidonnaisuusilmoitusten tarkoituksena on kaupungin päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus asettaa toimikunta määrätyn tehtävän hoitamista varten.

Tarkastuslautakunnan valmistelijan/sihteerin tehtävät tuottaa kaupungin tilintarkastusyhteisö.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa keskitytään tiedon hankkimiseen hallintokuntien toiminnasta ja toiminnan tuloksellisuudesta sekä valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta ja tehdään myös arviointikäyntejä.

Tilintarkastajan tehtävänä on esittää näkemyksensä toiminnan oikeellisuudesta ja laillisuudesta.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kaupungin johtavien viranhaltijoiden, ay-luottamushenkilöiden ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajien kuuleminen	Kuulemisen kattavuus ja sykli	Vähintään vuosittain
2 Tutustumis-/arviointikäynnit toimialapaikoilla	Arviointikäyntien lukumäärä	Vuosittain vähintään 2-3 kohdetta
3 Laatia koko konsernista arviointikertomus tilikauden aikana tehtyjen havaintojen perusteella	Arviointikertomuksen sisällön kattavuus	Lainsäädännön edellytysten täyttyminen
4 Seurantavastualueiden raportoinnin kehittäminen	Raportoinnin toteutuminen ja kattavuus	Seurantavastuureporttien hyödyntäminen arviointikertomuksen laadintatyössä

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Arviointikertomuksen kehittäminen	Arviointikertomuksen laatu ja sisällön kattavuus	Kattava, toimintaa arvioiva arviointikertomus

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Tietosuoja ja salassa pidettävät asiakirjat	Kiinnitetään huomiota tarkastuslautakunnan laajaan tietojensaantioikeuteen ja salassapitovelvollisuuteen, sekä asiakirjojen hävittämiseen tietoturva huomioon otuna	Kohtalainen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	77 586	80 144	80 000	80 000	80 000
Toimintakulut	-77 586	-80 144	-80 000	-80 000	-80 000

Tarkastuslautakunnan 12.10.2025 esittämä talousarvio on 104 770 €. Perusteena tilintarkastusyhteisön vaihdon myötä lisäntyneet kustannukset ja erityistarkastuskohteet.

6.1.4 Kaupunginhallitus

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, kaupunginhallituksen jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden, hyväksymien strategioiden ja suunnitelmien sekä tekemien päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta, vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit
Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kaupunkistrategian päivittäminen ja toimeenpano.	Strategian tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden määrä sekä niiden vaikutavuus. Päivitetyn strategian käytännön valmistelu ja toimeenpano.	Kaupunkistrategia ohjaa keskeisellä tavalla kaupungin toimintaa, päätöksenteko ja kehittämistyötä.
2 Talouden tasapainottamistoimien täytäntöönpano sekä taloudellisesti kestävä päätöksenteko.	Vuosikate, toiminnan- ja investointien rahavirta, konsernin velkavastuut, yli/alijäämän kehitys emolla/konsernilla, kriisikuntamittarit.	Kaupungin talous on tasapainossa vuoteen 2026 mennessä. Konkreettisenä uhkana tavoitteen toteuttamiselle on uudet kuntataloutta heikentävät asiat, jolloin talouden tasapainottamistoimet eivät ole enää riittäviä. Erityisenä riskinä on nähtävä valtionosuusrahoituksen nopea heikkeneminen sekä taloussuhdanteen vaikutukset kaupungin talouteen.
3 Hankintalain edellyttämien muutosten toimeenpano konsernitasolla.	Konsernin kokonaistaloudellinen tehokkuus, yhtiöiden lukumäärä, muutostantannukset, palvelun saatavuus ja laatu, jatkuvuudenhallinta.	Hankintalain vaikutukset on noteerattu, vaikutukset konserniin havaittu ja kokonaistaloudellisesti järkevä konsernirakenne on muodostettu.

4 Sote-kiinteistöyhtiöiden perustaminen sekä sote-kiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten vahvistaminen.	Vuokratulot, vuokrasopimusten pituus, kiinteistöihin liittyvät riskit, tyhjä kiinteistö, taloudelliset vastuut sote-kiinteistöjen osalta.	Markkinaehtoisten vuokrasopimusten laatiminen sote-kiinteistöille. Sote-kiinteistöyhtiöiden perustaminen ja vuokraustoiminnan jatkaminen kaupungin omistamissa sote-kiinteistöissä.
---	---	---

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Talouden tasapainotilan saavuttaminen globaalisti epävarmassa toimintaympäristössä.	Kaupunkistrategiaan perustuva pitkäjänteinen ja tavoitteellinen toiminta, palvelutarpeeseen perustuvat investoinnit, kustannustehokkaat toiminnot ja päätöksentekojärjestelmä, tiivis yhteistyö konserniyhtiöiden kanssa. Tiivis edunvalvonta valtion suuntaan mm. valtionosuuksien ja verouudistusten valistelussa.	Suuri
2 Toimintaympäristön nopea muutos (sote-uudistus, Ukrainan sota, TE2024 -uudistus, inflaatiokehitys, korkoympäristön kehitys, palkkaratkaisut, sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen, hankintalain vaikutukset jne.)	Strategiaan perustuva pitkäjänteinen toiminta kaupungin tavoitteiden toteuttamiseksi, jossa huomioidaan toimintaympäristön oletettu kehitys. Tilannekuvan aktiivisen päivityksen kautta toiminnan tavoitteita tulee voida arvioida uudelleen ja tarvittaessa korjata valittua suuntaa.	Kohtalainen
3 Organisaation osaamisen ja henkilöstöresurssin varmistaminen nopeasti muuttuvien tarpeiden mukaisesti (lainsäädännön vaatimukset, toimintaympäristön vaatimukset, eläköityminen, luonnollinen vaihtuvuus, kuntasektorin vetovoima)	Työnantajamielikuvaan panostaminen, Varkauden kaupungin vetovoiman kehittäminen, koulutusmahdollisuuksien tarjoaminen, työelämän ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen tähtäävät toimet, johdon ja esihenkilötyön osaamiseen panostaminen.	Kohtalainen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	42 625	253 000	53 000	53 000	53 000
Toimintakulut	-4 330 278	-8 227 853	-8 002 475	-7 967 705	-7 963 705
Toimintakate	-4 287 652	-7 974 853	-7 949 475	-7 914 705	-7 910 705
Tilikauden tulos	-4 287 652	-7 974 853	-7 949 475	-7 914 705	-7 910 705

6.1.4.1 Jäsenyydet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut	-280 501	-335 000	-335 000
Toimintakate	-280 501	-335 000	-335 000
Tilikauden tulos	-280 501	-335 000	-335 000

6.1.4.2 Avustaminen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut	-609 487	-605 000	-625 000
Toimintakate	-609 487	-605 000	-625 000
Tilikauden tulos	-609 487	-605 000	-625 000

Tiedoksi 3500 € ja suuremmat avustusten saajat v. 2025:

Varkauden teatteri kannatusyhdistys 500 000 €, Snellman Instituutti Ry 7 000 €, Varkauden Veisto Ry 6 600 €, Taito Itä-Suomi Ry 5 300 €, Taidekeskus Väinölä 5 000 €, Kangaslammin kyläyhdistys ry 5 000 €, Varkauden laulu Ry 4 000 €, Harjurannan Kyläyhdistys ry 4 000 €, Viljolahden maa- ja kotitalous 4 000 €, Varkauden seudun sosiaali- ja terveysjärjestöt ry 4 000 €, Varkauden KesäKlassinen ry 3 750 €, Kirjallisuusyhdistys Kirja-Varkaus 3 500 € ja Taideniitty-Kol-lektiivi ry 3 500 €.

Vuonna 2026 voimassa olevia sopimuksia:

- Varkauden teatteri avustussumma 477 000€ (KH 16.12.2024 266 §)
- Vuodelle 2026 Nuorkauppakamari (Savon Sampo messut) 10 000 €.
- Puistujuhla (saaja tarkentuu myöhemmin) 10 000 €.

Näiden lisäksi sopimukset jatkuvat lähes kaikilla samoilla avustusten saajilla kuin vuonna 2025.

6.1.4.3 Toimikunnat

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut	-18 825	-25 270	-24 560
Toimintakate	-18 825	-25 270	-24 560
Tilikauden tulos	-18 825	-25 270	-24 560

6.1.4.4 Vammaisneuvosto

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi Kuntalain 5 luvun § 28 mukaan kunnan hallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.

Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Varkauden vammaisneuvoston tehtäviä ovat seurata vammaisten näkökulmasta kaupungin eri hallinnon aloilla tapahtuvaa toimintaa, palveluita sekä päätöksentekoa, erityisesti vammaisille tarkoitettujen palveluiden, tukitoimien ja etuuksien järjestämiseksi ja niiden saatavuuden parantamiseksi.

Vammaisneuvostolla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Esim. erityisryhmien liikunnanohjaaja/liikuntalaki, sekä palveluasunnot ja yhteisöllinen asuminen. Osallistuminen hyvinvointialueen järjestämiin Vammaisneuvostolle tarkoitettuihin yhteisiin tilaisuuksiin.

Säännölliset tapaamiset Varkauden kaupungin eri hallintokuntien edustajien kanssa. Osallistuminen hallintosäännän mukaisesti Valtuuston sekä eri toimielimien kokouksiin, joihin edustajat valitaan Vammaisneuvoston kokouksessa.

Hyvinvointialueen toiminnan seuraaminen, ajankohtaisten asioiden ja tiedotteiden seuraaminen sekä niistä tiedottaminen.

Seurata ja edistää YK:n vammaissopimuksen toteutumista Varkauden kaupungissa.

Vammaispoliittisesta ohjelmasta tiedottaminen eri vammaisjärjestöjen kautta/ Varkauden seudun sosiaali- ja terveysjärjestöt ry, Yhdistystalo Warikko.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Vammaisneuvosto seuraa vammaispalvelulain toteutumista vuoden 2026 aikana toteutettavan kyselyn avulla. Kyselyn sisällön suunnittelusta ja kysymysten laadinnasta vastaa vammaisneuvosto yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.

Lisäksi vammaisneuvosto järjestää vuoden 2026 aikana seminaarin, jossa seurataan hallintokuntien tekemää esteettömyys- ja saavutettavuustyötä. Seminaari tarjoaa foorumin vuoropuhelulle, hyvien käytäntöjen jakamiselle ja kehittämiskohteiden tunnistamiselle.

Kolmantena painopisteenä vammaisneuvosto edistää erityisryhmien liikunnan mahdollisuuksia. Tavoitteena on lisätä osallistumismahdollisuuksia ja poistaa esteitä liikunnan harrastamiselle.

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kohderyhmille toteutettava kysely vammaispalvelulain toteutumisesta (vammais- ja potilasjärjestöt sekä omaishoitajat).	vammaispalvelulain toteutumisen seuraaminen kyselyn avulla vuoden 2026 aikana	Tilaisuuden järjestäminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa koskien vammaispalvelulain uudistamista. Kyselyn tulosten läpikäyminen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut	-3 447	-4 500	-5 000
Toimintakate	-3 447	-4 500	-5 000
Tilikauden tulos	-3 447	-4 500	-5 000

6.1.4.5 Vanhusneuvosto

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden vanhusneuvoston tehtävät ulottuvat kaikkiin niihin tehtäviin, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, elinolosuhteiden ja palvelujen kannalta. Tällaisia tehtäviä on mm. ympäristön ja julkisten tilojen suunnitteluun vaikuttaminen, ikääntyneiden selviytymisen edistäminen kulttuuri- ja harrastustoiminnassa sekä eri palveluista ja niiden saatavuudesta tiedottaminen ikäihmisille. Lisäksi vanhusneuvoston tehtävänä on seurata ja vaikuttaa päätöksiin, jotka koskevat vanhusväestöä. Tarvittaessa vanhusneuvosto tekee esityksiä tähän liittyen.

Vanhusneuvosto toimii aktiivisesti ikäihmisten, järjestöjen, hallintokuntien, lautakuntien sekä hyvinvointialueen ikäneuvoston ja alueellisten vanhusneuvostojen kanssa lisäten eri toimijoiden välistä yhteistoimintaa ja tiedonkulkua edistäen ikääntyneiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa julkiseen päätöksentekoon.

Varkauden vanhusneuvosto toteuttaa toiminnassaan Varkauden kaupungin yhteisesti hyväksyttyä kaupunkistrategiaa: "Välitä, vaikuta, viihdy" ikääntyneiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Vuoden 2026 tavoitteena on ikääntyvien osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisääminen eri muodoissa. Keväällä suunnitelmassa on järjestää äitienpäiväkonsertti, syksyllä seminaari ja joulukuussa ikääntyvien joulujuhla. Joulujuhla järjestetään ensimmäistä kertaa 1.12.2025 Warkaus salissa ja sen osalta järjestelyt on kunnossa. Joulujuhlalta on tarkoitus tehdä perinne eli vastaisuudessa se järjestetään vuosittain.

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Ikääntyvien osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisääminen	Keväällä järjestetään äitienpäivä konsertti, syksyllä seminaari ja joulukuussa ikääntyvien joulujuhla	Suunnitellut tapahtumat järjestetään

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut	-2 884	-4 530	-5 000
Toimintakate	-2 884	-4 530	-5 000
Tilikauden tulos	-2 884	-4 530	-5 000

6.1.4.6 Elinvoiman edistäminen

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, kaupunginhallitus, elinvoimaryhmä, elinvoimajohtaja/Navitas Kehitys Oy:n toimitusjohtaja sekä yhtiön hallitus.

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Elinvoiman edistämisen tavoitteena on toimia aktiivisesti edunvalvonnassa, imagon ja elinvoimaisuuden edistämässä sekä varmistaa kaupunkistrategian toteutuminen omalta osaltaan. Elinvoimatyötä tehdään yhteistyöverkostossa, johon kuuluu kaupungin toiminnan lisäksi muun muassa alueen yritykset, elinkeinoelämä, järjestökenttä, konserniyhtiöt, maakuntaliitto, Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus sekä Mansikka leader.

Kaupunginhallituksen alainen elinvoimajaosto lakkasi uuden valtuuston aloittaessa. Elinvoimajaoston toimivalta siirtyi hallintosäännön muutoksin kaupunginhallitukselle sekä tekniselle lautakunnalle (maankäyttö ja tonttihinnoittelu). Elinvoimajaoston tilalle perustettiin elinvoimaryhmä, joka koostuu luottamushenkilöistä sekä elinkeinoelämän edustajista. Elinvoimaryhmän toiminnan tavoitteena on tuottaa ehdotuksia kaupungin elinvoimaa lisäävistä toimenpiteistä sekä osaltaan lausua mm. kaupungissa käynnissä oleviin päätösprosesseihin elinkeinoelämän näkökulmasta.

Kaupungin elinvoiman kehittämisen keskeisenä resurssina toimii kaupungin omistama ja rahoittama kehitysyritys Navitas Kehitys Oy. Navitas Kehitys on Varkauden seudun elinkeino- ja kehitysyritys, jonka tehtävänä on edistää alueen yritystoimintaa ja kilpailukykyä. Yhtiö tarjoaa yrityksille kattavat palvelut yrityksen koko elinkaaren ajalle – perustamisesta kasvuun, kansainvälistymiseen ja uudistumiseen.

Navitas tarjoaa neuvontaa yritystoiminnan kehittämiseen, rahoitusratkaisuihin ja toimitilatarpeisiin sekä tukee alueelle sijoittuvia yrityksiä. Lisäksi yhtiö hallinnoi paikallisia rahastoja ja osallistuu aluekehityshankkeisiin, erityisesti energia-, kiertotalous- ja vihreän siirtymän teemoissa.

Navitaksen palvelut kattavat Varkauden ja Joroisten alueet, ja sen toiminta perustuu tiiviiseen yhteistyöhön yritysten, kuntien ja muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Elinvoimaa kasvattavien investointien ja toimenpiteiden varmistaminen.	Toteutuneet yksityiset investoinnit, aluetta koskevat poliittiset ratkaisut, työvoiman saatavuus.	Aktiivinen toiminta edunvalvonnassa, kaupungin kehittämisessä, investointien mahdollistamisessa sekä työvoiman saatavuutta parantavien toimien toteutuksessa.

2 Keski-Savon yhteisen työllisyysalueen toiminnan vakiinnuttaminen.	TE2024 uudistuksen aikataulun mukainen eteneminen sekä päätöksenteko.	Keski-Savon työllisyysalueen toiminta on vakiintunut lautakunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Aiheuttamisperusteinen laskutusmalli on muodostettu ja otettu käyttöön vuoden 2026 loppuun mennessä.
3 Strategian mukaisten asunto- ja yritys-kaavojen edistäminen kaavoituksen keinoin.	Vireillä ja valmistelussa olevien kaavojen määrä, tonttivarannon kehitys (asuminen, vapaa-ajanasuminen, yritystontit)	Konnansalon, Kopolanniemen sekä muiden asumista, yritystoimintaa ja elinvoimaa tukevien kaavojen edistäminen.
4 Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen yhteistyössä Keski Savon työllisyysalueen, Navitas Kehityksen sekä oppilaitosten kanssa.	Oppilaitosten aloituspaikat, oppisopimuskoulutukset, rekrytointikampanjat, muuntokoulutukset	Koulutusmahdollisuuksien ja uusien koulutusavauksien edistäminen, oppilaitosyhteis-työn tiivistämisen, Sakkyn ja Savonian kampuksen kehittäminen yhteistyössä oppilaitosten kanssa, oppilasasumisen kehittämisen Wartalo Kodit Oy:n kanssa, kansainvälisten rekrytointipolkujen avaaminen ja juurruttaminen, maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työelämävalmiuksien kehittäminen erityisesti kielitaidon osalta.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut	-717 068	-793 280	-806 200
Toimintakate	-717 068	-793 280	-806 200
Tilikauden tulos	-717 068	-793 280	-806 200

NAVITAS KEHITYS OY BUDJETTI V. 2026

TUOTOT

Myyntituotot	
Varkauden kaupunki (ostopalvelusopimus & kuntaraha) + Joroinen	770 200,00 €
Kuntaraha muut kunnat	45 000,00 €
Hankkeet (yksityinen + rahoittaja)	837 000,00 €
Liiketoiminnan muut tuotot	
Vuokratuotot	16 500,00 €
Korko- ja rahoitustuotot	10 000,00 €
Muut liiketoiminnan tuotot (LED-taulut)	7 000,00 €
TUOTOT YHTEENSÄ	1 685 700,00 €

KUSTANNUKSET

Materiaalit ja palvelut	
Pientavaraostot, ulkopuoliset palvelut ja asiantuntijapalvelut	80 000,00 €
Henkilöstökulut	
Palkat, lomät ja sivukulut	1 150 200,00 €
Poistot ja arvonalentumiset	
Mercedes-Benz GLK auto	1 500,00 €
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	
Koulutus, työterveyshuolto, ruokailu, virkistystoiminta, muut henkilöstö sivukulut	24 000,00 €
Toimittajakulut	
Vuokrat, sähkö, siivous, Satakunnankatu 7	100 000,00 €
Ajoneuvokulut	
Polttoaine, huolto ja korjaus, vakuutukset	6 000,00 €
Atk-laitte ja -ohjelmistokulut	
Laitte- ja ohjelmistoleasing, päivitykset ja ylläpito, laitehankinnat, ohjelmistokulut	70 000,00 €
Muut kone ja kalustomaksut	
Kahvikoneen ja kopiokoneen leasing	9 000,00 €
Matkakulut	
Matkaliput, taksikulut, majoitus, paikoitus, km-korvaukset, päivärahat, matkavakuutukset	37 000,00 €
Edustuskulut	
Edustustilaisuuudet, ja -lahjat	7 000,00 €
Markkinointikulut	
Mainonta, materiaalit, markkinointitilaisuuudet, messut, kannatusmaksut ja lahjoitukset	95 000,00 €
Hallintopalvelut	
Taloushallinto-, tilintarkastus- ja muut hallintopalvelut, viranomaismaksut	40 000,00 €
Muut hallintokulut	
Lehdet, jäsenmaksut, puhelin- ja Internetkulut, posti- ja lomakekulut, toimistotarvikkeet, kokouskulut	66 000,00 €
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	1 685 700,00 €

TULOS	- €
--------------	------------

NAVITAS KEHITYS OY OSTOPALVELUT

Varkauden kaupungin ostopalvelut / kuntarahan osuus

Vuosi 2026

MENOSSA OLEVAT JA VUONNA 2026 JATKUVAT HANKKEET	€ hankehakemus/- päätös
Pohjois-Savon Energialusteri 31.3.2025 asti	- €
Seudullisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU) 15.3.2026 asti	1 405,00 €
TechSavo - PK-yritysten kestävä kasvu ja uudistuminen 30.5.2026 asti	4 943,00 €
Pohjois-Savon Energia Master Plan 7.6.2026 asti	750,00 €
Sujuvasti Savoon - Aseutautumispalvelujen kehittämishanke 30.9.2026 asti	12 890,00 €
KYVYKÄS pk-yritysten ja yritysneuvonnan uudistuminen ja jatkuvuus Pohjois-Savossa 31.12.2027	8 219,00 €
Pohjois-Savon AV-tuotantokannustin -valmistelu ja pilotointi Film Savo 28.2.2027 asti	3 852,00 €
Elinvoimadatan lähteet ja tunnistaminen kehitysorganisaatioiden ja kuntien elinkeinotoimijoiden käyttöön 28.2.2026 asti	4 400,00 €
Business Center toiminta (jatko)	5 000,00 €
Viisi matkailukuntaa, yksi järvelämys - Pro Lakeland II -hanke 31.11.2026 asti	1 200,00 €
Jatke Pohjois-Savon yritysten omistajanvaihdosten edistäminen 31.12.2026 asti	3 862,33 €
Pyöräillä päästään - pyörämatkailun kehittämisellä uutta yrittäjyyttä ja liiketoimintaa 30.6.2027 asti	900,00 €
Kilpailukykyinen ja kasvava Pohjois-Savo 31.12.2027 asti	5 000,00 €
Business Attraction Management -projekti -Osaamisen kehittäminen uusien investointien saamiseksi Itä-Suomeen 28.2.2027 asti	2 000,00 €
Leppävirta - Varkaus -seudun melonta-, pyöräily- ja monikäyttöreitistöjen investoinnit 31.12.2026 asti	3 700,00 €
VANHAT HANKKEET YHTEENSÄ	57 921,33 €

UUDET VUONNA 2026 ALKAVAT HANKKEET	€
TechSavo - Tuottavuutta ja muutосkykyä 1.6.2026 alkaen	11 378,00 €
Pohjois-Savon puhtaan siirtymän Invest-In 8.6.2026 alkaen	12 000,00 €
Teollisuusmatkailun kehittäminen Pohjois-Savossa 1.3.2026-30.8.2028	15 000,00 €
NAAMAT - hanke (Nanoteknologia tukemassa terveys- ja materiaali-teiteitä) 1.4.2026-31.3.2028	1 500,00 €
Saimaa Horizon 2030 - Invest & Grow 1.1.2026-31.12.2027	5 000,00 €
UUDET HANKKEET YHTEENSÄ	44 878,00 €

Kaikki hankkeet yhteensä	102 799,33 €
Varkauden kuntaraha hankkeisiin vuodelle 2026 yhteensä	160 000,00 €
VARAUS VUONNA 2026 KÄYNNISTYVILLE UUSILLE HANKKEILLE	57 200,67 €

MUUT PALVELUT	€
Matkailu (sisältäen markkinoinnin)	100 000,00 €
Kaupunkikeskustan kehittäminen	45 000,00 €
Yrityspalvelut (sis. Joroisten ostopalvelu) yhteensä	269 000,00 €
Yrityspalvelut VARKAUS	194 000,00 €
Joroisten ostopalvelu	75 000,00 €
Hallinto, talous, viestintä, toimitilat, yleiskulut	189 500,00 €
YHTEENSÄ	603 500,00 €

VARKAUDEN KAUPUNKI YHTEENSÄ (sisältää kuntarahan)	688 500,00 €
--	---------------------

6.1.5 Konsernihallinto

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, henkilöstöpäällikkö ja tietohallintojohtaja.

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Konsernipalvelujen toiminta-ajatuksena on luoda kaupungin ylimmälle johdolle, esimiehille, muulle organisaatiolle ja henkilöstölle edellytykset menestykselliseen toimintaan. Tässä tarkoituksessa konsernipalvelut vastaavat siitä, että kaupungin strategiset tavoitteet toteutuvat ja että resursseja käytetään tarkoituksenmukaisella tavalla. Konsernipalvelujen tehtävänä on tuottaa tarvittavia hallinto-, talous- ja henkilöstöpalveluja.

Konsernipalvelut vastaavat siitä, että kunnan ylimmillä toimielimillä on hyvät edellytykset työskennellä. Konsernipalvelut tuottavat talouteen liittyvät asiantuntijapalvelut toimialoille ohjaten, ohjeistaen, neuvoen sekä kehittäen taloushallintoa yhdessä toimialojen kanssa. Konsernipalvelujen tehtävänä on tukea kaupunkistrategian mukaisen henkilöstöpolitiikan toimeenpanoa toimialoilla ja konsernissa. Lisäksi se luo hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Se tukee kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua sekä asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Konsernipalvelut vastaavat kaupungin markkinoinnista ja viestinnästä sekä brändi-ilmeestä niin ulkoisesti kuin sisäisesti. Tietohallinto toimii yhdessä kaupungin ydintoimintojen kanssa toimivana kokonaisuutena, tuottaa tarvittavat ICT-palvelut sekä koordinoi ja hallinnoi tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuuria.

Kaupungin tarjoamia palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti. Tavoitteena on sähköistää palveluita ja hyödyntää mobiiliteknologiaa mahdollisimman paljon palvelutuotannon kehittämisessä.

Konsernipalveluiden tulosalueille; taloushallinto, henkilöstöhallinto ja hallintopalvelut määrittellään yhteiset strategian mukaiset tavoitteet ja mittarit.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Testi	Testi	Testi

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	3 252 666	3 189 804	3 236 910	3 236 910	3 236 910
Toimintakulut	-5 169 006	-5 306 758	-5 462 849	-5 462 849	-5 462 849
Toimintakate	-1 916 340	-2 116 954	-2 225 939	-2 225 939	-2 225 939
Poistot ja arvonalentumiset	-169 904	-156 900	-158 000	-158 000	-158 000
Tilikauden tulos	-2 086 244	-2 273 854	-2 383 939	-2 383 939	-2 383 939

6.1.5.1 Taloushallinto

Tilivelvolliset: talousjohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Taloushallinnon tehtävänä on ennakoida kaupungin talouden kehitystä, huolehtia maksuvalmiudesta ja erilaisten talouteen liittyen raporttien (mm. kk-raportit, talousarvion ja tilinpäätöksen) laatimisesta. Taloushallinnossa suunnitellaan kaupungin tarvitsema rahoitus ja siihen liittyvät erilaiset rahoitusinstrumentit.

Kaupungin taloushallinnossa työskentelee kolme työntekijää: toimistosihteeri, taloussuunnittelija ja talousjohtaja. Talousjohtaja toimii oman toimen ohella Wakaus Keski-Savon teollisuuskylän toimitusjohtajana.

Varkaus toimii vastuukuntana v. 2025 aloittaneessa Keski-Savon työllisyysalueessa. Varkauden kaupunki hoitaa työllisyysalueen taloushallinnon 1.1.2025 alkaen.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	33 786	35 000	35 000
Toimintakulut	-309 122	-328 949	-329 535
Toimintakate	-275 336	-293 949	-294 535
Tilikauden tulos	-275 336	-293 949	-294 535

Tulot 35.000 € ovat Wakaus Keski-Savon tilipalveluiden palkkio talousjohtajan toimimisesta yhtiön toimitusjohtajana.

6.1.5.2 Henkilöstöpalvelut

Tilivelvolliset: Henkilöstöpäällikkö

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on tukea Varkauden kaupungin toimintaa ja tavoitteita suunnittelemalla ja kehittämällä henkilöstöön liittyviä toimintoja kaupungin strategia sekä toimialojen erityispiirteet huomioiden. Laadukkaalla esihenkilötyöllä voidaan vaikuttaa työntekijöiden hyvinvointiin, sitoutumiseen ja tuottavuuteen, mikä puolestaan tukee organisaation strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Vuonna 2026 toiminnan painopisteitä ovat esihenkilötyön kehittäminen sekä työnantajamielikuvan vahvistaminen. Työkykyjohtamisella, sekä sitä tukevilla toimenpiteillä, halutaan ylläpitää henkilöstön työkykyä sekä parantaa työhyvinvointia. Samoin henkilöstön poissaoloista aiheutuvia kustannuksia halutaan alentaa. Talousarviovuonna 2026 on tarkoitus käynnistää esihenkilöille laajempi koulutuskokonaisuus, jonka myötä parannetaan esihenkilöiden valmiuksia erityisesti työkykyjohtamiseen liittyen.

Toimivat ja selkeät ohjeistukset ja prosessit vähentävät epävarmuutta ja kuormitusta sekä mahdollistavat tehokkaamman työnteon. Olemassa olevien ohjeistusten ja prosessien päivittäminen sekä tarvittavien uusien laatiminen on jatkuvaa työtä. Samoin ohjeistusten jalkauttaminen ja toteuttaminen on jatkuvaa toimintaa yhdessä esihenkilöiden kanssa.

Työnantajamielikuvalla on vaikutusta siihen, miten houkuttelevana työnantajana Varkauden kaupunki nähdään. Lähivuosina jopa 15 % kaupungin työntekijöistä on eläköitymässä ja tuleamme tarvitsemaan uutta työvoimaa, josta samanaikaisesti kilpailemme muiden työnantajien kanssa. Talousarviossa tämä tarkoittaa erilaisia toimenpiteitä, kuten rekrymarkkinointia, osallistumista erilaisiin tilaisuuksiin (kuten messut, Hurraa Ura -tapahtuma), verkostoitumista ja näkyvyyden lisäämistä. Henkilöstökokemus on organisaation menestymisen sekä sisäisen työnantajamielikuvan kannalta tärkeässä roolissa ja siksi laadukas henkilöstökysely, jonka avulla saadaan tietoa kehittämisen tueksi, on tärkeä. Tähän on tarkoitus kartoittaa kaupungin tarpeiden mukaan muokattava kyselytyökalu.

Koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämiseen tulee pieniä yleisen palkkakehityksen huomioivia korotuksia; talousarviossa on varauduttu samantyyppisiin henkilömääriin kuin edellisellä vuonna. Kesätyötukien sekä kesäyrittäjyyden osalta pidetään varaus samana kuin vuonna 2025.

Talousarviossa on varauduttu myös vuoden 2026 alussa toimikautensa aloittavan uuden työsuojelutiimin mahdollisiin koulutuksiin sekä CGI:n Populus HR -järjestelmän päivityksiin.

Henkilöstöpalvelut toimivat vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kaupungin sekä toimialojen johtoryhmien, esihenkilöiden, työterveyshuollon, työsuojeluvaltuutettujen, työntekijäjärjestöjen pääluottamusdustajien, markkinointi- ja viestintätiimin sekä Wakaus Keski-Savon tilipalvelu Oy:n palkkahallinnon sekä monien muiden ulkoisten asiantuntijoiden kanssa. Henkilöstöpalvelut toimii tiiviissä yhteistyössä Kunta- ja hyvinvointialueyhtenäistyksen kanssa sekä tiedottaa muuta organisaatiota KT:n ajankohtaisista asioista.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	2 341	0	0
Toimintakulut	-859 497	-873 687	-884 458
Toimintakate	-857 156	-873 687	-884 458
Tilikauden tulos	-857 156	-873 687	-884 458

LOMAPALKKAVELAN PURKAMINEN

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintakulut	0	200 000	0
Toimintakate	0	200 000	0
Tilikauden tulos	0	200 000	0

6.1.5.3 Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut

Tilivelvolliset: Hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden kaupungin työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut tuotetaan Keski-Savon työllisyysalueen toimesta, jolle kaupungin omat työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut siirrettiin vuoden 2025 alusta voimaan tulleella järjestämissopimuksella.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	738 295	704 850	850 000
Toimintakulut	-826 573	-1 002 070	-623 304
Toimintakate	-88 278	-297 220	226 696
Tilikauden tulos	-88 278	-297 220	226 696

6.1.5.4 Hallintopalvelut

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Vastuualueen keskeiset prosessit ovat päätöksenteon valmistelu ja täytäntöönpano, juridinen asiantuntemus, tietohallinnon suunnittelu ja koordinointi sekä arkistotoimi.

Hallintopalveluiden tehtävänä on luoda hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Hallintopalvelut tukevat kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua sekä asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Lisäksi huolehditaan kaupungintalon aulapalvelusta. Hallintopalveluissa toimiva markkinointi- ja viestintätiimi toimii sisäisenä asiantuntijakumppanina. Tiimi suunnittelee ja toteuttaa markkinointiin ja viestintään liittyviä kokonaisuuksia, kampanjoita ja toimenpiteitä yhdessä toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Hallintopalveluiden on osattava ennakoida toimintaympäristön tulevia muutoksia, jotta niihin voidaan reagoida hallitusti, oikealla tavalla ja jotta muutoksiin voidaan valmistautua ajoissa.

Loppuvuodesta 2025 käynnistyneen asianhallintajärjestelmään liittyvien toiminnallisuuksien ja järjestelmien päivitystyön onnistuneen käyttöönoton varmistaminen ja tarvittavien käyttäjäkoulutusten järjestäminen on keskeisimpiä tavoitteita. Päivitettyjen järjestelmien toiminnallinen käyttöönotto ajoittuu alkuvuoteen 2026. Tavoitteena on tehostaa hallinnollista työtä konsernipalveluissa ja toimialoilla sekä varmistaa järjestelmien tietoturva-vaatimusten täyttyminen.

Vuoden 2026 aikana keskeisiä teemoja ovat sisäisen ja ulkoisen palveluviestinnän vahvistaminen ja suunnitelmallisuus. Kaupunkimarkkinoinnissa jatketaan päivitetyn strategian ja identiteetin mukaista imagomarkkinointia.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	1 471 548	1 436 873	1 421 910
Toimintakulut	-2 247 341	-2 288 971	-2 576 962
Toimintakate	-775 792	-852 098	-1 155 052
Poistot ja arvonalentumiset	-169 904	-156 900	-158 000
Tilikauden tulos	-945 696	-1 008 998	-1 313 052

6.1.5.5 Tietohallinto

Tilivelvolliset: tietohallintojohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Tietohallinnon tehtävänä on mahdollistaa tieto- ja viestintätekniikan avulla palveluiden järjestäminen ja tuottaminen, palveluprosessien kehittäminen sekä johtamisen sujuvuus.

Tietohallinto toteutti yhden korvausrekrytoinnin alkuvuonna 2025. Samalla tietohallinto nimesi uuden tietosuojavastaavan irtisanoutuneen tietosuojavastaavan tilalle. Tukityöllistäminen päättyi tietohallinnossa huhtikuussa. Tietohallinnossa on 7htv vakituista henkilöstöä, minkä lisäksi tietohallinnossa on ollut muutamia lyhytaikaisia työharjoittelijoita sekä työkokeiluja.

Vuoden alusta alkaen Keski-Savon työllisyysalue on ollut tietohallinnon ulkoinen asiakas. Tietohallinto toteutti Keski-Savon työllisyysalueelle tietoliikennepalvelut, sekä asensi ja toimitti henkilöstölle uudet tietokoneet ja tarvittavat muut työvälineet jo ennen toiminnan alkamista. Kevään aikana Keski-Savon työllisyysalueelle otettiin vielä käyttöön Elisa Ring palvelu.

Tietohallinto myy lisäksi Pieksämäen kaupungille tietoturvan tilannekuvapalvelua. Palvelu saatiin käyttöönotettua alkukesään mennessä. Alkuryötyllä 2025, tietohallinto lisäksi otti käyttöön konesalipalvelut Joroisten kunnalle. Palveluiden yhteydessä lisäksi uusittiin Joroisten kunnan tietoliikenne ja palomuuripalvelut, jotka tulevat nyt Varkauden kaupungin palveluna Joroisten kunnalle.

Varkauden kaupungin digitalisaatio-ohjelma on uudistettu. Tavoitteena on hyödyntää tietoa, tietojärjestelmiä ja tekoälyä kustannustehokkaasti sekä vastuullisesti. Tämän lisäksi tavoitteena on mahdollistaa asiakkaille houkuttelevat digitaaliset palvelut sekä edistää kuntalaisten digiosaamista. Vuoden 2026 talousarvion päätavoitteena on selvittää, onko Varkauden kaupungissa vielä käytössä paperityötä edellyttäviä prosesseja tai toimintamalleja. Nykytilakartoituksen jälkeen on tavoitteena etsiä ratkaisuvaihtoehtoja, millä paperi- tai muita monimutkaisia prosesseja voitaisiin helpottaa digitalisaation avulla.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	1 368 332	1 322 570	1 260 910
Toimintakulut	-1 205 016	-1 172 570	-1 110 910
Toimintakate	163 316	150 000	150 000
Poistot ja arvonalentumiset	-163 316	-150 000	-150 000
Tilikauden tulos	0	0	0

6.1.5.6 Tukipalvelut

Tilivelvolliset: henkilöstöjohtaja ja talousjohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Tukipalveluihin kuuluu pääosin talous- ja palkkahallinnon kustannukset Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy:ltä ja pieneltä osin erilaiset rahankäsittely- ja kassajärjestelmäkustannukset eri kaupunkiorganisaation puolilta.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	1 006 695	1 013 081	930 000
Toimintakulut	-1 006 695	-1 013 081	-930 000

6.2 KESKI-SAVON TYÖLLISYYSALUE

Tilivelvolliset: Työllisyysaluejohtaja, työllisyysaluelautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Keski-Savon työllisyysalue vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueilla. Palvelut tuotetaan seuraavien lakien mukaisesti:

- laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023)
- laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023)
- laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023)
- työttömyysturvalaki (1290/2002).

Palvelurakenne

Keski-Savon työllisyysalueella palvelut on jaettu kolmeen palvelualueeseen:

- 1. Työnvälityspalvelut**
- 2. Monialaiset palvelut**
- 3. Kotoutumisen palvelut**

Lisäksi alue järjestää koulutus- ja hankintapalveluja.

Palveluiden sisältö

- **Työnantajapalvelut** turvaavat osaavan työvoiman saatavuuden alueen työnantajille.
- **Henkilöasiakaspalvelut** vastaavat asiakkaiden työttömyysturvaan liittyvistä lausunnoista ja selvityksistä, työllistymistä tukevista tehtävistä sekä ohjauksesta palveluihin ja koulutuksiin.
- **Kotoutumispalvelut** vastaavat kotoutumisajalla olevien vieraskielisten työllisyyspalveluista sekä Varkauden kaupungin kunnille kuuluvista kotoutumispalveluista

Vuoden 2026 jatketaan Keski-Savon työllisyysalueen ME-hengen vahvistumista ja toimintojen vakiintumista. Aiheuttamispe-
rusteisen laskutuksen periaatteet ja toimintamallit valmistellaan ja tuodaan päätöksentekoon.

Keski-Savon työllisyysalueen toimintasuunnitelma vuosille 2026–2028

Toimenpide / Vuosi	2026	2027	2028
Henkilöstö / Työllisyys- alue lautakunta	Toiminnan vakiintumi- nen, Keski-Savon 'me- henki', aiheuttamispe- rusteinen laskutus Julkiset hankinnat-työl- listämisehto		
Työnantajayhteistyö	Työnantajakäynnit, pii- lotyöpaikat	Tekoälyn käyttöön- oton kehitystyö	
Henkilöasiakastyö	Oma palvelutuotanto; valmennukset	Sosiaalisen yrityksen perustamisen kehittä- minen	Sosiaalinen yritys
Asiakaslähtöinen palve- luprosessi	palvelutarpeen arvioin- nin kehittäminen		
Kuntouttava työtoi- minta		Siirtyy kuntiin	
Tulevaisuuden työkioski	ESR hanke		

Talouden tasapainottamisohjelma

Toiminta ja talous perustuvat kahden ensimmäisen toimintavuoden ajan valtionosuuteen. Sen jälkeen siirrytään aiheuttamis-perusteiseen laskutukseen. Lakisääteisen asiakaspalveluprosessin laskutuksen tarkemmista linjauksista päätetään alkuvuodesta 2026. Vuonna 2026 voidaan jo aiheuttamisperusteisesti laskuttaa koulutukset, palvelut ja tuet sekä avustukset.

Työllisyysalueen henkilöstö 55, kunnille tuotettavat palvelut 4, yhteensä 59

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Palveluiden sisältöön liittyvät strategiset tavoitteet

- Työllisyysasteen nostaminen ja työmarkkinoiden toimivuuden tukeminen
- Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen
- Nuorten ja ikääntyvien työllistymisen tukeminen
- Työperäinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistäminen

Riskit:

- Työtä hakevien henkilöiden voimakas kasvu, ja yritysten työvoiman tarpeen merkittävä laskeminen
- Lomautusten määrän lisääntyminen
- Työllisyysalueen toiminnassa osaavan työvoiman hakeutuminen muihin tehtäviin

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Nuorten ja ikääntyvien työllistymisen tukeminen	Nuorten rekrysetelien lukumäärä 35 Työ- ja toimintakyvyn arviointien läheteet lukumäärä 30 Terveystarkastuksiin läheteet lukumäärä 70	Kaikki nuorten rekrytointisetelit myönnetään, Työ- ja toimintakyvyn arvioinnit käynnistetään, terveystarkastuksiin pääsy varmistuu
Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen	Kuntien työttömyysmaksujen alaneminen 5% Työllistämissuunnitelmien osuus-työtön statuksella olevilla 75%	Kuntien TMT maksulistat eivät kasva, vaan pienevät
Työllisyysasteen nostaminen ja työmarkkinoiden toimivuuden tukeminen	Alueen työnantajista kontaktoitu 35% Työtarjousten ja esittelyjen määrä 150 kpl Piilotyöpaikkojen määrä 100 kpl Koulutuksiin ohjausten lukumäärä 100 asiakasta Myönnetyt starttirahat 60 kpl Yrittäjäkoulutuksiin osallistuneet 30 henkilöä	Laaja työnantajayhteistyö ja joustavat koulutusratkaisut. Yhteistyö kuntien, opilaitosten ja yritysten kanssa, starttirahan ja yrittäjäkoulutusten tarjoaminen. Työnantajayhteistyö tiivistyy
Työperäinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistäminen	Kotoutumiskoulutuksiin osallistuneet 100 Yhteiskuntaorientaatioon osallistuneet 60	Kotoutumiskoulutuksia sekä Yhteiskuntaorientaatiota järjestetään asiakkaiden tarpeen mukaisesti ja laadukkaasti

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Asiakasmäärän äkillinen voimakas kasvu	Ennakointi	Kohtalainen
Osaavan henkilöstön hakeutuminen muualle	Työhyvinvointi ja oikeudenmukainen palkkaus	Suuri

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	0	5 242 046	5 890 434	5 890 434	5 890 434
Toimintakulut	0	-5 242 046	-5 890 434	-5 890 434	-5 890 434

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova erä

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	Henkilöstö 31.12.2023	Henkilöstö 31.12.2024	Henkilöstö/ TA2025	Henkilöstö/ TA2026	Eläköity- miset 31.12.2027 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2028 -	Tavoite- henkilöstö 31.12.2027	Tavoite- henkilöstö 31.12.2031
Vakinaiset			55		3		55+3	50
Määräaikaiset (ei kenenkään si- jaiset); ml. Työllistetyt ja oppiso- pimustalaiset								
Sijaiset								
YHTEENSÄ	0	0	55	0	3	0	58	50
Henkilötyövuodet	0,0	0,0	55,0	0,0	0,0	0,0	58,0	50,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Joroisten kunnan työllisyys- ja kotoutumispalveluiden siirto työllisyysalueelle 4 htv

Keski-Savon työllisyysalueen kotoutumisenpalvelualueen palvelupäällikön virkajärjestelyt

ESR-hankkeet tai muut hankkeet ja tarvittavat resurssit:

Tulevaisuuden työkioski 1 htv

Yhteiskuntaorientaation kehittäminen 1 htv

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Kaksi työllisyysohjaajaa virkavapaalla ja on työssä, työtä hyödyntävässä ESR hankkeessa

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Kotoutumispalveluiden palvelualueen palvelupäällikkö

Kotoutumispalveluiden henkilöstöstä uudet määräaikaisia, johtuen ukrainalaisten tilapäisensuojelun muutoksesta maaliskuulle 2027 asti.

Työllisyysohjaajan viran vapautuessa, harkitaan tarvelähtöisesti palkkaamista

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

- Työtä hakevien henkilöiden voimakas kasvu, ja yritysten työvoiman tarpeen merkittävä laskeminen
- Lomautusten määrän lisääntyminen
- Työllisyysalueen toiminnassa osaavan työvoiman hakeutuminen muihin tehtäviin

6.3 HYVINVOINNIN JA KASVATUKSEN TOIMIALA

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala koostuu viidestä palvelualueesta, jotka ovat hallinto, hyvinvointi ja osallisuus; varhaiskasvatus; perusopetus; hyvinvointipalvelut ja Soisalo-opisto. Soisalo-opisto toimii Varkauden lisäksi Heinävedellä, Joroisissa, Lepäpöyrällä sekä Pieksämäellä. Toimialalla on kaksi lautakuntaa. Kasvun ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen kuuluvat varhaiskasvatus ja perusopetus, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan alle kuuluvat hyvinvointipalvelut (kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, liikuntapalvelut, kirjastopalvelut, museopalvelut ja nuorisopalvelut) sekä Soisalo-opisto.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen koskettaa koko konsernia. Palveluiden vaikuttavuuden lisäämiseksi on tärkeää, että kiinnitetään erityistä huomiota organisaation kehittämiseen. Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan tehtävä on tuottaa laadukkaita ja asiakaslähtöisiä hyvinvointipalveluita, joilla lisätään alueen elin- ja vetovoimaisuutta sekä parannetaan asukkaiden osallisuutta, viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy, asukkaiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen toimivat keskeisinä painopisteinä. Lisäksi painopisteitä ovat toimivat hyte-rakenteet ja konkreettinen yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden kanssa. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan palveluiden vaikuttavuutta sekä asukkaiden hyvinvointia.

Vuoden aikana osana laajaa hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa jalkautetaan ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, turvallisuussuunnitelma sekä vammaispoliittinen ohjelma. Lisäksi jalkautetaan KulttuuriVarkaus 2030 ohjelma, joka valmistuu vuoden 2026 aikana.

Toimintaa kehitetään aktiivisesti kaupungin strategian mukaisesti huomioiden toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Tehdään tiivistä yhteistyötä sidosryhmien ja hyvinvointialueen kanssa yhdyspintojen palveluprosessien selkiyttämiseksi (esimerkiksi opiskelijahuolto).

Toimialalla parannetaan työhyvinvointia sairauspoissaolojen vähentämiseksi, muun muassa yhteistyöllä työterveyshuollon kanssa.

Toimialan laadukkailla palveluilla lisätään kaupungin vetovoimaisuutta.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

KAUPUNGINVALTUUSTON 4.12.2023 § 72 PÄÄTTÄMÄT TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	
Toimiala: Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	2026 €
Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus	
Olohuoneen toiminnan uudelleen järjestely	44 104
Perusopetus	
Tuntijaon vähentäminen 1-6 lka yhdellä tunnilla	36 000
Luokkakoon kasvattaminen /tuntikehyksen pienentäminen / yhden opettajan resurssi	55 000
Valmistavan opetuksen oppilaiden kuljetus	44 000
Kirjastopalvelut	
Kirjaston vuokratuottojen kasvu	5 000

Museopalvelut	
Museon kävijämäärien / tulojen kasvu	5 000
Soisalo-opisto	
Asiakasmaksujen korotus	40 000
Tilakäytön tehostaminen	6 000
Soisalo-opiston oppaan kulujen pienentäminen	2 000
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala yhteensä	237 104

Kaupunginvaltuuston päättämät talouden tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu talousarviossa.

Olohuonetoiminnan uudelleen järjestely on toteutunut, yhteisötalon toiminta käynnistyi kesällä 2025.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on päättänyt 29.1.2025 Varkauden kaupungin perusopetuksen tuntijaosta 1.8.2025 alkaen ja A2-kielen opetuksesta Varkauden kaupungissa. Tuntijaon vähentäminen 1-6 lka yhdellä tunnilla on toteutettu, mutta OPH:n tuntijakoasetuksen vuoksi (ruotsin kieli) tuntimäärä pysyy samana.

Luokkakoon kasvattaminen / tuntikehyksen pienentäminen / yhden opettajan resurssi on huomioitu talousarviossa osittain. Lautakunnan evästyksen mukaisesti Puurtilan koulussa aloitettiin yhdysluokkaopetus lv 2024-2025.

Valmistavan opetuksen oppilaiden kuljetuksesta luovuttiin lukuvuoden 2024-2025 alusta lukien.

Kangaslammin koulu on lakkautettu lukuvuoden 2024-2025 alusta lukien kaupunginvaltuuston päätöksen 19.2.2024 § 12 mukaisesti.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on päättänyt 29.1.2025 Varkauden koulujen liikuntasalien käyttömaksuista sekä koulu- ja päiväkotitilojen ulkopuolisen käytön maksuista 1.8.2025 alkaen.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta on päättänyt 30.1.2025 liikuntapaikkojen vuoronjakoperiaatteista ja hinnastoista.

Museotoimenjohtaja on päättänyt Museokeskus Konstin pääsymaksuista ja muista taksoista 1.4.2025 alkaen (vhp 19.12.2024 § 8).

Seutujaosto on päättänyt Soisalo-opiston maksuista ja taksoista 28.11.2023 § 25 (voimaan 1.8.2024).

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Asiakslähtöiset ja vaikuttavat palvelut.	Asiakaskyselyt ja talousarvion tavoitteiden toteutuminen.	Asiakastyytyväisyys 4/5 ja talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuvat.
2 Kuntalaisten hyvinvointi ja osallisuus vahvistuu.	Osallisuusindikaattori. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet.	Kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden kokemus lisääntyy.
3 Hyvinvointialueen yhdyspintojen prosessien selkeys ja toimivuus asiakslähtöisesti.	Yhdyspintaprosessien selkeys.	Yhdyspintaprosessien toimivuus.
4 Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähentyvät.	Työtyytyväisyyskysely ja sairauspoissaolosten määrä.	Työtyytyväisyyskyselyn tulos on 4/5. Sairauspoissaolot vähenevät 2 pv/HTV.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Laadukkaitten palveluiden kehittäminen ja turvaaminen kaupungin taloushuomioiden	Talousarvion tavoitteiden toteutuminen.	Tuotetaan laadukkaita ja vaikuttavia palveluita määrärahojen puitteissa.

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Resurssien niukkuus peruspalveluiden laadukkaaseen tuottamiseen	Palvelurakenneverkon ennakoiva tarkastelu siihen liittyvine toimenpiteineen.	Suuri
2 Toimialan kiinteistöjen kunto vaatii korjaustoimenpiteitä. Peruskorjausten/uudisrakentamisen kustannuksia ei pystytä toimialan sisäisesti kattamaan.	Palveluverkon tarkastelu ja samoin siihen liittyvä rakentaminen. Riittävä talousarvion raami tai korjaustoimenpiteiden lykkääminen.	Suuri
3 Sairauspoissaolojen lisääntyminen	Kehitetään toimenpiteitä työyhteisön fyysisen ja henkisen kuormittavuuden vähentämiseksi yhteistyössä henkilöstöhallinnon, työterveyshuollon ja muiden asiantuntijatahojen kanssa.	Kohtalainen
4 Yleinen kustannustason nousu	Siirretään ei-kiireellisiä hankintoja ja investointeja myöhäisempään ajankohtaan.	Kohtalainen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	4 520 791	4 220 108	4 126 244	4 135 053	4 143 952
Toimintakulut	-44 824 556	-46 863 434	-48 482 049	-48 919 541	-49 408 860
Toimintakate	-40 303 765	-42 643 326	-44 355 805	-44 784 488	-45 264 908
Poistot ja arvonalentumiset	-600 840	-709 000	-578 300	-578 300	-578 300
Tilikauden tulos	-40 904 605	-43 352 326	-44 934 105	-45 362 788	-45 843 208

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova erä

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan vuotta 2025 pienempinä. Toimintatuottojen muutokseen vaikuttaa muun muassa varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksutuottojen ja valtion myöntämien erityisavustusten väheneminen. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuottojen arvioidaan vähentyvän noin 94 000 € (2,2 %).

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan kulujen arvioidaan kasvavan noin 1,61 M€ (3,5 %). Toimintakulujen kasvu kohdistuu palvelualueittain seuraavasti: perusopetus noin 0,9 M€ (4,2 %), varhaiskasvatus noin 0,13 M€ (1,0 %), hyvinvointipalvelut noin 0,6 M€ (7,9 %). Edellisen vuoteen verrattuna Soisalo-opiston toimintakulujen arvioidaan vähentyvän noin 10 000 € (0,3 %), samoin hallinnon, hyvinvoinnin ja osallisuuden 12 000 € (1,9 %).

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan toimintakatteen arvioidaan heikentyvän noin 1,7 M€ (4,0 %). Toimintakatteen heikentyminen kohdistuu eri palvelualueisiin seuraavasti: perusopetus noin 0,86 M€ (4,2 %), varhaiskasvatus noin 0,14 M€ (1,1 %), hyvinvointipalvelut noin 0,68 M€ (10,5 %) ja Soisalo-opisto noin 33 000 € (1,4 %).

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	Henkilöstö 31.12.2023	Henkilöstö 31.12.2024	Henkilöstö/ TA2025	Henkilöstö/ TA2026	Eläköity- miset 31.12.2027 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2028 - 31.12.2031	Tavoite- henkilöstö 31.12.2027	Tavoite- henkilöstö 31.12.2031
Vakinaiset	400	397	403	404	34	34	394	383
Määräaikaiset (ei kenenkään si- jaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopi- muslaiset	80	72	63	61	0	0	47	36
Sijaiset	31	26	11	24	0	0	0	0
YHTEENSÄ	511	495	477	489	34	34	441	419
Henkilötyövuodet	465,3	457,0	438,2	442,4	34,0	34,0	421,7	399,7

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Palveluverkkotyö jatkuu, jossa tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkorakennetta huomioiden muutokset väestörakenteessa ja kaupungin taloudessa.

Kunnan sisäisen muuttoliikkeen ennakoitavuus erityisesti varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa on myös haaste (kaupungin sisällä tapahtuva muutto on noin 2 000 henkilöä/vuosi).

Yleisestä turvallisuustilanteesta johtuen maahanmuutosta aiheutuvia muutoksia palvelutuotantoon on vaikea ennakoida.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Työntekijä päättää omasta eläköitymisestään lainsäädännön puitteissa, joten ennustettavuus on vaikeaa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Toteutetaan tarpeitten ja mahdollisuuksien mukaan.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa olevia vakanssi- ja nimikemuutoksia.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esihenkilön vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työn kuormittavuus ja epävarmuus tulevaisuudesta sekä erityisesti mielenterveyteen liittyvät ongelmat.	Tulevaisuuden usko, vuorovai- kutuksen ja positiivisen ilmapiirin luominen sekä henkilöstön tu- keminen ja työolosuhteiden organisointi tavoitteena on- gelmien ehkäiseminen.	Tulevaisuuden usko, vuorovai- kutuksen ja positiivisen ilmapiirin luominen.	Esihenkilö, henkilöstöhallinto ja työterveyshuolto sekä muut alan ammattilaiset.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Riskinä on organisaation ohuus ja talouden haasteet. Sairauspoissaoloja vähennetään tiivistämällä yhteistyötä työterveyshuol-
lon kanssa sekä tehostamalla työhyvinvointiin liittyviä prosesseja.

6.3.1 Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Hallinnon tehtävänä on mahdollistaa toimialan tuottamien palveluiden toiminta. Hallinto vastaa osaltaan palveluiden laillisuudesta sekä niiden vaikuttavuudesta. Hallinnon kehittämisen tavoitteena on avoimuuden ja hyvinvoinnin lisääminen. Hyvinvointi ja osallisuus kulkevat toimintamallina läpi toimialan ja koko kaupunkiorganisaation.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden painopisteenä on hyvinvointisuunnitelman sekä siinä asetettujen tavoitteiden edistäminen ja niiden vuosittainen seuranta.

Erityisesti mielenterveydenhaasteet, yksinäisyys ja syrjäytyminen sekä avoin ja ajantasainen sekä oikein kohdennettu viestintä vaativat huomioimista. Arjen turvallisuutta vahvistetaan turvallisuussuunnitelman mukaisesti, muun muassa viestinnän keinoin.

Hyvinvointi- ja osallisuustyötä kehitetään ja vahvistetaan yhteistyössä osallisuuskoordinaattorin, hyvinvointialueen ja sidosryhmien muun muassa kolmannen sektorin kanssa eri verkostoissa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Asukkaiden hyvinvoinnin tila vahvistuu suhteessa painopisteisiin ja tavoitteisiin.	Syrjäytymisriskissä olevat 18-24 v Mielenterveyttä ja yksinäisyyttä kuvaavat indeksit (kouluterveyskysely) Unicef lapsiystävällinen kunta tavoitteet	Laajaan hyvinvointikertomuksen tavoitteille asettuja vaikuttavia toimenpiteitä on edistetty toimialoilla.
2 Osallisuustyötä vahvistetaan osana strategiatyötä, päätöksentekoa ja palveluprosesseja.	TEA - viisari kuntajohto / osallisuus. Osallisuusindikaattori	Osallisuusrakenteet on sovittu.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Suunnitelmallista hyvinvointia ja osallisuutta edistetään kaikilla toimialoilla.	Hyte-kerroin indikaattorit Teaviisari Vähimmäistietoindikaattorit	Kaupungin toimialoilla ja yhdyspinnassa hyvinvointialueen kanssa tehtävä työ konkretisoituu. Lisäksi yhteistyö kolmannen sektorin kanssa vahvistuu.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	469 118	639 786	627 731	634 008	640 349
Toimintakulut	-469 118	-639 786	-627 731	-634 008	-640 349

Palvelualue hallinto, hyvinvointi ja osallisuus sisältää toimialan hallinnon sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden kustannukset. Palvelualueen kustannukset kohdistetaan kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin edellyttämällä tavalla varsinaisille palveluille.

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvun ja oppimisen lautakunta on osa hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialaa. Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan yhteisen palvelualueen hallinto, hyvinvointi ja osallisuus lisäksi lautakunnan alaisuudessa toimii kaksi palvelualueita perusopetus ja varhaiskasvatus.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan tehtävänä on järjestää laadukkaat ja monipuoliset hyvinvointia ja terveyttä edistävät kasvatusta- ja koulutuspalvelut yhteistyössä toimialan muiden palveluiden kanssa.

Palveluverkon tarkastelu jatkuu vuoden 2026 aikana.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2 045 365	1 646 940	1 685 212	1 687 744	1 690 302
Toimintakulut	-33 883 962	-35 404 612	-36 439 851	-36 767 020	-37 134 788
Toimintakate	-31 838 597	-33 757 672	-34 754 639	-35 079 276	-35 444 486
Poistot ja arvonalentumiset	-236 410	-241 250	-186 700	-186 700	-186 700
Tilikauden tulos	-32 075 008	-33 998 922	-34 941 339	-35 265 976	-35 631 186

Kasvun ja oppimisen lautakunta sisältää substanssilautakunnan, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset. Substanssilautakunnan kustannukset ovat 25 910 € ja ne on jaettu kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin edellyttämällä tavalla kasvun ja oppimisen lautakunnan alaisille palveluille.

Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna toimintatuotot ovat kasvaneet noin 38 000 € (2,3 %) ja toimintakulut noin 1,04 M€ (2,9 %). Toimintakate heikentyy noin 1,0 M€ (3,0 %), tästä perusopetukseen kohdistuu noin 857 000 € ja varhaiskasvatukseen noin 140 000 €.

6.3.2 Perusopetus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden kaupunki järjestää laadukasta opetussuunnitelman mukaista perusopetusta yhteistyössä huoltajien, eri toimialojen, palvelualueiden sekä sidosryhmien kesken. Toiminnassa painottuu poikkihallinnollinen, ennaltaehkäisevä yhteistyö ja toimintakulttuuria kehitetään kaikilla kouluilla ProKoulu-toimintamallin kautta. Osallisuutta kehitetään ottamalla toimintojen kehittämiseen mukaan huoltajat, oppilaat sekä sidosryhmät.

Opiskeluhuollon toimivuutta kehitetään hyvinvointialueen kanssa tavoitteena hyvinvoivat oppilaat. Oppivelvollisuuslain tuomiin muutoksiin vastataan toimintaa kehittämällä.

Oppimisen tuen uudistusta viedään systemaattisesti läpi siirtymäaikana lukuvuonna 2025-2026.

Hyvinvointikertomuksesta nousevia ongelmia ratkaistaan moniammatillisesti. Erityishuomiota kiinnitetään mielenterveysongelmien vähentämiseen yhteistyössä eri viranomaistahojen kanssa. Oppimisympäristöjen turvallisuuden kehittämisessä huomioidaan turvallisuussuunnitelman ohjeet.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden perusopetuksen järjestäminen tuo haasteita palvelutarpeen ennakoinnattomuuden vuoksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Laadukkaasti tuotettu esi- ja perusopetus sekä opiskeluhoito	Hyvinvointikertomuksen ja henkilöstökselyn mittarit sekä koulukiusaamistapaukset. Oppilaiden poissaolojen seuranta.	Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi lisääntyy ja koulukiusaamistapaukset sekä poissaolot vähentyvät.
2 Oppilaiden ja henkilöstön turvallisuuden lisääminen	Koulukiusaamistapaukset, WPRO-tapaukset.	Kiusaamistapaukset ja henkilöstöön kohdistuvat uhkatilanteet vähenevät.
3 Henkilöstöresurssin käyttö oppimisen tuen uudistukseen liittyen	Henkilöstömäärä suhteessa tuen tarpeeseen.	Tarve selvitetään kevään 2026 aikana.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Oppilaiden oppimistaitojen kehittämisen toisen asteen opiskelun edellytysten parantamiseksi	Oppilaiden osaamisen kartoitukset.	Oppilaiden osalta tukitoimien oikea-aikaisuus, minkä seurauksena erityisen ja tehostetun tuen tarve vähenee.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 298 711	1 009 133	1 053 594	1 053 594	1 053 594
Toimintakulut	-20 937 537	-21 631 689	-22 533 153	-22 758 418	-22 986 100
Toimintakate	-19 638 826	-20 622 556	-21 479 559	-21 704 824	-21 932 506
Poistot ja arvonalentumiset	-217 461	-218 410	-163 400	-163 400	-163 400
Tilikauden tulos	-19 856 286	-20 840 966	-21 642 959	-21 868 224	-22 095 906

Verrattuna vuoden 2025 talousarvioon perusopetuksen toimintatuottojen arvioidaan kasvavan noin 44 000 € (4,4 %). Toimintatuottojen kasvu johtuu pääosin kotikuntakorvaustuottojen lisääntymisestä.

Perusopetuksen vuoden 2026 talousarvion toimintakulujen arvioidaan kasvavan noin 901 000 € (4,2 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Talousarviossa on varauduttu lakimuutoksen edellyttämiin ryhmämuotoisiin tukitoimiin ja ne on resursoitu arvioitua tuen tarvetta vastaavasti. Lisäksi oppilaskohtaista tarvikemäärärahaa on hieman korotettu.

Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna perusopetuksen toimintakatteen arvioidaan heikentyvän noin 857 000 € (4,2 %).

6.3.3 Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, kasvun ja oppimisen lautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatus on pienten lasten eri elämänpiirissä tapahtuvaa kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on edistää lapsen turvallista ja tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varkauden varhaiskasvatustalvet muodostuvat kaupungin ja yksityisen järjestämästä varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatustalvet koostuvat esiopetuksesta ja varhaiskasvatuksesta. Lisäksi varhaiskasvatustalvet tukee Lapsen Kengissä ry:n järjestämää Perheentalo -toimintaa yhteisen sopimuksen mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen toiminnassa on mukana yli 50 vieraskielistä lasta, ja siksi toimintakulttuuriin kuuluvat vahvasti kuvaohjaus, tulkkaustalvet ja erilaiset digitaaliset apuohjelmat.

Varhaiskasvatuksessa on vastattu palvelutarpeen muutokseen. Vuorohoito on keskitetty Taulumäen päiväkodille. Vuorohoidon tarpeen vähentymisen vuoksi yksi vuorohoitoryhmä muuttui 1.8.2025 alkaen päiväryhmäksi. Jatketu aukioloaikoja ei ole

enää muissa yksiköissä.

Esi- ja perusopetuksen 1.8.2025 voimaan tulleella oppimisen tuen uudistuksella on vaikutusta myös esiopetuksen järjestämiseen.

Palvelusetelilainsäädäntö uudistuu 1.1.2026 alkaen. Tällä ei ole kustannusvaikutuksia varhaiskasvatukseen.

Varkauden kaupungin omassa varhaiskasvatuksessa yhteisenä teemana jatkuu ohjattu leikki, sadut, lorut ja laulut.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuositain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan valtakunnallisen arviointiohjelma Valssin tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja ne viedään käytäntöön.	Valssi kyselyn tulokset viedään kerran vuodessa kasvun ja oppimisen lautakunnalle tiedoksi.	Laadunhallinnan tulokset käydään yksikössä kyselyn jälkeen läpi ja tulosten perusteella kehitetään toimintaa ja luodaan uusia tavoitteita.
2 Henkilöstön työhyvinvoinnin säilyminen vähintään nykyisellä tasolla (4/5)	Tuloksia seurataan kaksi kertaa vuodessa toteutettavalla henkilöstön työtyytyväisyyskyselyllä (Pulssi-kysely).	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset säilyvät nykyisellä tasolla (4/5).
3 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelutarpeen arviointi ja mahdollisiin muutoksiin vastaaminen	Lapsimäärän kehitys ja varhaiskasvatukseen ikäisistään osallistuvien prosentuaalinen määrä säilyy vähintään ennallaan (noin 80 %)	Seurataan lasten lukumäärän kehitystä ja ikäisistään hoitoon osallistuvien prosentuaalisen määrän kehitystä. Suunnitellaan palvelurakennemuutosta vastaamaan palvelutarpeen kehitystä.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuositain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Lakisäateisen henkilöstömitoituksen turvaaminen pitkällä tähtäimellä.	Hoitajasta sosionomiksi -koulutukseen osallistuvien varhaiskasvatuksen vaki-naisten työntekijöiden määrä.	Vuonna 2030 lakisäateinen henkilöstömitoitus toteutuu.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	746 653	637 807	631 618	634 150	636 708
Toimintakulut	-12 946 425	-13 772 923	-13 906 698	-14 008 602	-14 148 688
Toimintakate	-12 199 772	-13 135 116	-13 275 080	-13 374 452	-13 511 980
Poistot ja arvonalentumiset	-18 950	-22 840	-23 300	-23 300	-23 300
Tilikauden tulos	-12 218 721	-13 157 956	-13 298 380	-13 397 752	-13 535 280

Varhaiskasvatuksen vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottoihin ja palvelurahalla/palvelusetelillä tuotetun palvelun kustannuksiin vaikuttava tulo- ja kulu-erojen korotus. Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän noin 6 000 € (1,0 %) edellisvuotta vähemmän. Hoitopäivämaksutuottojen arvioidaan vähenevän noin 39 000 €.

Verrattuna vuoden 2025 talousarvioon varhaiskasvatuksen toimintakulujen arvioitu kasvu on noin 134 000 € (1,0 %). Talousarviossa on varauduttu esiopetuksen oppimisen tuen uudistuksen muutokseen. Toimintakulujen kasvusta valtaosa, noin 299 000 € kohdistuu palvelujen ostoihin (muun muassa varhaiskasvatuksen palvelurahalla tuotetut palvelut sekä teemaan sadut, lorut ja leikki liittyvät hankinnat). Varhaiskasvatuksessa on reagoitu palvelutarpeen muutokseen, mistä johtuen henkilöstökulut ovat pienentyneet noin 87 000 €. Lasten kotihoidontuen käyttö on vähentynyt, joten määrärahaa on pienennetty 100 000 € arviotua tarvetta vastaavasti. Tarvikemäärärahaa on ja muita toimintakuluja on hieman korotettu.

Varhaiskasvatuksen vuoden 2026 talousarvion toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 140 000 € (1,1 %) vuoden 2025 talousarvion verrattuna.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta on osa hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialaa. Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan yhteisen palvelualueen hallinto, hyvinvointi ja osallisuus lisäksi lautakunnan alaisuudessa toimii kaksi palvelualueetta: hyvinvointipalvelut (kirjastopalvelut, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, liikuntapalvelut, museopalvelut, nuorisopalvelut) ja Soisalo-opisto.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan tehtävänä on vastata laadukkaiden ja monipuolisten hyvinvointipalveluiden sekä Soisalo-opiston palveluiden (vapaa sivistystyö, taiteen perusopetus) järjestämisestä yhteistyössä toimialan muiden palveluiden kanssa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2 006 308	1 933 382	1 813 301	1 813 301	1 813 301
Toimintakulut	-10 471 476	-10 819 036	-11 414 467	-11 518 513	-11 633 723
Toimintakate	-8 465 168	-8 885 654	-9 601 166	-9 705 212	-9 820 422
Poistot ja arvonalentumiset	-364 430	-467 750	-391 600	-391 600	-391 600
Tilikauden tulos	-8 829 598	-9 353 404	-9 992 766	-10 096 812	-10 212 022

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta sisältää substanssilautakunnan, hyvinvointipalveluiden sekä Soisalo-opiston kustannukset. Substanssilautakunnan kustannukset ovat 25 910 € ja ne on jaettu kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin edellyttämällä tavalla hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan alaisille palveluille.

Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna toimintatuottojen arvioidaan pienenevän noin 120 000 € (6,2 %) ja toimintakulujen kasvavan noin 595 000 € (5,5 %). Toimintakulujen kasvua selittävät muun muassa hoito- ja pääomavuokrien kasvu, työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä yleinen kustannusten kasvu.

Toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 715 000 € (8,1 %) vuoden 2025 talousarvioon verrattuna.

6.3.4 Hyvinvointipalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on laadukkaiden ja vaikuttavien hyvinvointipalveluiden tuottaminen. Tällä pyritään kaupunkilaisten hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden vahvistamiseen sekä lisäämään asukkaiden viihtyvyyttä ja turvallisuuden tunnetta.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 283 286	1 209 912	1 132 601	1 132 601	1 132 601
Toimintakulut	-7 590 053	-7 704 802	-8 310 262	-8 383 202	-8 467 060
Toimintakate	-6 306 767	-6 494 890	-7 177 661	-7 250 601	-7 334 459
Poistot ja arvonalentumiset	-355 358	-456 900	-381 200	-381 200	-381 200
Tilikauden tulos	-6 662 125	-6 951 790	-7 558 861	-7 631 801	-7 715 659

Hyvinvointipalveluiden vuoden 2026 talousarvio sisältää toimintatuotot ja toimintakulut kirjastopalveluiden, kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden, liikuntapalveluiden, museopalveluiden ja nuorisopalveluiden järjestämiseksi.

Verrattuna vuoden 2025 talousarvioon hyvinvointipalveluiden toimintatuottojen arvioidaan pienentyvän noin 77 000 € (6,4 %) ja toimintakulujen kasvavan noin 605 000 € (7,9 %). Toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 683 000 € (10,5 %).

6.3.4.1 Kirjastopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden kirjaston toimintaa ohjaa laki yleisistä kirjastoista. Kirjasto edistää omalta osaltaan kaikenikäisten yhdenvertaista pääsyä sivistykseen ja kulttuuriin. Se tukee lukemiskulttuuria, monipuolista lukutaitoa ja elinikäistä oppimista. Palvelujen perustana ovat uusiutuva, monipuolinen ja monimuotoinen aineistokokoelma sekä ammattitaitoinen henkilökunta.

Kirjasto toimii kohtaamispaikkana ja edistää yhteisöllisyyttä, mutta sen tiloissa on mahdollista myös opiskella, työskennellä ja virkistäytyä omatoimisesti. Osana Lumme-kirjastoja Varkauden pääkirjasto ja Kangaslammin lähikirjasto toimivat niin fyysisessä tilassa kuin verkossa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Varkauden kirjastoon laaditaan lukutaitostrategia ja toimintasuunnitelma.	Lukutaitostrategian ja toimintasuunnitelman valmistuminen.	Lukutaitostrategian ja toimintasuunnitelman myötä lukutaitotyötä tehdään ennistä suunnitelmallisemmin ja tavoitteellisesti.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kirjaston tavoitteena on tarjota palveluita, jotka edistävät kirjaston käyttäjien hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.	Palveluiden määrä, jotka edistävät tavoitteen teemoja.	Kirjasto tarjoaa ja jatkuvasti kehittää monipuolisia palveluja kaikenikäisille.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	130 703	93 162	87 001	87 001	87 001
Toimintakulut	-1 228 710	-1 259 455	-1 288 825	-1 301 710	-1 314 733
Toimintakate	-1 098 006	-1 166 293	-1 201 824	-1 214 709	-1 227 732
Poistot ja arvonalentumiset	-5 428	-9 400	-9 700	-9 700	-9 700
Tilikauden tulos	-1 103 435	-1 175 693	-1 211 524	-1 224 409	-1 237 432

Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna kirjastopalveluiden toimintatuottojen arvioidaan pienentyvän noin 6 000 € (6,6 %) ja toimintakulujen kasvavan noin 29 000 € (2,3 %). Toimintakate heikkenee noin 35 000 € (3,0 %) vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Kustannusten kasvu kohdistuu pääosin sisäisiin hoito- ja pääomavuokriin sekä henkilöstön työ- ja virkaehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin. Kirjastoaineiston hankintaan varattu määräraha on 132 000 €.

6.3.4.2 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelu

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluissa vastataan kulttuuripalvelujen järjestämisestä siltä osin, kun niistä ei vastaa jokin muu yksikkö. Kulttuuripalvelut ovat keskeisiä hyvinvointipalveluita, joiden avulla edistetään asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia sekä henkistä kriisinkestävyyttä.

Yleisen kulttuuritoiminnan painopiste on verkostoina toteutettavien tapahtumien (mm. Varkaus-päivät, Armas) koordinoimisessa sekä erilaisten erityisryhmien taidetoiminnassa. Yksikön osana toimivat savolaiskuntien muodostama, Varkauden kaupungin hallinnoima Lastenkulttuurikeskus Verso sekä kolme kertaa vuodessa järjestettävät Vekara-Varkaus -tapahtumat. Lastenkulttuurituotannossa sitoudutaan laadukkaasti lastenkulttuurin kriteereihin. Lisäksi yksikössä koordinoidaan neljän kunnan yhteistä Harrastamisen Suomen malli -hanketta.

Vuoden 2026 painopisteenä on suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen tapahtuma- ja kulttuuritoiminnan toteuttaminen. Yksikön toiminta perustuu oman asiantuntijuuden ja perustehtävän mukaisiin tavoitteisiin, joiden eteenpäin vieminen edellyttää työrauhaa ja johdonmukaista resursointia. Tapahtumatyössä keskitymme laadukkaisiin kokonaisuuksiin, joiden vaikuttavuus syntyy pitkästä valmistelusta ja hallitusta toteutuksesta.

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluissa vahvistetaan hyväksi havaittuja toimintamalleja saavutettavuuden parantamiseksi sekä edistetään kestävä kehityksen toimintatapoja ja arvoja.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kulttuurin saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen tuottamalla sisältöjä erilaisille kohderyhmille.	Tilaisuuksien määrä ja osallistumiskerrat.	50 000 osallistumiskertaa erilaisissa tapahtumissa, harrastuksissa, esityksissä ja työpajoissa.
2 Osallisuuden vahvistaminen kulttuuripalveluissa erilaisten toimintamallien avulla.	Vuosittainen suunnitelma osallisuuden tukemiseksi.	Suunnitelmaan kirjatut tavoitteet toteutuvat.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kuntalaisten hyvinvoinnin parantaminen kulttuurin avulla	TEA-viisari / kulttuuri	TEA-viisari: hyvä taso

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	325 183	337 250	320 750	320 750	320 750
Toimintakulut	-687 477	-726 858	-764 647	-772 269	-779 977
Toimintakate	-362 293	-389 608	-443 897	-451 519	-459 227
Tilikauden tulos	-362 293	-389 608	-443 897	-451 519	-459 227

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut sisältävät muun muassa kulttuuritapahtumien tuottamisen/järjestämisen, Vekara-Varkauden ja Verson toiminnan. Verson ja Vekara-Varkauden toimintaan on saatu vuosittain ulkopuolista rahoitusta. Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden toimintatuottojen arvioidaan pienentyvän noin 16 000 € (4,9 %) ja toimintakulujen kasvavan noin 38 000 € (5,2 %). Verrattuna vuoden 2025 talousarvioon toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 54 000 € (13,9 %).

6.3.4.3 Liikuntapalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita, turvallisia ja asiakaslähtöisiä hyvinvointipalveluita, joilla lisätään alueen elin- ja vetovoimaisuutta, parannetaan asukkaiden viihtyvyyttä sekä lisätään kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Liikuntapalvelut omalta osaltaan vastaa hyvinvointikertomuksessa esitettyjen toimenpiteiden jalkauttamisesta ja toteuttamisesta.

Tiedolla johtamista vahvistetaan vuonna 2026 kehittämällä liikuntapaikkojen ja -reittien käytön seurantaan kävijälaskureiden avulla sekä optimoimalla resurssien käyttöä työhallintaohjelman tuella.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen maksuttomalla liikuntaneuvonnalla sekä liikuntamahdollisuuksia järjestämällä.	Uimahalli: Kävijämäärä Muut liikuntapaikat: Tilojen käyttöaste ns. primetime-aikana (ma-pe klo 16.00-21.00) Liikuntaneuvonta: Asiakaskontaktit	Vuoden 2024 tasolla. Lähtötilanne: Uimahalli käyntimäärä: 109 622 Käyttöasteet: Liikuntatalo suuri sali 98 % Harjoitusjäähalli 58 % Kilpajäähalli 88 % Liikuntaneuvonta asiakaskontaktit: 60 kpl
2 Perheliikunta-toimintamallin jatkamisen ja kehittäminen yhteistyössä Varkauden Perheentalon kanssa	Vuosi 2026 toiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen Perheille-hankkeen päätyttyä Varkaudessa	Toiminta käynnistyy ja vakiintuu Perheille-hankkeen päätyttyä Varkaudessa.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääntyminen.	THL:n toteuttaman valtakunnallisen TEA-viisarin, hyvinvointikertomuksen sekä MOVE-testin tulokset.	Tulokset ovat valtakunnallisen keskitason yläpuolella.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	566 111	569 100	557 200	557 200	557 200
Toimintakulut	-4 012 737	-3 962 044	-4 298 671	-4 341 635	-4 385 059
Toimintakate	-3 446 627	-3 392 944	-3 741 471	-3 784 435	-3 827 859
Poistot ja arvonalentumiset	-281 956	-323 500	-283 200	-283 200	-283 200
Tilikauden tulos	-3 728 582	-3 716 444	-4 024 671	-4 067 635	-4 111 059

Liikuntapalveluiden toimintatuottojen arvioidaan pienenevän noin 12 000 € (2,1 %) vuoden 2025 talousarvion verrattuna.

Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna liikuntapalveluiden toimintakulujen arvioidaan kasvavan noin 337 000 € (8,5 %). Toimintakulujen kasvu kohdistuu pääosin sisäisiin hoito- ja pääomavuokriin (noin 149 000 €), henkilöstökuluihin (noin 107 000 €) ja palveluiden ostoihin (noin 29 000 €). Tavoitteena on keskittää kaikki liikuntapalveluiden avustukset liikuntapalveluiden alle, minkä vuoksi avustuksiin on varattu 46 500 € edellisvuotta enemmän.

Toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 349 000 € (10,3 %) vuoden 2025 talousarvioon verrattuna.

6.3.4.4 Museopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Museoiden tehtävänä on tutkia, kerätä, säilyttää, tulkita ja asettaa näytteille aineellista ja aineetonta perintöä. Museot ovat yleisölle avoimia, saavutettavia ja inklusiivisia. Museot edistävät monimuotoisuutta ja kestävää kehitystä ja toimivat yhdessä yhteisöjensä kanssa.

Varkautelaisten uusi museo, Varkauden museokeskus Konsti, avattiin Tehtaan koululle vuoden 2024 keväällä. Museokeskuksen

myötä museoiden toiminta ja toimintaympäristö muuttuivat saavutettavammaksi, esteettömämmäksi ja yhteisöllisemmäksi uusien tilojen ja sisältöjen mahdollistamana. Museoiden sisällöt on rakennettu yhdessä yleisön ja yhteisön kanssa laajan osallisuustyön tuloksena. Museoiden visiona on olla kohtaamispaikka, teollisuusperinnön ja varkauteisuuden keskus Vanhan Varkauden keskellä. Näyttelysisältöjen ohessa uudistui myös museoiden palvelukonsepti, museokauppa, sekä tapahtumatuotanto. Museokeskus muodostuu Varkauden kulttuurihistoriallisesta museosta, taidemuseosta, sekä Lasten tehtaasta, joka on toiminnallinen näyttely lapsiperheille. Lisäksi museoiden osana on monitoimitila ja käsikirjasto, sali sekä näiden käytössä oleva keittiö.

Vuonna 2026 museotoiminnan painopisteinä ovat edelleen tapahtumatuotanto ja kokoelmatyö. Asiakkaita houkutellaan ajan-kohtaisilla näyttelyillä ja kiinnostavilla tapahtumilla. Mikäli Euroopan kulttuuriperintötunnus (EHL) myönnetään Varkauden teolliselle perinnölle, panostetaan myös eri tavalla matkailuun yhdessä Navitas Kehityksen kanssa. Niin ikään Varkauden museokeskus Konstin tunnettua pyritään parantamaan edelleen. Samoin kuin kesällä 2025, myös vuonna 2026 on käytössä kesäpääsymaksu, joka lisää turistikauden aikana museotoiminnan tuloja. Hiljaisempina talvikautena museon pääsymaksuton toiminta suunnataan paikallisille asukkailla.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Varkautelaisten uuden museokeskus Konstin toiminnan vakiinnuttaminen.	Asiakasmäärä. Palautekysely syksyllä 2026.	Tavoitteena 14 000 kävijää. Museon kokeminen vaikuttavana toimijana yhteisössä.
2 Kokoelmatyön tarpeiden kartoittaminen ja kokoelmien huolto.	Luetteloitujen ja digitoitujen objektien määrä lisääntyy	Tavoitteena on kokoelmien hyvä kunto.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Museotoimen näkyvyyden lisääminen sisältöjen kautta ja taidemuseon toiminnan vahvistaminen.	Kiinnostus museotoimintaa kohtaan lisääntyy ja Vanha Warkaus -alueen yhteistyö tiivistyy entisestään.	Kuntalaiset ja matkailijat löytävät Varkauden museokeskus Konstin monipuoliset palvelut ja sisällöt.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	157 729	81 400	67 400	67 400	67 400
Toimintakulut	-951 892	-884 491	-996 175	-1 006 136	-1 016 215
Toimintakate	-794 163	-803 091	-928 775	-938 736	-948 815
Poistot ja arvonalentumiset	-62 169	-118 000	-84 000	-84 000	-84 000
Tilikauden tulos	-856 332	-921 091	-1 012 775	-1 022 736	-1 032 815

Verrattuna vuoden 2025 talousarvioon museopalveluiden toimintatuottojen arvioidaan pienenevän noin 14 000 € (17,2 %) ja toimintakulujen kasvavan noin 112 000 € (12,6 %). Toimintatuottojen heikkeneminen kohdistuu myyntituottoihin. Toimintakulujen kasvu kohdistuu pääosin palveluiden ostoihin, henkilöstön työ- ja virkaehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin sekä sisäisiin hoitovuokriin. Toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 126 000 € (15,7 %) vuoden 2025 talousarvioon verrattuna.

6.3.4.5 Nuorisopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä ja edistää nuorten osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta. Nuorisotyö edistää nuorten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Tavoitteiden lähtökohtina ovat yhteisvastuu, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö.

Nuorisotyön muotoja Varkaudessa ovat: avoin nuorisotilatoiminta, erityisnuorisotyö, etsivä nuorisotyö, koulunuorisotyö, osallisuus- ja Walkers-toiminta. Kaupunki selvittää vuoden 2026 aikana Walkers-toimintaan ja liikkuvien nuorisopalveluihin liittyvät yhteistyömahdollisuudet alueen muiden kuntien kanssa.

Yhteiskunnan kestävyys ja tulevaisuuden kannalta on olennaista millaisissa olosuhteissa nuoret kasvavat. Tämä aika on haasteellinen erityisesti nuorille, maailma ja yhteiskunta ovat jatkuvassa muutoksessa. Nuorten haasteina ovat yksinäisyys, syrjään jääminen, koulupudokkuus ja mielenterveyden ongelmat. Nuorisotyön eri työmuotojen tavoitteina ovat erilaisten ongelmien ehkäisy, tulevaisuudenuskon vahvistaminen, turvallisten ja viihtyisien arkiympäristöjen luominen, hyvinvoinnin tukeminen sekä korjaava työ. Yhteistyötä tehdään laajasti eri toimijoiden kanssa paikallisesti, alueellisesti sekä valtakunnallisesti.

Painopisteenä on vakiinnuttaa koulunuorisotyö joka tuo koulun arkeen yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tavoittaen lähes koko yläkoulun ikäluokan työn ulottuessa myös nuorten vapaa-ajalle. Lasten ja nuorten osallisuuden rakenteet lastenparlamentti War-paset ja nuorisovaltuusto Wanuva ovat vakiinnuttaneet toimintansa vaikuttamisen ja osallisuuden väylinä, ne vaativat kuitenkin panostusta ja myös matalimman kynnyksen vaikuttamiseen kehitetään uusia toimintamalleja.

Ohjaamon toiminta on laajentunut Varkauden alueen Ohjaamoksi kattaen viikoittaiset päivystykset Leppävirralla ja Joroisissa, toimintaa kehitetään edelleen nuorten tarpeita vastaavaksi.

Nuorten työpajatoiminta pyritään turvaamaan Varkaudessa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Osallisuuden ja vaikuttamisen kehittäminen	Nuorten ja lasten osallisuuden foorumien lukumäärä	Nuorten ja lasten rakenteissa olevien osallistumisen ja vaikuttamisen foorumien toteutuminen suunnitelman mukaisesti, uusia toimintamalleja on hyödynnetty.
2 Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen	Riittävä henkilöstöresurssi	Nuorisopalveluilla on koulunuorisotyöntekijä.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Nuorten Talo on alueen nuorten ja heidän kanssaan toimivien tahojen kohtaus-, vaikuttamis- ja palvelupaikka.	Osallistumiskerrat ja toimintojen asiakaspalaute.	Nuorten Talolla toimivat keskeiset nuorten kanssa työtä tekevät tahot ja Talo tarjoaa nuorille turvallisen hyvinvointia sekä osallisuutta lisäävän vapaa-ajanviettopaikan erilaisine harrastusmahdollisuuksineen sekä apua ja tukea erilaisissa elämäntilanteissa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	103 559	129 000	100 250	100 250	100 250
Toimintakulut	-709 237	-871 954	-961 944	-961 452	-971 076
Toimintakate	-605 677	-742 954	-861 694	-861 202	-870 826
Poistot ja arvonalentumiset	-5 805	-6 000	-4 300	-4 300	-4 300
Tilikauden tulos	-611 482	-748 954	-865 994	-865 502	-875 126

Verrattuna vuoden 2025 talousarvioon nuorisopalveluiden toimintatuottojen arvioidaan pienenevän noin 29 000 € (22,3 %). Toimintatuottojen pienentyminen kohdistuu pääosin koulunuorisotyön avustukseen. Toimintakulut kasvavat vuoden 2025 talousarvioon verrattuna noin 90 000 € (10,3 %). Toimintakulujen kasvu kohdistuu pääosin palveluiden ostoihin (muun muassa

uusien hankkeiden: YEET, Hehku-hanke ja Taide arjen tukena, omavastuuosuudet sekä nuorten pajan kustannukset) sekä henkilöstön työ- ja virkaehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin. Toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 119 000 € (16,0 %).

6.3.5 Soisalo-opisto

Tilivelvolliset: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, Soisalo-opiston rehtori, Soisalo-opiston seutujaosto, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta.

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia kansalaisopistossa sekä taiteen perusopetusta musiikkiopistossa, kuvataide-, käsityö- ja tanssikouluissa. Toimimme Heinävedellä, Joroisissa, Leppävirralla, Pieksämäellä ja Varkaudessa.

Ensi vuoden painopisteenä on taiteen perusopetuksen lainsäädännön muutoksen myötä kahden oppimäärän yhdistäminen yhdeksi ja tuleva opetussuunnitelmatyö. Yleinen oppimäärä (500 h) ja laaja oppimäärä (1300 h) yhdistetään yhdeksi oppimääräksi. Lakiuudistus tulee voimaan 1.1.2027, mutta valmistelutyö tehdään vuoden 2026 aikana. Soisalo-opistossa tämä tarkoittaa kuvataiteen ja käsityön yleisen oppimäärän laajentumista sekä musiikin ja tanssin laajan oppimäärän supistumista.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Pito- ja vetovoiman säilyttäminen.	Harrastajien määrä.	Pysyy vuoden 2025 tasolla.
2 Monipuolisen ja laadukkaan tarjonnan säilyttäminen.	Ainealueiden lukumäärä.	Pysyy vuoden 2025 tasolla.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Soisalo-opisto tuottaa laadukkaat vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palvelut.	Asiakastytyväisyyskyselyt, osallistujien määrä.	Asiakastytyväisyys säilyy edellisen vuoden tasolla. Osallistujien määrä pysyy edellisen vuoden tasolla.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	723 022	723 470	680 700	680 700	680 700
Toimintakulut	-2 881 423	-3 114 234	-3 104 205	-3 135 311	-3 166 663
Toimintakate	-2 158 401	-2 390 764	-2 423 505	-2 454 611	-2 485 963
Poistot ja arvonalentumiset	-9 072	-10 850	-10 400	-10 400	-10 400
Tilikauden tulos	-2 167 473	-2 401 614	-2 433 905	-2 465 011	-2 496 363

Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna Soisalo-opiston toimintatuottojen arvioidaan pienentyvän noin 43 000 € (5,9 %). Merkittävin tuottojen vähennys kohdistuu myyntituottoihin, noin 32 000 €.

Soisalo-opiston toimintakulujen arvioidaan pienentyvän noin 10 000 € (-0,3 %).

Verrattuna vuoden 2025 talousarvioon toimintakate heikkenee noin 33 000 € (1,4 %).

6.4 TEKNINEN TOIMIALA

Tilivelvolliset: tekninen johtaja, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Toimialan organisaatio muodostuu kahdesta palvelualueesta: kaupunkisuunnittelu ja kaupunkitekniikka. Rakennusvalvonta siirtyy Keski-Savon seudulliseen rakennusvalvontayksikköön 1.1.2026 alkaen.

Toimialan tehtävänä on huolehtia kaavoituksesta, tonttijaosta, paikkatieto- ja karttapalveluista, alueiden hankinnasta ja luovutuksesta, liikenteestä, kaupunkirakenteen toimivuudesta, viihtyisyydestä ja turvallisuudesta, kaupunkikuvasta, joukkoliikenteen järjestämisestä, toimitiloista, yleisistä alueista, verkostoista, maa- ja vesiomaisuudesta laitteineen, eräistä/osasta rakentamislain mukaisista lupa-asioista sekä muista toimialan lainsäädännössä ja muissa säädöksissä määritellyistä sekä muista erikseen määrättyistä tehtävistä.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

KAUPUNGINVALTUUSTON 4.12.2023 § 72 PÄÄTTÄMÄT TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	
Tekninen toimiala	2026 €
Katuvalojen sammutus keskustojen ulkopuolelta myös talvella	150 000
Kymmenen leikkikentän lakkautus	30 000
Kesäkukkien määrän vähentäminen	15 000
Kunnan hoitamat yksityistiet	17 000
Seutuvalvomosta irtautuminen	30 000
Venepaikkojen vähentäminen	7 000
Operatiiviset toimet	2 000

Em. tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu talousarviossa.

Teknisen lautakunnan 18.6.2024 päätöksen mukaisesti energian säästöjä haetaan keskustojen ulkopuolisten katuvalojen yöaikaisella sammuttamisella. Sammutus toteutetaan elokuun alusta huhtikuun loppuun aikavälillä klo 23-05. Päätös on voimassa toistaiseksi.

Kymmenen leikkikentän lakkautus on toteutettu poistamalla niiltä leikkivälineet sekä alentamalla hoitotasoa, (jäljellä olevia leikkikenttiä on 21 kpl).

Kesäkukkien määrää on karsittu teknisen lautakunnan 16.1.2024 päätöksen mukaisesti, jolloin vähentymisen myötä vähenee myös kasvien hoidon tarve.

Tekninen lautakunta päätti 26.8.2025 lopettaa kaupungin kunnossa- ja puhtaanapidon 15.10.2025 alkaen Alalammentien, Eliaksentien, Kaarretien, Murhilahdentien, Pöytäkancaantien ja Tykkien yksityisteiltä. Kunnossa- ja puhtaanapitovastuu siirtyi siten yksityistielain mukaisesti kyseisten yksityisteiden vastattavaksi.

Varkauden kaupungin ja Servica Oy:n välinen valvomopalveluita koskeva sopimus päättyi 30.6.2025, jonka jälkeen tehtävä on hoidettu omana työnä.

Venepaikkojen vähentämissuunnitelma tuodaan lautakunnalle v. 2026 aikana.

Operatiivisena toimena ollut TiksPac palvelusopimus päättyi 23.1.2025.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Kati Hynninen esitti ponnen, joka lisättäisiin talouden tasapainottamistoimenpiteet kohtaan.

Valtuusto edellyttää teknistä toimialaa selvittämään katuvalojen toimintaa kaupungin alueella ja talousarvion puitteissa, sekä kehittämään kaupungin alueen valaistusta esimerkiksi kokoojakatujen yöaikainen valaistus.

Valtuutetut Risto Husu ja Esa Tuovinen kannattivat.

Hallintosäännön 135 §:n mukaan tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltävään asiaan liittyvän toimenpideoitteen (toivomusponnen). Toimenpideoite osoitetaan kaupunginhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Puheenjohtaja totesi, että koska toimenpideoitetta ei hyväksytty yksimielisesti, sen hyväksymisestä on äänestettävä.

Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä eli toivomusponnen hylkäämistä äänestävät ”Jaa” ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Hynnisen ponsiesitystä äänestävät ”Ei”.

Äänestysesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimitetussa äänestyksessä annettiin 4 ”Jaa”-ääntä ja 31 ”Ei”-ääntä.

Hynnisen ponsiesitys voitti äänestyksen ja tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Mahdollistetaan kehittyvä elinkeinoelämä	Tonttitarjonta	Yritystonttitarjonta on riittävä ja laadukas

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Mahdollistetaan kehittyvä elinkeinoelämä	Tonttitarjonta	Yritystonttitarjonta on riittävä ja laadukas

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Kiinteistöihin ja infraan liittyvät riskit (korjausvelka)	Korjausvelkaa pienennetään kaupunginvaltuuston hyväksymän investointilinjauksen mukaisesti.	Kohtalainen
Liian ohuen organisaation tuoma haavoittuvuus	Ainoastaan tärkeimmille avainhenkilöille on pystytty luomaan varahenkilöjärjestelmä. Muilta osin varahenkilöjärjestelmää ei nykyisillä resursseilla pystytty luomaan.	Kohtalainen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	20 324 503	19 969 270	19 733 087	17 989 042	18 106 983
Valmistus omaan käyttöön	590 040	425 000	410 000	410 000	410 000
Toimintakulut	-19 436 242	-20 366 270	-20 001 587	-19 511 742	-19 704 983
Toimintakate	1 478 302	28 000	141 500	-1 112 700	-1 188 000
Poistot ja arvonalentumiset	-6 726 200	-6 434 100	-6 229 000	-6 105 000	-6 564 000
Tilikauden tulos	-5 247 898	-6 406 100	-6 087 500	-7 217 700	-7 752 000

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova erä

Sote-voimaanpanolaki edellyttää, että hyvinvointialueelle vuokratut rakennukset yhtiöitetään. Yhtiöittämisvelvoite koskee Käpykankaan ja Kangaslammin palvelukeskuksia sekä toimintakeskus Pihlajaa. Kaupunginhallitus valtuutti 16.6.2025 § 196 tekni- nisen johtajan perustamaan 3 kpl osakeyhtiöitä kaupungin omistukseen. Yhtiöitä ei ole talousarvion laadintavaiheessa vielä perustettu, joten em. rakennusten tuotot ja kulut sisältyvät toimialan vuoden 2026 talousarvioon. Suunnitelmavuosien osalta yhtiöittämisen vaikutus toimialan talouteen on arvioitu.

Toimialan toimintakate näyttää 113 500 € edellisvuotta paremmalta.

Toimintatuottojen arvioidaan vähenevän n. 236 000 € (1,2 %) edellisestä vuodesta. Vähennys kohdistuu maksutuottoihin (ra- kennusvalvonnan siirtyminen seudulliseen yksikköön) sekä muihin toimintatuottoihin (ulosvuokratuttujen toimitilojen muutos).

Valmistusta omaan käyttöön arvioidaan toteutuvan hieman edellisvuotta vähemmän.

Toimintakulujen arvioidaan vähenevän n. 365 000 € (1,8 %) edellisestä vuodesta. Toimintakulujen vähenemistä selittää mm. se, että henkilöstökulut pienentyvät toimialan kokonaishenkilöstömäärän vähentymisen johdosta ja, että edellisen vuoden talous- arvioon sisältyi vanhan paloaseman purkukustannus.

Toimialan myöntämille yksityistieavustuksille on talousarviossa varattu 4 000 € edellisvuotta enemmän.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	Henkilöstö 31.12.2023	Henkilöstö 31.12.2024	Henkilöstö/ TA2025	Henkilöstö/ TA2026	Eläköity- miset 31.12.2027 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2028- 31.12.2031	Tavoite- henkilöstö 31.12.2027	Tavoite- henkilöstö 31.12.2031
Vakinaiset	50	49	51	46	3	5	46	46
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppi- sopimuslaiset	9	11	12	11	0	0	9	9
Sijaiset	7	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	66	60	63	57	3	5	55	55
Henkilötyövuodet	68,4	66,7	55,6	52,6	3,0	5,0	50,4	50,4

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Rakennusvalvonta siirtyy 1.1.2026 alkaen Keski-Savon seudulliseen rakennusvalvontayksikköön.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Kuntien eläkevakuutus Keva on vahvistanut eläköitymisiän vuoteen 2029 saakka. Työntekijä päättää itse omasta eläköitymi- sestään lainsäädännön puitteissa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Suunnitelmavuosien aikana vapautuvien tehtävien täyttämisisä tullaan huomioimaan myös sisäisten siirtojen mahdollisuus.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa olevia vakanssi- ja nimikemuutoksia.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esihenkilön vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Niukkojen henkilöstöresurssien aiheuttama ajoittainen kiire ja henkinen kuormittavuus	Tarvittavista resursseista huolehtiminen sekä työntekijöiden tasapuolinen kohtelu ja hyvän ja vuorovaikutteisen työilmapiirin mahdollistaminen	Omasta työkyvystä huolehtiminen sekä työtehtävien oikea-aikainen priorisointi	Esihenkilö, henkilöstöhallinto ja työterveyshuolto

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Henkilöstön jaksaminen. Resursseista huolehtiminen talousarvion puitteissa.

6.4.1 Kaupunkisuunnittelu

Tilivelvolliset: tekninen johtaja, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Hyvinvointialueen kanssa on menossa neuvottelut vuokrattujen toimitilojen jatkosta. Yhtiöittämisvelvoitteen mukaiset yhtiöt perustetaan loppuvuodesta 2025.

Edistetään mahdollisuuksien mukaan Päiviönsaaren ja Kämärin Master Plan suunnitelmaa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Konnansalon kaavoituksen eteneminen	Kaavoituksen eteneminen	Kaava hyväksymiskäsittelyssä

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Hasinmäen teollisuusalueen jatkokaavoituksen aloittaminen	Kaavoituksen eteneminen	Kaava hyväksymiskäsittelyssä 2027-2028
Kaupunkiympäristön ja toimitilojen rakentamisessa huomioidaan hiilijalanjäljen vaikutukset.	Hanke- ja rakentamissuunnittelussa huomioidaan hiilijalanjälki, energiatehokkuus ja energiaratkaisut niin uudis- ja korjausrakentamisessa kuin kunnossapidossakin	Suunnitteluratkaisut tukevat hiilijalanjäljen hillitsemistä, painottavat energiatehokkuutta sekä huomioivat uusiutuvat energiaratkaisut.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	17 874 164	17 491 110	17 262 769	15 493 790	15 586 012
Valmistus omaan käyttöön	211 606	140 000	140 000	140 000	140 000
Toimintakulut	-13 545 917	-14 327 810	-13 884 940	-13 335 770	-13 468 619
Toimintakate	4 539 853	3 303 300	3 517 829	2 298 020	2 257 393
Poistot ja arvonalentumiset	-3 962 156	-3 470 400	-3 449 600	-3 299 810	-3 742 300
Tilikauden tulos	577 697	-167 100	68 229	-1 001 790	-1 484 907

Kaupunkisuunnittelu -palvelualueen talousarvioon sisältyvät mm. toimitilojen sekä maa- ja vesialueiden vuokratuotot ja ylläpitomenot sekä seudullisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteistoimintamaksusuodet.

Palvelualueen toimintakate näyttää 214 500 € edellisvuotta paremmalta.

Toimintatuotot vähenevät edellisestä vuodesta n. 228 000 € (1,3 %). Rakennusvalvonnan muutoksesta johtuen rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksutulot tilittyvät jatkossa seudulliselle yksikölle. Lisäksi yhden aiemmin ulkopuolelle vuokratun toimitilan vuokratuotot jäävät pois.

Valmistus omaan käyttöön on arvioitu edellisen vuoden tasolle.

Toimintakulut vähenevät edellisestä vuodesta n. 443 000 € (3,1 %). Vähennys kohdistuu pääosin henkilöstömenoihin ja palvelujen ostoihin.

Henkilöstömenoja pienentää rakennusvalvonnan henkilöstön siirtyminen seudulliseen yksikköön. Palvelujen ostoihin sisältyi edellisenä vuonna ylimääräisenä kulueränä paloaseman purkukustannus.

Yksityistieavustuksille on talousarviossa varattu 32 000 €, mikä on 4 000 € edellisvuotta enemmän.

6.4.2 Kaupunkitekniikka

Tilivelvolliset: kaupungininsinööri, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Nykyinen infran hoito- ja investointiurakka päättyy keväällä 2026. Uusi urakka alkaa 1.5.2026 ja on kestoltaan 7+3 vuotta. Hankinta toteutettiin kevään 2025 aikana ja urakkasopimus on allekirjoitettu. Venesatamien hoitourakan kilpailutus pyritään toteuttamaan vuoden 2026 aikana.

Koulujen ilkevaltaan pyritään puuttumaan tehostetusti tekemällä yhteistyötä koulujen ja muiden viranomaisten kanssa.

Kankun koulun rakentaminen jatkuu siten, että koulu otetaan käyttöön syksyllä 2027.

Vt 23:n varrelta purettiin huonokuntoinen Varkaus -teksti kesällä 2025. Museotoimen kanssa on sovittu, että korvaavan taide-teoksen suunnittelu toteutetaan heidän johdolla vuoden 2026 aikana. Museotoimi varautuu teoksen luonnossuunnitteluun omassa talousarviossaan. Toteutettava teos olisi valittavissa vuoden 2026 lopulla ja sen toteuttaminen ajoittuisi vuoteen 2027.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kiinnitetään huomiota turvallisuuteen ja hyvään kuntoon kaupungin omistamilla kulkuväylillä, katuverkolla, kiinteistöillä ja muilla yleisillä alueilla.	Korvattavien vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä ei lisääntynyt merkittävästi
Rakentamishankkeet toteutetaan kustannustehokkaasti	Kustannusten toteutuminen kustannusarvioihin verrattuna	Hankkeiden lopulliset kustannukset ovat kustannusarvion mukaiset tai ylittävät kustannusarvion enintään 15 %.

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kiinnitetään huomiota turvallisuuteen ja hyvään kuntoon kaupungin omistamilla kulkuväylillä, katuverkolla, kiinteistöillä ja muilla yleisillä alueilla.	Korvattavien vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä ei merkittävästi lisääntynyt

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2 450 339	2 478 160	2 470 318	2 495 252	2 520 971
Valmistus omaan käyttöön	378 434	285 000	270 000	270 000	270 000
Toimintakulut	-5 890 325	-6 038 460	-6 116 647	-6 175 972	-6 236 364
Toimintakate	-3 061 551	-3 275 300	-3 376 329	-3 410 720	-3 445 393
Poistot ja arvonalentumiset	-2 764 044	-2 963 700	-2 779 400	-2 805 190	-2 821 700
Tilikauden tulos	-5 825 595	-6 239 000	-6 155 729	-6 215 910	-6 267 093

Palvelualueen toimintakate näyttää n. 101 000 € edellisvuotta heikommalta.

Toimintatuottoja arvioidaan toteutuvan lähes edellisen vuoden tasolla (-0,3 %).

Valmistusta omaan käyttöön arvioidaan toteutuvan 15 000 € edellisvuotta vähemmän.

Toimintakulujen kasvu edellisestä vuodesta on maltillinen n. 78 000 € (1,3 %). Toimintakulujen kasvu kohdistuu henkilöstömenoihin sekä palvelujen ostoihin.

7 TULOSLASKELMA

Keski-Savon työllisyysalueen luvut sisältyvät kaupungin lukuihin. Tämä siksi, että alue on taseyksikkönä kaupungin taloushallinnon järjestelmissä. Tämän vuoksi useat luvut ovat kasvaneet huomattavasti verrattuna vuoteen 2024 ja näin ollen vuodet 2024-2025 eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Talousarviovuosien 2025 ja 2026 luvut sisältävät työllisyysalueen luvut ja ovat näin ollen vertailukelpoisempia keskenään.

7.1 TOIMINTATUOTOT

Toimintatuotot, €	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	MTA 2025	TA 2026	Muutos, € MTA2025/ TA2026	Muutos, % MTA2025/ TA2026
Toimintatuotot	28 708 547	32 994 372	33 947 967	33 119 675	-828 292	-2,4 %
Myyntituotot	7 897 045	13 141 668	14 526 668	13 268 545	-1 258 123	-8,7 %
Maksutuotot	875 226	910 990	910 990	780 460	-130 530	-14,3 %
Tuet ja avustukset	2 581 425	1 637 200	1 205 795	1 689 630	483 835	40,1 %
Muut toimintatuotot	17 354 852	17 304 514	17 304 514	17 381 040	76 526	0,4 %
Valmistus omaan käyttöön	590 040	425 000	300 000	410 000	110 000	36,7 %

7.2 TOIMINTAKULUT

Toimintakulut, €	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	MTA 2025	TA 2026	Muutos, € MTA2025/ TA2026	Muutos, % MTA2025/ TA2026
Toimintakulut	-74 317 251	-86 290 510	-84 347 156	-88 049 741	-3 702 586	4,4 %
Henkilöstökulut	-31 280 230	-34 422 081	-33 789 682	-34 522 686	-733 005	2,2 %
Palkat ja palkkiot	-	-	-	-	-536 984	2,0 %
Henkilösivukulut	-6 398 004	-6 587 311	-6 481 225	-6 677 246	-196 021	3,0 %
Eläkekulut	-5 684 196	-5 742 911	-5 652 595	5 605 266	47 329	-0,8 %
Muut henkilösivukulut	-713 809	-844 400	-828 630	-1 071 980	-243 350	29,4 %
Palvelujen ostot	-24 578 769	-29 860 656	-29 665 001	-31 604 050	-1 939 049	6,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-5 237 019	-5 828 279	-5 122 979	-5 878 978	-755 999	14,8 %
Avustukset	-2 934 620	-5 216 871	-5 086 871	-5 252 800	-165 929	3,3 %
Muut toimintakulut	-10 286 613	-10 962 623	-10 682 623	-10 791 227	-108 604	1,0 %

7.3 TOIMINTAKATE

Toimintakate, €	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	MTA 2025	TA 2026	Muutos, € MTA2025/ TA2026	Muutos, % MTA2025/ TA2026
Toimintakate	-45 018 664	-52 871 138	-50 099 189	-54 520 066	-4 420 878	8,8 %

7.4 RAHOITUS

Rahoitus, €	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	MTA 2025	TA 2026	Muutos, € MTA2025/TA2026	Muutos, % MTA2025/TA2026
Verotulot	48 580 594	51 489 000	51 489 000	52 617 000	1 128 000	2,2 %
Valtionosuudet	3 720 276	5 905 741	6 687 111	6 045 033	-642 078	-9,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	507 324	858 500	858 500	1 309 500	451 000	52,5 %
Korkotuotot	1 340 085	1 295 000	1 295 000	1 295 000	0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	1 338 864	1 595 500	1 595 500	1 645 500	50 000	3,1 %
Korkokulut	-2 142 549	-2 000 000	-2 000 000	-1 600 000	400 000	-20,0 %
Muut rahoituskulut	-29 076	-32 000	-32 000	-31 000	1 000	-3,1 %

Korkotason lasku vähentää kaupungin lainoista maksettavia korkoja. Muissa rahoitustuotoissa merkittävimmät ennakoitut erät ovat Savon Energiaholdingin ja Varkauden Aluelämmön osingot.

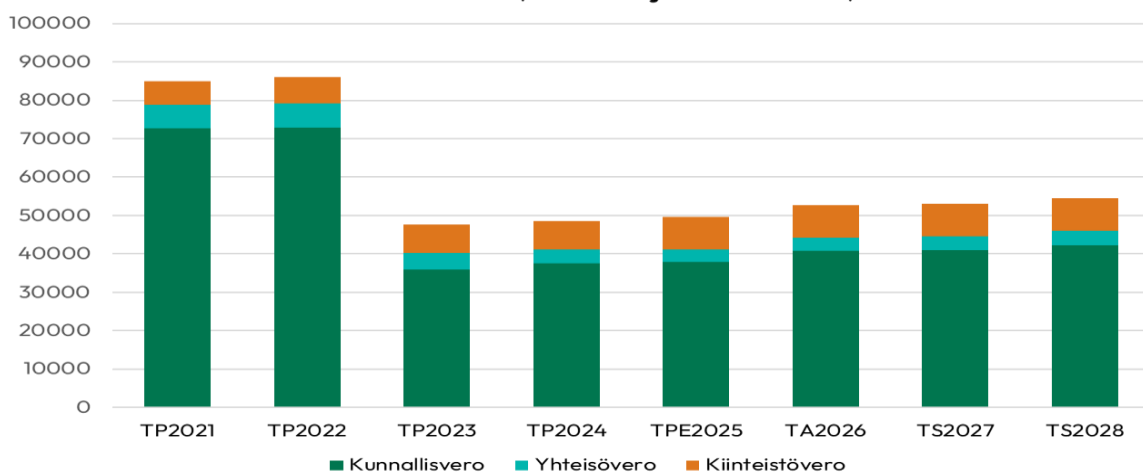
7.4.1 VEROTULOT

VEROTULOT (1000€)

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TPE2025	TA2026	TS2027	TS2028
Verotulot, yht.	84 941	85 965	47 562	48 581	49 628	52 617	53 083	54 414
-muutos -%	5,1	1,2	-44,7	2,1	2,2	8,3	0,9	2,5
Kunnallisvero	72 661	72 886	35 914	37 491	37 983	40 766	41 034	42 184
-muutos -%	3,0	0,3	-50,7	4,4	1,3	8,7	0,7	2,8
Yhteisövero	6 245	6 386	4 420	3 673	3 254	3 409	3 607	3 786
-muutos -%	29,0	2,3	-30,8	-16,9	-11,4	-7,2	5,8	5,0
Kiinteistövero	6 035	6 693	7 228	7 416	8 390	8 443	8 443	8 443
-muutos -%	10,4	10,9	8,0	2,6	13,1	13,8	0,0	0
Tuloveroprosentti	21,00	21,00	8,36	8,80	9,30	9,30	9,30	9,30
Efektiivinen veroaste	14,84	14,84	6,21	6,62	7,34	7,36	7,39	7,43

Verotulojen kasvussa näkyy talouden tasapainottaminen veronkorotusten myötä vuodesta 2024 eteenpäin. Tämän lisäksi viime vuosien aikana toteutettu kiinteistöveroselvitys on tuottanut lisää kiinteistöveroja.

Verotulot TP2020–2024, TPE2025 ja TS2026–2028, 1000€

Kaupungin verotulojen ennakoitaan kasvavan tulevina vuosina. Tämä turvaa kaupungin taloudenpitoa, koska valtionosuuksiin liittyy riskiä valtiontalouden heikon tilanteen myötä.

Kaupungin veroprosentit vuosilta 2010–2026:

Veroprosentit	2010-2013	2014	2015-2016	2017-2022	2023	2024	2025	2026
Tuloveroprosentti	20,00	20,50	20,75	21,00	8,36	8,80	9,30	9,30
Kiinteistöveroprosentit								
Yleinen kiinteistövero	0,95	1,35	1,35	1,45	1,45	1,45	1,55	1,55
Vakituinen asuminen	0,40	0,40	0,40	0,50	0,50	0,55	0,65	0,65
Muut asuinrakennukset	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,10	1,20	1,20
Yleishyödylliset yhteisöt	0	0	0	0	0	0	0	0
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85

Vuoden 2023 alusta sote-toiminnot siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille ja siinä yhteydessä myös Varkauden verotulot alenivat merkittävästi.

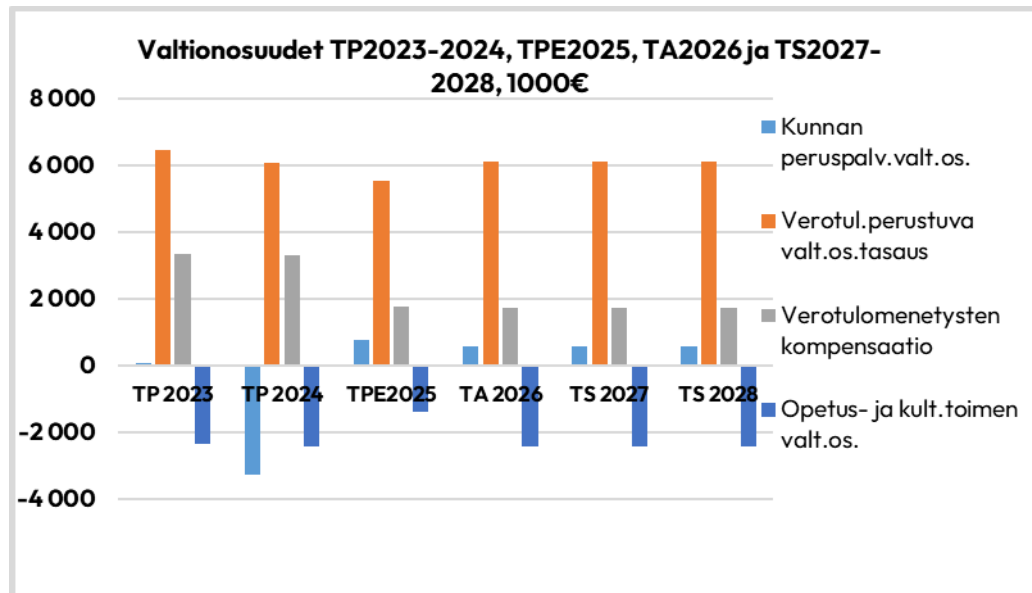
7.4.2 VALTIONOSUUDET

Kunnan valtionosuudet muodostuvat seuraavasti:

4. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM)
5. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta (OKM).
6. vuodesta 2025 lähtien valtionosuuksia tulee myös TE24 – uudistukseen liittyen.

Valtionosuudet ovat kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käyttötarkoituksesta.

Valtionosuudet TP2023–2024, TPE2025, TA2026 ja TS2027–2028

Valtionosuuksien puolittuminen vuoden 2023 tasosta asetti kaupungin tiukkaan talouskuuriin. Käynnissä oleva valtionosuusjärjestelmän uudistus tuonee parannusta myös Varkauden saamiin valtionosuuksiin, mikäli sote-uudistuksen siirtoerät eliminoidaan rahoitus pohjasta.

Valtionosuudet kasvoivat v. 2025 alusta työllisyysalueiden myötä, mutta toisaalta kunnille tuli vähintään vastaava kustannus työllisyyspalveluiden järjestämisestä.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtionosuudet	3 720 276	5 905 741	6 045 033	6 045 033	6 045 033
Kunnan peruspalv.valt.osuus	-3 244 974	652 052	585 530	585 530	585 530
Verotuloihin perustuva valtion	6 074 700	5 559 269	6 112 318	6 112 318	6 112 318
Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	-2 419 926	-2 406 885	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000
Hark.var.valt.osuuden korotus	0	0	0	0	0
Verotulomenetysten kompensatio	3 310 476	2 101 305	1 747 185	1 747 185	1 747 185

7.4.3 KORKOTUOTOT JA -KULUT

Korkotuottoihin sisältyy antolainojen korkotuotot. Suurin korkotuotto kertyy Keski-Savon Vesi Oy:n antolainan korosta, joka on noin 800 000 €. Korkotuottoihin vaikuttavat myös tytäryhtiöille myönnettyjen antolainauksen korkotuotot. Merkittävimmät antolainat on myönnetty Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:lle.

7.4.4 MUUT RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Rahoitustuotot koostuvat pääosin Savon Energiaholding Oy:n ja Varkauden Aluelämpö Oy:n osingoista (n. 1 ja 0,45 M€).

7.5 VUOSIKATE

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa kaupungin tulo-rahoituksen riittävyyttä. Vuosikate siirtyy rahoituslaskelman toiminnan rahavirran ensimmäiseksi eräksi.

Tasapainossa olevassa taloudessa vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Poistojen on kuitenkin vastattava keskimääräistä vuotuista korvausinvestointien tasoa. Tulo-rahoituksen riittävyyttä arvioitaessa onkin syytä verrata vuosikatteen, poistojen ja poistonalaisten investointien omahan-kintamenojen määrien vastaavuutta.

7.6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Käyttöomaisuuden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston 16.12.2013 § 91 hyväksymän SUMU-poistosuunnitelman mukaisesti. Valtuusto hyväksyi poistosuunnitelmaan 19.10.2015 § 57 muutoksen, jonka mukaan kaikki 3 000 € tai sen alle olevat käyttö-omaisuushankkeet poistetaan kerralla. Vuoden 2026 poistot ja arvonalentumiset ovat 7,0 M€.

Viime valtuustokauden alussa tehty sopimus investointikatosta on pienentänyt poistoja ja velan määrän kasvu on taittunut.

7.7 TILIKAUDEN TULOS / ALI-/YLIJÄÄMÄ

Vuoden 2026 tuloksen ennakoidaan olevan 1,514 M€ alijäämäinen.

Vielä vuonna 2023 Varkauden kaupungin talous näytti jopa 5 - 6 M€:n alijäämää tuleville vuosille. Jos tämä olisi toteutunut, niin kaupunki olisi joutunut ottamaan velkaa alijäämän kattamiseen. Tämä taas olisi vienyt mahdollisuudet suunnitella koulu- ja uimahalli-investointeja taloudellisesti terveelle pohjalle.

Vuonna 2023 ja 2024 toteutettiin merkittävät talouden tasapainottamistoimenpiteet ja niiden ansiosta kaupungin talous on kääntynyt parempaan suuntaan. Tämän hetkisen tiedon perusteella kaupungin tilikausi 2025 tulee olemaan positiivinen, jo kolmatta vuotta peräkkäin.

Jatkamalla tarkkaa taloudenpitoa v.2026 siitakin on mahdollista saada ylijäämäinen.

7.8 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma, €	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	MTA 2025	TA 2026	Muutos, € MTA2025/ TA2026	Muutos, % MTA2025/ TA2026
Toimintatuotot	28 708 547	32 994 372	33 947 967	33 119 675	-828 292	-2,4 %
Myyntituotot	7 897 045	13 141 668	14 526 668	13 268 545	-1 258 123	-8,7 %
Maksutuotot	875 226	910 990	910 990	780 460	-130 530	-14,3 %
Tuet ja avustukset	2 581 425	1 637 200	1 205 795	1 689 630	483 835	40,1 %
Muut toimintatuotot	17 354 852	17 304 514	17 304 514	17 381 040	76 526	0,4 %
Valmistus omaan käyttöön	590 040	425 000	300 000	410 000	110 000	36,7 %
Toimintakulut	-74 317 251	-86 290 510	-84 347 156	-88 049 741	-3 702 586	4,4 %
Henkilöstökulut	-31 280 230	-34 422 081	-33 789 682	-34 522 686	-733 005	2,2 %
Palkat ja palkkiot	-	-	-	-	-536 984	2,0 %
Henkilösivukulut	-6 398 004	-6 587 311	-6 481 225	-6 677 246	-196 021	3,0 %
Eläkekulut	-5 684 196	-5 742 911	-5 652 595	-	47 329	-0,8 %
Muut henkilösivukulut	-713 809	-844 400	-828 630	-1 071 980	-243 350	29,4 %
Palvelujen ostot	-24 578 769	-29 860 656	-29 665 001	-31 604 050	-1 939 049	6,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-5 237 019	-5 828 279	-5 122 979	-5 878 978	-755 999	14,8 %
Avustukset	-2 934 620	-5 216 871	-5 086 871	-5 252 800	-165 929	3,3 %
Muut toimintakulut	-10 286 613	-10 962 623	-10 682 623	-10 791 227	-108 604	1,0 %
Toimintakate	-45 018 664	-52 871 138	-50 099 189	-54 520 066	-4 420 878	8,8 %
Verotulot	48 580 594	51 489 000	51 489 000	52 617 000	1 128 000	2,2 %
Valtionosuudet	3 720 276	5 905 741	6 687 111	6 045 033	-642 078	-9,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	507 324	858 500	858 500	1 309 500	451 000	52,5 %
Korkotuotot	1 340 085	1 295 000	1 295 000	1 295 000	0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	1 338 864	1 595 500	1 595 500	1 645 500	50 000	3,1 %
Korkokulut	-2 142 549	-2 000 000	-2 000 000	-1 600 000	400 000	-20,0 %
Muut rahoituskulut	-29 076	-32 000	-32 000	-31 000	1 000	-3,1 %
Vuosikate	7 789 529	5 382 103	8 935 423	5 451 467	-3 483 956	-39,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 496 944	-7 300 000	-7 300 000	-6 965 300	334 700	-4,6 %
Suunnitelman muk. poistot	-6 887 984	-7 300 000	-7 300 000	-6 965 300	334 700	-4,6 %
Arvonalentumiset	-608 960	0	0	0	0	0,0 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden tulos	292 585	-1 917 897	1 635 423	-1 513 833	-3 149 256	-192,6 %
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %
Varausten muutos	0	0	0	0	0	0,0 %
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	292 585	-1 917 897	1 635 423	-1 513 833	-3 149 256	-192,6 %

Tunnusluvut:	TP2024	TA2025	TPE2025	TA2026
Toimintatuotot % toimintakuluista	27,1	38,2	38,9	37,8
Vuosikate % -poistoista	103,9	73,7	91,4	78,3
Vuosikate/asukas	396	283	337	286
Asukasluku	19 669	19 021	19 272	19 057

7.9 TOIMIALOITTAIN

Toimialoittain	MUUTETTU TA2025	TOIMIALAT TAE2026	TA 2026	Muutos % MTA2025/ TA2026	TS2027	TS2028
Yleishallinto						
Toimintatuotot	4 136 646	3 369 910	3 369 910	-18,5 %	3 369 910	3 369 910
Toimintakulut	-13 394 813	-13 514 091	-13 675 671	2,1 %	-13 640 901	-13 636 901
Toimintakate	-9 258 167	-10 144 181	-10 305 761	11,3 %	-10 270 991	-10 266 991
Keski-Savon työllisyysalue						
Toimintatuotot	5 470 641	5 890 434	5 890 434	7,7 %	5 890 434	5 890 434
Toimintakulut	-5 470 641	-5 890 434	-5 890 434	7,7 %	-5 890 434	-5 890 434
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala						
Toimintatuotot	4 238 527	4 126 244	4 126 244	-2,6 %	4 135 053	4 143 952
Toimintakulut	-46 134 135	-48 482 049	-48 482 049	5,1 %	-48 919 541	-49 408 860
Toimintakate	-41 895 608	-44 355 805	-44 355 805	5,9 %	-44 784 488	-45 264 908
Tekninen toimiala						
Toimintatuotot	20 102 153	19 733 087	19 733 087	-1,8 %	17 989 042	18 106 983
Valmistus omaan käyttöön	300 000	410 000	410 000	36,7 %	410 000	410 000
Toimintakulut	-19 347 567	-20 001 587	-20 001 587	3,4 %	-19 511 742	-19 704 983
Toimintakate	1 054 586	141 500	141 500	-86,6 %	-1 112 700	-1 188 000
Koko kaupunki yhteensä	MUUTETTU TA2025	TOIMIALAT TAE2026	TA 2026	Muutos % MTA2025/ TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	33 947 967	33 119 675	33 119 675	-2,4 %	31 384 439	31 511 279
Valmistus omaan käyttöön	300 000	410 000	410 000	36,7 %	410 000	410 000
Toimintakulut	-84 347 156	-87 888 161	-88 049 741	4,4 %	-87 962 618	-88 641 178
Toimintakate	-50 099 189	-54 358 486	-54 520 066	8,8 %	-56 168 179	-56 719 899
Verotulot	51 489 000	52 617 000	52 617 000	2,2 %	53 084 000	54 413 000
Valtionosuudet	6 687 111	6 045 033	6 045 033	-9,6 %	6 045 033	6 045 033
Korkotuotot	1 295 000	1 295 000	1 295 000	0,0 %	1 295 000	1 295 000
Muut rahoitustuotot	1 595 500	1 645 500	1 645 500	3,1 %	1 645 500	1 645 500
Korkokulut	-2 000 000	-1 600 000	-1 600 000	-20,0 %	-1 600 000	-1 600 000
Muut rahoituskulut	-32 000	-31 000	-31 000	-3,1 %	-31 000	-31 000
Vuosikate	8 935 423	5 613 047	5 451 467	-39,0 %	4 270 354	5 047 634
Suunnitelman muk. poistot	-7 300 000	-6 965 300	-6 965 300	-4,6 %	-6 841 300	-7 300 300
Tilikauden tulos	1 635 423	-1 352 253	-1 513 833	-192,6 %	-2 570 946	-2 252 666
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 635 423	-1 352 253	-1 513 833	-192,6 %	-2 570 946	-2 252 666

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEEENVETO

	Sito- vuus* N B	Menoarviot	Tuloarviot
		TA2026	TA2026
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Yleishallinto			
Keskusvaalilautakunta	N	10 311	0
Kaupunginvaltuusto	N	120 036	0
Tarkastuslautakunta	N	80 000	80 000
Kaupunginhallitus	N	8 002 475	53 000
Konsernipalvelut	N		
Talouspalvelut	N	329 535	35 000
Henkilöstöpalvelut	N	1 507 762	850 000
Hallinto- ja tietohallintopalvelut	N	2 576 962	1 421 910
Tukipalvelut/ostopalvelut	N	930 000	930 000
Elinvoimapaalvelut	N	118 590	
Keski-Savon työllisyysalue	N	5 890 434	5 890 434
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala			
Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus	N	627 731	627 731
Perusopetus	N	22 533 153	1 053 594
Varhaiskasvatus	N	13 906 698	631 618
Hyvinvointipalvelut	N	8 310 262	1 132 601
Soisalo-opisto	N	3 104 205	680 700
Tekninen toimi			
Kaupunkisuunnittelu	N	13 884 940	17 402 769
Kaupunkitekniikka	N	6 116 647	2 740 318
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulo	B		52 617 000
Valtionosuudet	B		6 045 033
Korkotulot	B		1 295 000
Muut rahoitustulot	B		1 645 500
Korkomenot	B	1 600 000	
Muut rahoitusmenot	B	31 000	
Satunnaiset erät	B		0
INVESTOINTIOSA			
Tekninen toimi			
Maa- vesialueet	B	200 000	200 000
Rakennukset	B	7 705 000	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	2 470 000	0
Tietokoneohjelmistot		125 000	
Osakkeet ja osuudet	B	100 000	0
Koneet ja kalusto	B	403 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	200 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		700 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		17 560 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	10 000 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	1 000 000	
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen		1 708 467	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		113 592 208	113 592 208

*) B=bruttomääräraha/-tuloarvio, N= sitovuus nettomäärärahat/-tuloarviot

8 INVESTOINNIT

Valtuusto linjasi 16.11.2021 isojen hankkeiden toteutusjärjestyksen (Paloasema, Kankun koulu, Könönpellon koulu, Uimahalli ja Tehtaan koulu) sekä vuosittaisen investointitason enintään 9 M€/v (toteuma 2022-2025 on 7,6 M€/v).

Valtuustoseminaarissa 26.9.2025 oli esillä päivitetty isojen investointien toteutusjärjestys (Könönpellon koulu, Uimahalli ja Län-tisen puolen koulu) sekä esitys vuotuiseksi investointitasoksi vuosina 2022 - 2033 enintään 9,3 M€/v.

Korjausvelka on merkittävästi vähentynyt viime vuosien isojen investointien myötä. Kunhan vielä uimahalli ja Könönpellon koulu on saatu toteutettua, on tilanne jo hyvällä tasolla, mutta vuosikorjauksia ei kuitenkaan tule unohtaa.

Pohjaesitys vuosiohjelmaksi

Investoinnit	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Keskiarvo
Infra				2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Rakennukset				1	1,5	2	2	2	2	2	2	2	
Toimialojen investoinnit				0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Kankku n. 14,5 M€				3,5	7	3,5							
Könönpelto, n. 15 M€						4,5	7	3,5					
Uimahalli n. 15 M€						0,5		5	10				
Läntinen puoli uudiskohde?									0,5	6,5	6,5		
Yhteensä:	7,3	9,8	6,5	7	11	13	11,5	13	15	11	11	4,5	10,05
Omaisuuksien myyntitulot (isot kohteet)													
Pelastusasema					8,05								
Ranta-Luttila tontti					1,4								
Yhteensä:					9,45								
Netto	7,3	9,8	6,5	7	1,55	13	11,5	13	15	11	11	4,5	9,26

Koko Kaupunki

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
VARKAUS					
Menot	-6 800 255	-8 254 500	-11 003 000	-13 021 000	-11 337 000
Tulot	225 944	766 500	200 000	200 000	200 000
Netto	-6 574 310	-7 488 000	-10 803 000	-12 821 000	-11 137 000

Taseryhmittäin

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Rakennukset					
Menot	-4 104 557	-4 650 000	-7 705 000	-9 950 000	-8 200 000
Tulot	40 000	210 000	0	0	0
Netto	-4 064 557	-4 440 000	-7 705 000	-9 950 000	-8 200 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Menot	-2 059 699	-2 658 000	-2 470 000	-2 340 000	-2 405 000
Tulot	93 426	356 500	0	0	0
Netto	-1 966 273	-2 301 500	-2 470 000	-2 340 000	-2 405 000
Aineettomat oikeudet					
Menot	-91 929	-137 500	0	0	0
Netto	-91 929	-137 500	0	0	0
Tietokoneohjelmistot					
Menot	-106 520	-165 000	-125 000	-125 000	-125 000
Netto	-106 520	-165 000	-125 000	-125 000	-125 000
Maa- ja vesialueet					
Menot	-52 742	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Tulot	8 518	200 000	200 000	200 000	200 000
Netto	-44 224	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet					
Menot	-146 500	-30 000	-100 000	-100 000	-100 000
Tulot	84 000	0	0	0	0
Netto	-62 500	-30 000	-100 000	-100 000	-100 000

Koneet ja kalusto

Menot	-238 308	-414 000	-403 000	-306 000	-307 000
Netto	-238 308	-414 000	-403 000	-306 000	-307 000

Rakennukset

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kaupungintalo					
Menot	-127 098 €	-110 000 €	-35 000 €	-700 000 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-127 098 €	-110 000 €	-35 000 €	-700 000 €	0 €

Projekti 9102

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Lastauslaiturin lipan ja roskakatoksen pintahuovan uusinta**; 15 000 €

Kaupungintalon lastauslaiturin lipa vuotaa vettä rakenteisiin. Lipan rakenteet puretaan ja uusitaan. Samalla uusitaan viereisen roskakatoksen pintahuopa.

Hankekuvaus: **Pääsisäänkäynnin tukimuurin saneeraus**; 20 000 €

Kaupungintalon pääsisäänkäynnin tukimuurista irtoaa liuskekivet. Kivet irrotetaan ja puhdistetaan, pohja kunnostetaan ja kivet asennetaan uudelleen paikoilleen. Jos vanhoja liuskekiviä ei pysty hyötykäyttämään, ne uusitaan.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Päiviönsaaren päiväkot					
Menot	-29 625 €	0 €	-40 000 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-29 625 €	0 €	-40 000 €	0 €	0 €

Projekti 9301

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Vesi- ja lämmitysputkiston uusinta**

Päiviönsaaren päiväkodin vesi- ja lämmitysputkisto on elinkaarensa päässä. Putkisto sijaitsee osin myös tekniikkakanaalissa, jossa kovimmilla pakkasilla on jäätymisriski. Putkisto uusitaan ja sijoitetaan rakenteiden pintaan.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Taulumäen päiväkot					
Menot	0 €	-100 000 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-100 000 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kankunharjun päiväkot					
Menot	0 €	-80 000 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-80 000 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Waltterin koulu C-osa					
Menot	0 €	-30 000 €	0 €	-250 000 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-30 000 €	0 €	-250 000 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Könönpellon koulu					
Menot	-370 659 €	-310 000 €	0 €	-4 500 000 €	-7 000 000 €
Tulot	0 €	210 000 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-370 659 €	-100 000 €	0 €	-4 500 000 €	-7 000 000 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Waltterin koulu B-osa					
Menot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Projekti 9322

Hankkeen investointityyppi: Uudisrakennus

Hankokuvaus: **Waltterin korttelin aitaus: LTK 300 000 €, KJ 0 €, KH 0 €**

Waltterin koulun alueella ilkivalta ja häiriöt ovat lisääntyneet huomattavasti ilta- ja yöaikaan. Myös liikuntatalon ja Nuorten talon alueella on havaittu samaa. Ilkivallan sekä siitä aiheutuvien siivouskulujen osuus on vaihdellut 20 000 – 40 000 € vuosittain. Kuntalaiset ovat myös valittaneet ilta- ja yöaikaan tapahtuvista alueen häiriöistä. Häiriökäyttäytymiseen on pyritty puuttamaan eri keinoin, mm. vartioinnilla ja kamerakuvaus, tuloksetta. Määrärahalla aidataan koko Waltterin koulun kortteli, liittyämiin tulee automaattiportit sekä tarvittavat henkilöportit. Portit on suunniteltu suljettaviksi yöajaksi. Alueeseen kuuluu Waltterin koulu, liikuntatalo ja Nuorten talo.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kankun koulu					
Menot	-351 204 €	-3 500 000 €	-7 100 000 €	-3 600 000 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-351 204 €	-3 500 000 €	-7 100 000 €	-3 600 000 €	0 €

Projekti 9324

Hankkeen investointityyppi: Uudisrakennus

Hankokuvaus: **Kankun koulun uudisrakennus**

Hankkeen kustannusarvio on 14,2 M€. Kustannusarvio sisältää suunnittelusta ja rakennuttamisesta syntyvät kustannukset, rakennus- ja talotekniset työt, kiintokalustukset, piha-alueen arvioidut kustannukset sekä irtokalustehankinnat (käyttäjän hankinnat). Kankun koulun rakentaminen on suunniteltu jakautuvan vuosille 2025–2027.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Soisalo-opisto (ent.kansalaiso)					
Menot	0 €	-80 000 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-80 000 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Pääkirjasto					
Menot	0 €	-100 000 €	0 €	0 €	-400 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-100 000 €	0 €	0 €	-400 000 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Jäähalli/kiilpailuhalli					
Menot	-40 189 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-40 189 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Uimahalli					
Menot	-96 715 €	-60 000 €	-60 000 €	-100 000 €	-100 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-96 715 €	-60 000 €	-60 000 €	-100 000 €	-100 000 €

Projekti 9341

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankokuvaus: **Pakolliset korjaukset**

Uimahallin välttämättömät korjaukset käytön varmistamiseksi.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikuntatalo Varkaus					
Menot	0 €	0 €	-190 000 €	0 €	-500 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	0 €	-190 000 €	0 €	-500 000 €

Projekti 9342

Hankkeiden investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Alakattojen akustovillojen uusinta; LTK 80 000 €, KJ 0 €, KH 0 €**

Liikuntatalolla on runsaasti vanhoja akustovilloja alakatoissa. Vanhoissa akustovilloissa on avoimet reunat ja niiden pinnoitteisiin on tullut myös reikiä ja repeämiä. Avoimet villat ovat kuitulähde sisäilmaan ja voivat aiheuttaa mm. hengitystieoireita. Vaihdeettavia villoja on mm. aulatiloiissa, juoksusuoralla, punttisalisissa, 3 krs saleissa ja käytävillä. Määrärahalla vaihdetaan uudet akustovillat alakattoihin. Uusissa villalevyissä on reunat ummistettu ja pinnan iskunkestävyyttä on parannettu. Liikuntasaliin ja pukuhuoneisiin alakattolevyt on uusittu aiempien saneerausten yhteydessä.

Hankekuvaus: **3. krs liikuntatilojen valaistuksen uusinta; LTK 40 000 €, KJ 40 000 €, KH 40 000 €**

Liikuntatalon 3. krs liikuntatilojen valaistus tulee uusia. Nyrkkeily-, judo-, paini- ja peilisalisissa valaisimet ovat vanhoja loisteputkivalaisimia ja valaisimien rungot ovat myös elinkaarensa päässä. Määrärahalla kyseisiin tiloihin uusitaan valaistus.

Hankekuvaus: **Julkisivun korjaus; LTK 150 000 €, KJ 150 000 €, KH 150 000 €**

Liikuntatalon julkisivuelementeissä on havaittu pakkasrapautumista. Elementtien tiililaattoja on irronnut alustastaan ja pudonnut maahan. Kohteeseen laadittiin kuntotutkimus ja alustava korjaussuunnittelu. Suunnitelmien mukaan kriittisimmät kohdat korjataan syksyn 2025 aikana, ennen talven tuloa. Jäljelle jäävät julkisivukorjaukset tulisi tehdä myös kiireellisesti. Vuoden 2026 aikana uusitaan tarvittavat pellitykset ja elementtisaumat sekä korjataan loput tiililaatat.

Hankekuvaus: **Ulko-ovien uusiminen; LTK 80 000 €, KJ 0 €, KH 0 €**

Liikuntatalon pääsisäänkäynnin ulko-ovet ovat alkuperäiset ja raskaat käyttää. Sisäänkäynnissä on erikseen sisä- ja ulko-ovet, jotka ovat metallirunkoiset ja lasiaukolliset. Ovien välissä on tuulikaappi. Suunnitelmissa on purkaa molemmat ovet ja asentaa ulko-oven tilalle automatisoidut liukuovet. Esteettömyys paranee suunnitellulla ovimuutostyöllä. Sisäovien jäädessä pois täytyy kohteeseen asentaa tuulikaappikoje lämmittämään sisäänkäyntiä. Lisäksi on varauduttava rakenteellisiin muutoksiin oviympäristössä niin kynnysten kuin muidenkin rakenneosien kohdalta. Esitettyyn määrärahaan sisältyy hankeen suunnittelu, jonka valmistuttua kustannusarvio tarkentuu.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Varikko					
Menot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Projekti 9361

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Pohjoisen yläpihan saneeraus; LTK 120 000 €, KJ 0 €, KH 0 €**

Varikon yläpiha (hiekkahallin ja varikkorakennuksen väli) routii voimakkaasti ja rajoittaa keväisin sekä alkukesästä alueella liikennöintiä. Alueelle on osoitetut henkilökunnan parkkipaikat, alueen kautta liikkuu myös pääsääntöisesti tavarantoimitus varikkorakennukselle. Alueelle asennetaan routaeristys ja asfaltointi.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Entinen Tehtaan koulu					
Menot	-105 426 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	40 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-65 426 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Projekti 9373

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Paloilmoitinjärjestelmä; LTK 100 000 €, KJ 0 €, KH 0 €**

Entisen tehtaan koulun rakennukseen tulee asentaa automaattinen paloilmoitinjärjestelmä. Rakennuksessa sijaitsee mm. mu-seokeskus Konstin tilat.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ennalta arvaam.korj.					
Menot	0 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €

Projekti 9390

Toimitilakiinteistöt ovat suhteellisen vanhoja ja niistä on peruskorjattu vain muutama. Varsinkin kiinteistöjen talotekniikka (LVISA) on suurelta osin saavuttanut teknisen ja toiminnallisen käyttöikänsä. Ennalta arvaamattomien laiterikkojen määrä kasvaa jatkuvasti.

Toiminnan sujuvuuden kannalta on perusteltua varata erillismääräraha ennalta arvaamattomien rakennekorjausten sekä LVISA korjausten tekemiseen, jolloin kustannukset voidaan kirjata investointeihin.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Uusi Paloasema					
Menot	-2 929 048 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-2 929 048 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kangaslammin paloase					
Menot	-54 593 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-54 593 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Uimahallin hankesuun					
Menot	0 €	-80 000 €	-80 000 €	-600 000 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-80 000 €	-80 000 €	-600 000 €	0 €

Projekti 9546

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankokuvaus: **Uuden uimahallin hankesuunnittelu LTK TS 2027 0€, KJ TS 2027 600 000 €, KH TS 2027 600 000 €**

Uimahallin hankesuunnittelu tulee teettää ennen varsinaisen rakennussuunnittelun aloittamista. Hankkeelle oli määräraha 80.000 € vuodelle 2025. Hankesuunnittelu keskeytettiin, koska tarjoushinta ylitti hankkeelle varatun määrärahan selvästi. Uimahallin ohjausryhmä on esittänyt, että valtuusto valitsee uimahallin paikaksi Päiviönsaaren puretun koulun tontin vuoden 2025 aikana, jonka jälkeen hankesuunnittelu voidaan aloittaa (tekn. ltk. 29.4.2025 § 87).

Hankesuunnittelu on tavoite toteuttaa 2026 ja rakennesuunnittelu 2027. Varsinainen investointivaihe käynnistyy kuitenkin vasta 2029.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Katujen rakentaminen					
Menot	-425 567 €	-788 000 €	-70 000 €	-210 000 €	-305 000 €
Tulot	0 €	346 500 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-425 567 €	-441 500 €	-70 000 €	-210 000 €	-305 000 €

Projekti 9501

Hankokuvaus: **Kopolanniemen yksityistie; 60 000 €**

Mikäli Kopolanniemen kaavoitus etenee siten, että alueelta saadaan tontteja luovutukseen, tulee sinne rakentaa tontteja palvelevat yksityistiet. Yhteydet toteutetaan hyödyntämällä paikalla olevaa maa-ainesta mahdollisimman paljon, jolloin rakentamiskustannuksia saadaan hillittyä. Alueella ei ole tehty kattavia maaperätutkimuksia, joten ei ole varmuutta siitä minkä verran hyödynnettäviä maamassoja alueelta löytyy.

Hankokuvaus: **Katuvihiriöt; 10 000 €**

Määrärahalla parannetaan olemassa olevia katuvihiriöitä ja saarekkeita. Toimenpiteillä parannetaan kaupunkiviihtyisyyttä.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Katujen perusparannus					
Menot	-224 005 €	-650 000 €	-810 000 €	-550 000 €	-570 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-224 005 €	-650 000 €	-810 000 €	-550 000 €	-570 000 €

Projekti 9502

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Kuivatuksen parantaminen; 20 000 €**

Määräraha käytetään kuntalaisaloitteiden mukaiseen katu- ja yleisten alueiden kuivatuksen parantamiseen. Kohteita ei voi määrittellä ennalta, vaan ne määritellään lähinnä kuntalaisten aloitteiden ja tarpeiden mukaisesti. Kohteilla turvataan mm. kiinteistökohtaisten järjestelmien toimivuus sekä vähennetään vuotovesien määrää.

Hankekuvaus: **Joutenlahdentien rakenteen parantaminen; LTK 140 000 €, KJ 0 €, KH 0 €, KV 140 000 €**

Kiinteistön omistajien luvat tien rakentamiseen puuttuu ja katusuunnitelma on vahvistamatta. Ehtona tien rakenteen parantamiselle on, että alueen asukkaat suostuvat kadun kuivatusojien sijoittamiseen osittain kiinteistöjen puolelle.

Joutenlahdentieltä (väli Rajakatu-Taaperokuja) jouduttiin päällyste purkamaan pois muutama vuosi sitten päällysteen huonokuntoisuuden vuoksi. Pelkästään päällysteen uusiminen ei ole järkevää, koska kadun kantavuudessa on puutteita. Kantavuutta on mahdollista parantaa uusimalla kadun kantavakerros siten, että kerroksen sisään asennetaan kantavuutta lisäävä teräsverkko. Vastaavasta rakenteesta on hyviä kokemuksia muualta, vaikka se ei olekaan yhtä hyvä keino kuin kadun saneeraaminen kokonaisuudessaan massanvaihdoilla. Teräsverkolla korjattava rakenne on huomattavasti massanvaihtoa edullisempi vaihtoehto. Samassa yhteydessä tulee parantaa kadun kuivatusjärjestelyjä. Mikäli alueen kiinteistöjen kanssa ei päästä sopimukseen kuivatusjärjestelmien sijoittamisesta osittain tonteille, on vaihtoehtona kadun rakentaminen kokonaan uudestaan katualueen keskelle. Tämän vaihtoehdon kustannusarvio on n. 350.000 €. Tämä tarkoittanee hankkeen toteuttamista tulevina vuosina, jos kustannusten nousua ei pystytä kattamaan talousarvion sisältä.

Hankekuvaus: **Routavaurioiden korjaus; 100 000 €**

Keväisin routavauriot aiheuttavat paikoin merkittäviä paikallisia korjaustarpeita katuverkolla. Määrärahalla korjataan yksittäisiä vaurioita. Kohteet määräytyvät sen mukaan missä korjaustarpeita esiintyy.

Hankekuvaus: **Käpykankaan asuntokatujen saneeraus; 450 000 €**

Käpykankaan asuntokatujen ja vesihuollon saneeraukseen on tehty saneerausohjelma vuosille 2021–2026. Saneerausohjelman mukaisista kaduista on saneeraamatta enää Leppälinnunkuja ja Pajulinnunkuja. Samassa yhteydessä Keski-Savon Vesi Oy saneeraa alueen vesihuollon.

Hankekuvaus: **Ahvenistontien saneeraus; LTK 150 000 €, KJ 0 €, KH 0 €**

Paterontie ja Ahvenistontie muodostavat yhtenäisen katuosuuden. Paterontie saneerattiin v. 2025. Jotta koko katuosuus saadaan yhtenäiseen kuntoon, esitetään Ahvenistontien saneerausta vuodelle 2026.

Hankekuvaus: **Sillat; 100 000 €**

Kaupungin siltoihin tehtiin yleistarkastus vuonna 2025. Määrärahalla varaudutaan toteuttamaan kiireelliset korjaukset, jotka tulivat esille yleistarkastuksessa.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Katujen suunnittelu					
Menot	-42 391 €	-50 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-42 391 €	-50 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €

Projekti 9503

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus: Määrärahalla valmistaudutaan tulevaisuuden rakentamiseen tuottamalla suunnitelmia. Määräraha on varattu lähinnä omana työnä tehtävään suunnitteluun. Määrärahalla toteutetaan myös kaavan laadinnan yhteydessä tehtävä kunnallistekniikan suunnittelu.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Päällystystyöt					
Menot	0 €	-50 000 €	-50 000 €	-100 000 €	-40 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-50 000 €	-50 000 €	-100 000 €	-40 000 €

Projekti 9504

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Asuntokatuja päällystäminen**; 0 €

Uusia tai sorapintaisia asuntokatuja ei päällystetä.

Hankekuvaus: **Kevyen liikenteen väylien kunnostaminen**; 50 000 €

Kevyen liikenteen päällysteiden uusimiseen ei ole käytetty yhtään rahaa muutama vuoteen. Jotta väylien kunto ei lähde selvästi heikentymään, tulee kunnostamisiin panostaa.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Uusintapäällysteet					
Menot	-432 624 €	-400 000 €	-500 000 €	-500 000 €	-400 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-432 624 €	-400 000 €	-500 000 €	-500 000 €	-400 000 €

Projekti 9505

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Katujen uusintapäällystäminen**

Määrärahalla suoritetaan päällystettyjen katujen uusintapäällystyksiä. Uusintapäällystyskohteet hyväksytään vuosittain teknisessä lautakunnassa.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikennevalot					
Menot	-47 124 €	-200 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-20 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-47 124 €	-200 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-20 000 €

Projekti 9506

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Liikennevalojen saneeraus**

Liikennevalot saneerattiin v. 2025. Osa viimeistelytyöistä jää tehtäväksi kesälle 2026, johon esitetään pieni määrärahavaraus.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Maastomittaukset					
Menot	0 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €

Projekti 9510

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus: Määräraha käytetään suunnittelun ja katujen peruskorjauksen lähtötietojen mittauksiin sekä mahdollisiin maaperätutkimuksiin.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Keskustan kehittäminen					
Menot	0 €	-30 000 €	-30 000 €	-100 000 €	-100 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-30 000 €	-30 000 €	-100 000 €	-100 000 €

Projekti 9529

Hankekuvaus: **Päiviösaaren Master Plan**; 30 000 €

Määrärahalla varaudutaan toteuttamaan pienimuotoista kehittämistä Kämärin ja Päiviösaaren alueella.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Puistot ja leikkipaikat					
Menot	-378 133 €	-60 000 €	-100 000 €	-290 000 €	-260 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-378 133 €	-60 000 €	-100 000 €	-290 000 €	-260 000 €

Projekti 9531

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Leikkikenttien peruskorjaus (turvallisuus); 20 000 €
Puistojen peruskorjaus; 20 000 €
Kasvillisuuden uusiminen; 60 000 €
VARKAUS -tekstin uudelleen rakentaminen; 0 €

Varkaus teksti poistettiin teknisen lautakunnan päätöksellä 20.5.2025. Samalla lautakunta evästi laatimaan suunnitelmat vuoden 2026 toteutukseen hyödyntäen esim. Vekara-Varkautta. Museotoimen kanssa on sovittu, että heidän johdolla laaditaan suunnitelma tekstin toteuttamisesta vuoden 2026 aikana. Toteuttaminen olisi aikaisintaan vuonna 2027.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Venesatamien peruskorjaus					
Menot	-32 525 €	-40 000 €	-120 000 €	-50 000 €	-50 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-32 525 €	-40 000 €	-120 000 €	-50 000 €	-50 000 €

Projekti 9566

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Käärmeniemen venesataman laituriin uusiminen**

Käärmeniemen venesatamassa on kolme laituria, joista yksi saneerattiin v. 2025. Muut laiturit ovat huonokuntoiset ja ne esitetään uusittavan v. 2026. Laitureilla on suuri käyttöaste.

Pienellä käyttöasteella olevia laitureita tullaan poistamaan käytöstä säästö päätöksen mukaisesti.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Green Corridor					
Menot	-271 387 €	-20 000 €	-10 000 €	0 €	0 €
Tulot	93 426 €	10 000 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-177 961 €	-10 000 €	-10 000 €	0 €	0 €

Projekti 9613

Hankkeen investointityyppi: Uudiskohde

Hankekuvaus: Varaudutaan toteuttamaan Ämmäkosken kalojen elinolosuhteita parantavia toimenpiteitä yhteistyössä Navitas Kehitys Oy:n kanssa.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikenneturvallisuustyöt					
Menot	-34 721 €	-30 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-34 721 €	-30 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €

Projekti 9640

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: **Liikenneturvallisuuskohde**; 20 000 €

Toteutetaan Keski-Savon liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä sekä parannetaan katu ympäristön esteettömyyttä.

Hankekuvaus: **Liikennemerkkien uusimiset**; 20 000 €

Määrärahaalla uusitaan huonokuntoisia liikennemerkkejä.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ennalta arvaam. koht					
Menot	0 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €

Projekti 9650

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: Vuosittain ilmenee tarpeita infran rakentamiselle ja saneerauksille, joita ei ole voitu ennakoida (vikaantumiset, asukaspalautteet). Määrärahaalla toteutetaan ko. muutoksia.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Katuvalaistus					
Menot	-38 991 €	-30 000 €	-30 000 €	-40 000 €	-170 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-38 991 €	-30 000 €	-30 000 €	-40 000 €	-170 000 €

Projekti 9672

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus: Määrärahalla uusitaan vuosittain katuvaloja niiden vikaannuttua sekä hankitaan uusia valaisimia elinkaarensa päässä olevien tilalle.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Satamien kehittäminen					
Menot	0 €	-50 000 €	-100 000 €	-50 000 €	-50 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-50 000 €	-100 000 €	-50 000 €	-50 000 €

Projekti 9701

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Akonniemen sataman toiminta on muuttunut Venäjän aloittaman hyökkäyssodan jälkeen. Satamaan ei ole tullut ulkomaalaisia aluksia kevään 2021 jälkeen. Akonniemen satamasta on aloitettu puun lastaus Lappeenrannan lähetyvillä oleville metsäteollisuuden tehtaille. Satama-alueelle tehdään ensi vuonna pieniä korjausluontoisia investointeja.

Merkittävimmät investoinnit joudutaan tekemään edelleenkin satamaan johtavalle kaupungin omistamalle yksityisraiteelle. Raiteella olevat kolme vaihdetta ovat alkuperäisiä, jotka vaativat kunnostuksen ensi tilassa. Vaihteita on tarkoitus kunnostaa vaiheittain, yksi vaihe vuodessa.

Lisäksi keväisin ja syksyisin tehtävän vuositarkastuksen yhteydessä tehdään tarvittavia korjauksia.

Radan kunnossapidosta ja tulevaisuuden investoinneista on käynnistetty neuvottelut Huoltovarmuuskeskuksen, Neot:n ja kaupungin kesken.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Sähköautojen latauspisteet					
Menot	0 €	-100 000 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-100 000 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kisapuisto ja muut alueet					
Menot	0 €	-50 000 €	0 €	-300 000 €	-300 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-50 000 €	0 €	-300 000 €	-300 000 €

Projekti 9347

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kisapuiston kenttä					
Menot	-9 893 €	0 €	-450 000 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-9 893 €	0 €	-450 000 €	0 €	0 €

Projekti 9349

Hankkeen investointityyppi: Uusinvestointi

Hankekuvaus: **Pesäpallokentän perustaminen Kisapuiston urheilualueelle: LTK 450 000 €, KJ 30 000 €, KH 30 000 €, KV 450 000 €.**

Tähän vaihtoehtokuvaukset VO 0 = ei tehdä mitään, VO 1 = Kisapuisto, VO 2, Kämärin kunnostaminen.

KJ: Kisapuiston toteutuksen vaihtoehtoista ei ole käyty tarpeeksi laajaa poliittista keskustelua, jolloin hankkeen toteuttaminen 2026 on epärealistista. Investointi olisi määrä toteuttaa vuonna 2027, kun asiaan liittyvät selvitykset ja laskelmat on ehditty laatimaan huolellisesti. Suunnitelmat laaditaan vuoden 2025-2026 aikana ja suunnitteluun esitetään 30 000 € määräraha vuodelle 2026. KJ TA 2026 30 000 €, TS 2027 450 000 €.

Kämärin tekojään ja hiekkatekonurmikentän salaojajärjestelmä on romahtanut, minkä seurauksena hiekkatekonurmikenttä on ollut koko kesäkauden käyttökiellossa. Kenttä ei ole täyttänyt vaatimuksia turvalliselle ja toiminnalliselle käytölle. Kentän kunnostaminen uutta vastaavaan kuntoon osoittautui erittäin mittavaksi ja kustannuksiltaan vaikeasti ennakoitavaksi, koska nykyisen hiekkatekonurmen alla sijaitsee tekojääradan jäädytysputkisto. Tämä tekninen kokonaisuus vaikeuttaa merkittävästi korjaustoimenpiteiden suunnittelua ja toteuttamista.

Edellä mainituista syistä on päädytty esittämään, että pesäpallokäyttöön tarkoitettu hiekkatekonurmikenttä perustetaan Kisapuiston urheilualueelle.

Pesäpallokentän sijoittaminen Kisapuistoon tukee alueen kokonaisvaltaista kehittämistä monipuolisena liikuntakeskittymänä. Lisäksi tämä ratkaisu edistää liikuntapalveluiden resurssien tehokkaampaa kohdentamista, erityisesti kesäkaudella. Jatkossa suurin osa kesäajan liikuntatoiminnoista keskittyisi Kisapuiston alueelle, kun taas Kämäri profiloituisi selkeämmin talviliikunta- paikkana.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kämärin jääurheilukeskus					
Menot	-24 327 €	-50 000 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-24 327 €	-50 000 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Vattuvuori					
Menot	-98 011 €	0 €	-50 000 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-98 011 €	0 €	-50 000 €	0 €	0 €

Projekti 9545

Hankkeen investointityyppi: Korvausinvestointi

Hankekuvaus: **Sähköpääkeskuksen uusiminen**; 20 000 €

Vattuvuoren laskettelukeskusalueen sähköpääkeskus, joka sijaitsee rinteen huipulla, on teknisiltä ja mekaanisilta ominaisuuksiltaan tullut elinkaarensa päähän. Samalla keskus on tarkoitus sijoittaa energialaitoksen nykymääräysten mukaisesti maahan, pois pylvästä.

Hankekuvaus: **Pumppaamorakennuksen saneeraus**; 30 000 €

Vattuvuoren laskettelukeskusalueen pumppaamorakennus on huonokuntoinen. Rakennuksessa sijaitsee yksi alueen sähkökeskuksista sekä lumetusveden pumppaamiseen tarvittava laitteisto.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Aineettomat oikeudet					
Valokuituverkot					
Menot	-91 929	-137 500			
Netto	-91 929	-137 500			

Tietokoneohjelmistot

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
ICT-tekniikka					
Menot	-26 060 €	-15 000 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-26 060 €	-15 000 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
ICT-lisenssit					
Menot	-1 689 €	-30 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-1 689 €	-30 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €

Projekti 9801

MS palvelinlisenssit

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Sähköinen asiointi					
Menot	-5 691 €	-95 000 €	-55 000 €	-55 000 €	-55 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-5 691 €	-95 000 €	-55 000 €	-55 000 €	-55 000 €

Projekti 9803

Digitalisaatio; 30 000 €

Tiedonhallinta, digitaalinen turvallisuus; 25 000 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Viestintäkanavien uusiminen					
Menot	-17 328 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-17 328 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €

Projekti 9804

www.varkaus.fi -päivitykset, suomi.fi -integraatio

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Seutuvalvomo pilvipä					
Menot	-22 702 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-22 702 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Katu-viheraluesovell					
Menot	-33 050 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-33 050 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Ohjelmistot/tietojärjestelmät					
Menot	0 €	0 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	0 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €

Projekti 9814

Tietohallinnon ICT hankkeet

Maa- ja vesialueet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Maa-alueet					
Menot	-34 278 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
Tulot	8 518 €	200 000 €	200 000 €	200 000 €	200 000 €
Netto	-25 760 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €

Projekti 9000

Hankkeen investointityyppi: Uushankinta

Hankesuvaus: Kunnan maanhankinnan tulee olla etupainotteista ja tätä varten tulee olla riittävä määrärahavaraus, vaikka hankinnan kohteet eivät ole kokonaisuudessaan etukäteen tiedossa.

Tulo-odotus edellyttää, että joitakin asunto- ja liike/teollisuustontteja myydään v. 2026.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Teollisuustonttien kunnostaminen					
Menot	-18 464 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-18 464 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €

Projekti 9015

Hankesuvaus: Määrärahalla parannetaan asemakaavassa olevien teollisuustonttien rakennettavuutta tekemällä pinta-raivauksia ja tasauksia valmiiksi.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Osakkeet ja osuudet					
Osakkeet ja osuudet					
Menot	-146 500	-30 000	-100 000	-100 000	-100 000
Tulot	84 000				
Netto	-62 500	-30 000	-100 000	-100 000	-100 000

Projekti 9999

Koneet ja kalusto

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Oppimisympäristön ICT-laitteet					
Menot	-69 638 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-69 638 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €

Projekti 9805

Oppimisympäristöjen kehittäminen, opetustoimen ja varhaiskasvatuksen laitehankinnat

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Sähköhuollon autot					
Menot	0 €	-30 000 €	-15 000 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-30 000 €	-15 000 €	0 €	0 €

Projekti 9830

Pakettiauton hankinta

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kiinteistöpalvelut/autot					
Menot	0 €	-150 000 €	-60 000 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-150 000 €	-60 000 €	0 €	0 €

Projekti 9843

Kuorma-auton kappalevaranostimella hankinta

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
perusop. opp.ym.uusim ja kalus					
Menot	-60 684 €	-100 000 €	-86 000 €	-65 000 €	-65 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-60 684 €	-100 000 €	-86 000 €	-65 000 €	-65 000 €

Projekti 9941

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Varhaiskasvatuksen kalustohank					
Menot	0 €	-16 000 €	-24 000 €	-24 000 €	-24 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	-16 000 €	-24 000 €	-24 000 €	-24 000 €

Projekti 9942

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikuntapaikkojen koneet ja ka					
Menot	-38 534 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-38 534 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €

Projekti 9943

Varkauden ja Kangaslammin liikuntatalojen kuntosalilaitteiden uusiminen.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Museon kalustohankinnat					
Menot	-36 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-36 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kirjaston kalustohankinnat					
Menot	-19 539 €	-11 000 €	-11 000 €	-11 000 €	-11 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-19 539 €	-11 000 €	-11 000 €	-11 000 €	-11 000 €

Projekti 9948

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Soisalo-opiston kalustohankinnat					
Menot	-13 913 €	-12 000 €	-12 000 €	-11 000 €	-12 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-13 913 €	-12 000 €	-12 000 €	-11 000 €	-12 000 €

Projekti 9949

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
ICT laitehankinnat ja päivitykset					
Menot	0 €	0 €	-100 000 €	-100 000 €	-100 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	0 €	-100 000 €	-100 000 €	-100 000 €

Projekti 9813

Konesalin päivitykset, Wlan tukiasemahankinnat, kaupungintalon verkkopäivitys, tietokoneiden, näyttöjen, telakoiden vuosittaiset hankinnat ja uuden valtuuston iPad tabletit

9 RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Lisäksi rahoitusosaan merkitään kaupungin antolainauksen, lainakannan ja mahdolliset oman pääoman muutokset sekä arvio merkittävistä muutoksista muissa maksuvalmiuden erissä (rahoituksen rahavirta). Rahoitusosassa osoitetaan siis kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja kuinka rahoitustarve katetaan. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Tulorahoitus muodostuu tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä rahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta.

Välisummana esitetään *Toiminnan ja investointien rahavirta*. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella esim. lainanotolla. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja pääoman muutokset.

Rahoituksen rahavirtaan vaikuttavina erinä rahoituslaskelmassa on arvioitu antolainasaamisten ja -lainojen sekä ottolainauksen muutokset.

Rahoituslaskelman sitovuus

Rahoituslaskelma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova rahoituksen rahavirran, toiminnan ja investointien rahavirran kertymän ja lainanhoitokatteen osalta.

Lainanhoitokate kuvaa tulorahoituksen riittävyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

VARKAUDEN KAUPUNKI
TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA

	TP2024	TAM2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	7 789 529	8 088 473	5 451 467	4 270 354	5 047 634
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-534 722	-250 000	-50 000	-50 000	-50 000
	7 254 807	7 838 473	5 401 467	4 220 354	4 997 634
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-6 707 736	-8 254 500	-11 003 000	-13 021 000	-11 337 000
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	133 426	566 500	0		
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT	119 327	450 000	250 000	250 000	250 000
	-6 454 984	-7 238 000	-10 753 000	-12 771 000	-11 087 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	799 823	600 473	-5 351 533	-8 550 646	-6 089 366
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-5 935 150	-500 000	-200 000	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	804 527	1 659 390	700 000	700 000	700 000
	-5 130 623	1 159 390	500 000	700 000	700 000
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LISÄYS	14 400 000	19 000 000	17 560 000	17 000 000	16 000 000
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-19 723 860	-15 000 000	-10 000 000	-11 000 000	-11 000 000
LYHYTAJAKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	6 800 000	2 000 000	-1 000 000	1 500 000	1 500 000
	1 476 140	6 000 000	6 560 000	7 500 000	6 500 000
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	2 158 216				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 496 267	7 159 390	7 060 000	8 200 000	7 200 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	-696 444	7 759 863	1 708 467	-350 646	1 110 634
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:					
Toiminnan ja investointien rahavirta, €	799 823	600 473	-5 351 533	-8 550 646	-6 089 366
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä suunnitelmakaudella 2026-2028, €		600 473	-5 351 533	-13 902 179	-19 991 545
Lainanhoitokate	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Lainanhoitokate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokate on hyvä, jos tunnusluku on yli 2, tyydyttävä tunnusluku 1-2, heikko alle 1.					
*) Valtuustoon nähdn sitovat erät					
	TP2024	TPE2025	TA2026	TS2027	TS2028
Lainat 31.12.	110 189 772	97 000 000	103 560 000	111 060 000	117 560 000
Lainat €/asukas	5 602	5 033	5 434	5 890	6 297
Asukasluvu 31.12.	19 669	19 272	19 057	18 856	18 670

Antolainasaamisten lisäys 200.000 on Varkauden teatterille kattoremonttiin varattu rahoitus.

Tilinpäätöksen 2024 mukaan:

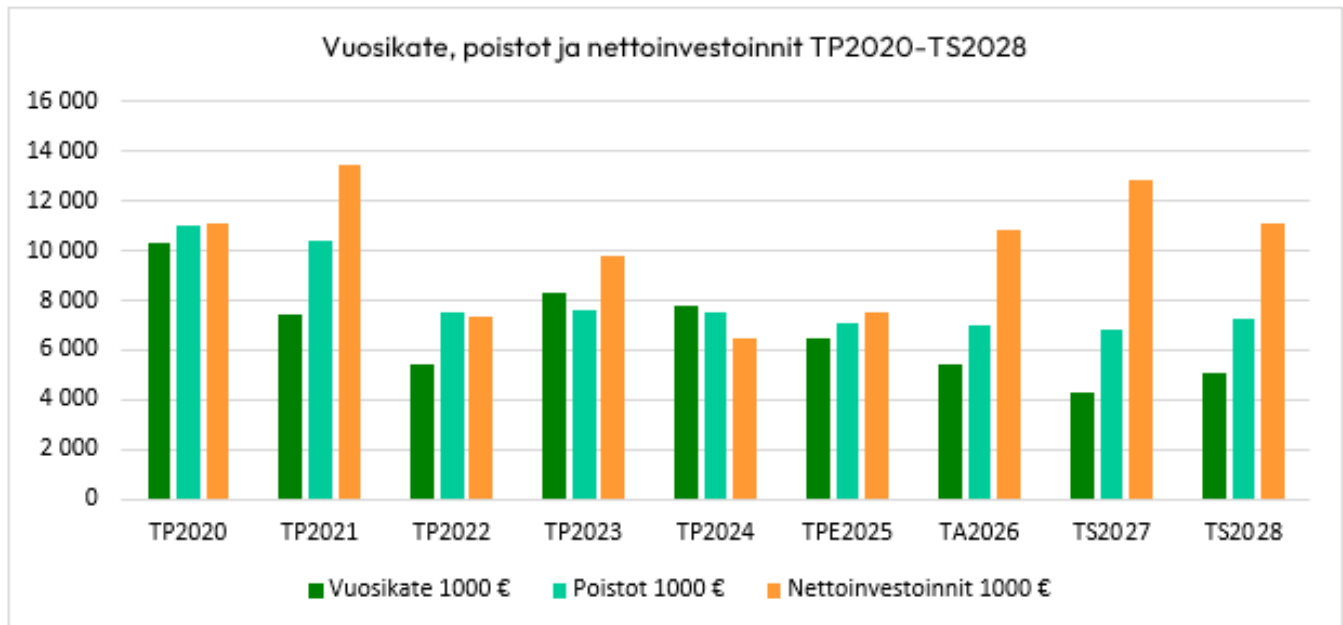
7. kaupungin talousarvio-, kuntatodistus- ja tytäryhteisölainat yhteensä 110 189 772 €.
8. takaukset 29 554 215 €, josta tytäryhtiöiden puolesta annetut takaukset 29 359 349 € jakaantuen seuraavasti:
 1. Keski-Savon Teollisuuskylä Oy 7 075 541 €
 2. Wartalo Kodit Oy 12 198 065 €
 3. Varkauden Taitotalo Oy 10 085 743 €
 - Yhteensä 29 359 349 €

Kaupungin antolainat vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan olivat 76 916 865 €, josta tytäryhtiöiden antolainojen osuus 76 813 499 €:

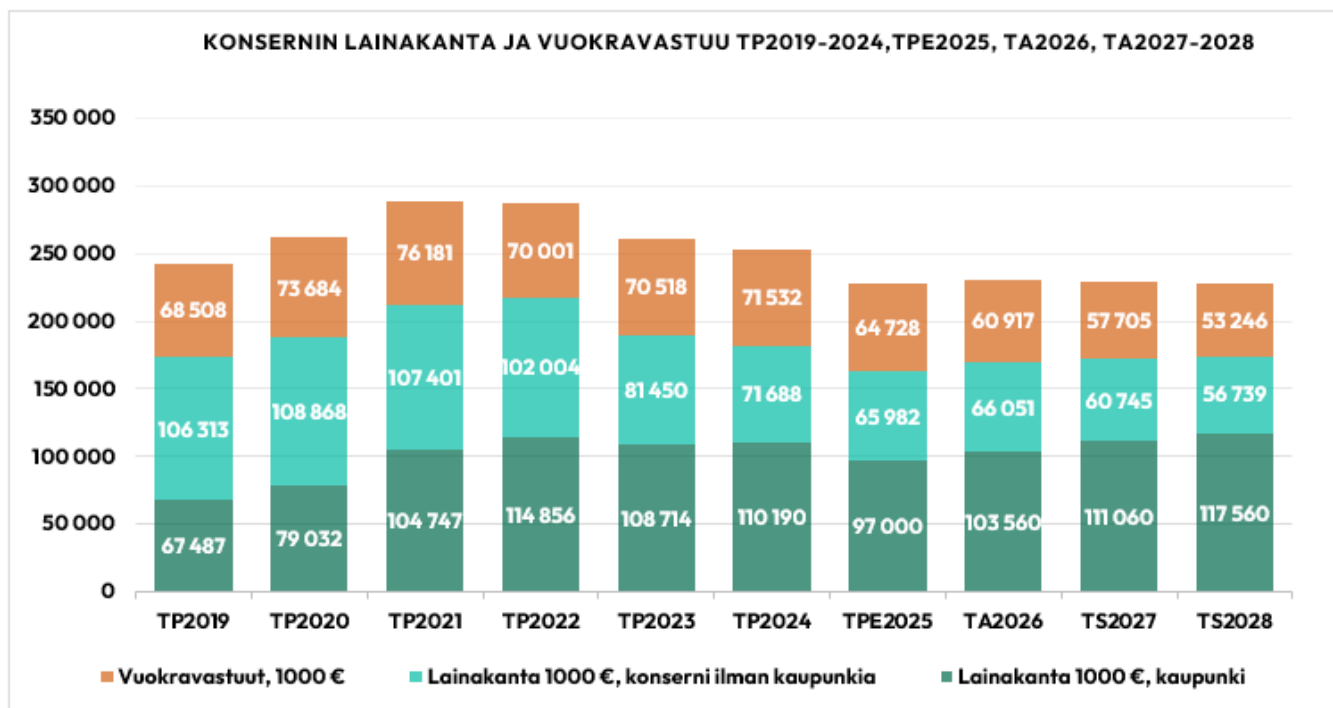
4. Keski-Savon Vesi Oy 45 414 760 €
5. Keski-Savon Teollisuuskylä Oy 31 268 739 €
6. Kiint.Oy Vark.Kongressi- ja kultt.kesk. 80 000 €
7. Wartalo Kodit Oy 50 000 €
8. Yhteensä 76 813 499 €

Vuosikate, poistot, nettoinvestoinnit ja lainakanta

	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TPE2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vuosikate 1000 €	10 353	7 453	5 463	8 311	7 790	6 500	5 451	4 270	5 048
Poistot 1000 €	11 028	10 427	7 548	7 632	7 497	7 114	6 965	6 841	7 300
Nettoinvestoinnit 1000 €	11 116	13 462	7 311	9 784	6 482	7 488	10 803	12 821	11 137
Lainakanta 1000 €	79 032	104 747	114 856	108 714	110 190	97 000	103 560	111 060	117 560

Kaupungin lainakanta, konserniyhtiöiden lainat ja konsernin velkavastuut yhteensä sekä € / asukas.

	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TPE2025	TA2026	TS2027	TS2028
Lainakanta 1000 €, kaupunki	67 487	79 032	104 747	114 856	108 714	110 190	97 000	103 560	111 060	117 560
Lainakanta 1000 €, konserni ilman kaupunkia	106 313	108 868	107 401	102 004	81 450	71 688	65 982	66 051	60 745	56 739
Vuokravastuut, 1000 €	68 508	73 684	76 181	70 001	70 518	71 532	64 728	60 917	57 705	53 246
Konsernilainat ja vuokravastuut	242 308	261 584	288 329	286 861	260 682	253 410	227 710	230 528	229 510	227 545
Lainat ja velkavastuu €/asukas	11840	12900	14 436	14 518	13 214	12 884	11 816	12 067	12 142	12 158

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä konsernilainat olivat yhteensä 184,7 M€, joka on 9 398 € / asukas. Konsernilainojen määrään vaikuttivat terveydenhuollon kuntayhtymien poistuminen kaupungin konsernirakenteesta 1.1.2023 alkaen.

Varkauden pelastusasema on tavoitteena myydä v. 2026 aikana. Myynnistä tulevilla rahoilla maksetaan pois nykyisiä lainoja ja kauppahinnan arvioidaan olevan n.9 M€ M€. Myyntiä ei ole otettu huomioon rahoituslaskelmassa ja lainakannassa.

10 KONSERNIYHTIÖT / TYTÄRYHTIÖT

10.1 Wartalo Kodit Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä jatketaan suunnitelmakaudella. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä jatketaan edellisten vuosien mukaisesti sopeuttamalla yhtiön toimintoja kysyntää ja tarvetta vastaaviksi. Jo tehdyt toimenpiteillä positiivinen vaikutus yhtiön toimintaan. Korjausinvestointeja suunnitellaan harkiten ja mietitään joidenkin jaksottamista pidemmälle aikajaksolle kasvaneiden kustannusten vuoksi. Uusi rakennushanke (Linjurikatu 9) valmistui kesällä 2025.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Asuntojen vuokraustoiminnassa kumulatiivinen käyttöaste tavoitteen mukainen.	Kiinteistökohtainen käyttöastetilasto kuukausittain ja kumulatiivisesti.	Kumulatiivinen käyttöaste vuoden lopussa 90 %.
2 Kiinteistöjen ja asuntojen säilyttäminen asuttavassa kunnossa.	Kiinteistöjen ja asuntojen ylläpito ja hoitaminen budjetin sekä laadittujen ohjelmien mukaisesti.	Asunnot muuttokuntoiset mahdollisimman nopeasti. Kiinteistöjen ja asuntojen peruskunto talon ikään nähden hyvä.
3 Kiinteistöissä toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen nostamiseksi.	Kiinteistöjen ylläpito ja sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi. Käyttöaste	Toimenpiteet vastaavat asetettuja tavoitteita.
4 Budjetissa pysyminen.	Kuukausittainen budjetin seuranta oikea-aikaisen tiedon avulla. Kuukausittainen korjausbudjetin seuranta ja analysointi. Kassavarat vähintään 2 kk:n vuokratulot, saldotilanteen seuranta viikoittain.	Tilikauden tulos positiivinen tai vähintään nollatulos. Korjauksiin varatut euromäärät pysyvät hallinnassa. Maksutapahtumat kassaperusteisina ilman lainanottoa.
5 Konserniyhteistyön kehittäminen	Konkreettiset toimenpiteet eri osa-alueilla	Toiminnalliset kustannussäästöt ja yhteistyön kehittäminen

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kiinteistöissä toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen nostamiseksi.	Kiinteistöjen ylläpito, sopeuttaminen, rakentaminen ja purkaminen. Asuntojen käyttöaste. Neliökohtainen tyhjien asuntojen määrä.	Strategian mukaisten toimenpiteiden jälkeen käyttöastetavoite 91 % ja asuntojen määrä ja koko vastaavat kysyntää.
2 Budjetissa pysyminen	Kuukausittainen budjetin seuranta oikea-aikaisen tiedon avulla.	Tilikauden tulos positiivinen ja vähintään nollatulos.
3 Konserniyhteistyön kehittäminen.	Konkreettiset toimenpiteet eri osa-alueilla.	Toiminnalliset kustannussäästöt ja yhteistyön kehittäminen.

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Strategiset	Hallituksen strategiset linjaukset, päätökset / toteutus / seuranta. Hallituksen ja toimivan johdon saumaton yhteistyö.	Pieni
2 Operatiiviset	Vastuut jaettu osastoittain, muutoksiin sitoutuminen ja sitouttaminen, toimiva työyhteisö. Sopimukset kahden henkilön käsittelyssä, tarvittaessa hallituspäätös. Työntekijöiden saatavuus.	Pieni
3 Rahoitusriskit ja asukkaiden maksukyvyttömyys	Lainasalkun hoitaminen ja seuranta. Vuokra- ja käyttökorvaussaatavien perintä ja ulkoinen perintä. Korkosuojaus.	Kohtalainen
4 Asukkaisen aiheuttamat huoneistojen ja kiinteistön vaurioittamiset	Ennakointi asukasvalinnassa ja asumishäiriöihin välitön puuttuminen.	Kohtalainen
5 Asuntojen tyhjäkäynnit	Aktiivinen asuntotarjonta ja markkinointi. Tarkastusprosessi ja remonttien nopea toteutus tyhjyyksien välttämiseksi.	Kohtalainen
6 Vahingot	Ennaltaehkäisy ja kattavat vakuutukset	Pieni

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	8 535 242,95	8 387 120	8 388 600	8 388 600	8 388 600
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-7 431 664,85	-8 018 120	-7 974 600	-7 798 600	- 788 600
Liikevoitto (-tappio), €	1 103 369,1	369 000	414 000	590 000	500 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 486 893,04	- 580 000	- 625 000	- 590 000	- 500 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	476,06	- 211 000	- 211 000	0	0

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €	2 683 572,87	2 950 000	0	0	0
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	31 303 954,31	31 088 580	30 500 863	26 293 716	25 341 496
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	50 000	0	0	0	

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	23	23	23	22	22
Määräaikaiset ja sijaiset	2	0	0	0	0
Yhteensä	25	23	23	22	22

Tilikaudella 1.1.-31.12.2024 muodostettiin asuintalovarausta 616 t€. Käyttöaste laskenut tasaisesti keväästä 2025 alkaen ja on palannut lähes Ukrainan sotaa edeltäneelle tasolle. Aikaisempien vuosien korkean käyttöasteen johdosta yhtiö on saanut kerättyä asuintalovarausta, millä varaudutaan tulevien vuosien korjaustarpeisiin. Kertynyttä asuintalovarausta puretaan investoituihin korjauksiin ja asuintalovarausta tullaan purkamaan viimeistään vuonna 2026. Nousseiden asumiseen liittyvien kustannusten sekä käyttöasteen laskun johdosta vuokria korotetaan vuodelle 2026 0,20 €/m²/kk.

Toteutetut ja suunnitteilla olevat sopeuttamistoimenpiteet sekä investoinnit näkyvät yhtiön tuotto- ja kulurakenteessa. Vuokrasaattavia valvotaan aktiivisesti, perintää on tehostettu ja saatavien perinnän hoitaa ulkoinen yhteistyökumppani. Uusi senioritalo otettiin käyttöön aikataulussa heinäkuussa 2025. Kiinteistöjen hallintaan ja ylläpitoon liittyvät palvelut tuotetaan omana työnä, jonka vuoksi yhtiön henkilöstömäärään ei ole suunnitteilla suuria muutoksia talousarviovuonna eikä suunnittelukaudella.

10.2 Varkauden Aluelämpö Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 80,1 %

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden Aluelämmön tehtävänä on tuottaa asiakaslähtöisiä energia-alan palveluja ja tuotteita luotettavasti, asiantuntevasti sekä reagoi siten nopeasti toimintaympäristön muuttuviin vaatimuksiin. Puhtaan ja vähähiilisen energiantuotannon rooli tulee korostumaan. Energiaturros tulee jatkumaan ja lisäksi huomiotava energia-alan investointien pitkäkestoisuus. Täten talousarviovuoden alkupuoliskolla on tarkoitus päättää yhtiön pitkän ajan strategiasta, jonka avulla tähdätään reilun 10 vuoden päähän.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Tasapainoinen talous ja vakavarainen toiminta	Omavaraisuusaste Tulos ja kassavirta	Palauttaa tulos aiempien vuosien tasolle Yli 60 %, liittymismaksut omana pääomana
2 Lämmön hankintastrategia	Lämmön hankintastrategia	Omistajien hyväksyntä
3 Uudet liittymät ja palvelut	Toteutunut euromäärä	150 000 €

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Tasapainoinen talous ja vakavarainen toiminta	Teknisten ja taloudellisten riskien minimointi	Riikinvoima Oy:n toiminta vakautettua ja vara-/ huippuenergia edullisimmilla tuotantomuodoilla
2 Kaukolämpömittarien uusinta	Uusittavien mittareiden määrä	2027 kaikki mittarit uusittu
3 Lämmönhankintastrategia	2026 hyväksytyssä strategiassa	Strategian mukaiset välitavoitteet toteutuneet

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Strategiset: Regulaation kehitys Energia- ja ympäristöpoliittiset riskit Toimialan ja yrityksen maineeseen liittyvät riskit	Edunvalvonta etujärjestöjen kautta Ennakoiva ja avoin tiedottaminen	Pieni

2 Operatiiviset: Toiminnan virheet Henkilöstö (ikäntyminen, sairaus jne.) Laitteiden käyttöriskit Tietosuoja- ja turva	Toimintaohjeet, tehtävien kierrätys ja valvonta	Pieni
3 Rahoitus ja markkina Korko- ja rahoitusmarkkinat Vastapuoli Energiakauppa	Suojaukset ja omavaraisuusaste Luotonvalvonta	Kohtalainen
4 Vahinko: Omaisuus, vastuu, keskeytys, riippuvuus- keskeytys, ympäristö, tapaturma ja henkilö	Vakuutuspolitiikka, jossa on määritelty riskienkan- tokyky ja -halu. Työturvallisuuden toimintaohjelma	Pieni

Riskienhallintaa toteutetaan osana normaalia johtamistyötä ja strategista suunnittelua. Riskienhallintaa käsitellään säännöllisesti hallituksen kokouksissa, erillinen riskienhallintasuunnitelma (ei julkinen) on laadittu v. 2020 aikana.

Strategiset riskit liittyvät toiminnan kannattavuuteen. Tulosraporttien avulla ennustetaan, keskimäärin kuukausittain tilikauden tulos. Ennusteissa huomioidaan tuotantokustannusten muutokset ja myynnin kehittyminen. Pitkän ajan strategisia riskejä hallitaan edunvalvonnan kautta toimialan etujärjestöjen kautta.

Energiantuotanto on sidottu pääasiallisesti Riikinhoiman muuttuviin- ja kiinteisiin kustannuksiin. Aktiivisella omistajaohjauksella pyritään mm. vakiinnuttamaan mankala-kustannukset ja saamaan alueelle mahdollisimman suuri hyöty Riikinhoima Oy:n toiminnasta.

Operatiivisista riskeistä huomattavimmat ovat energiantuotantokapasiteetin riittävyys ja toimivuus. Tuotantokapasiteetin riittävyys häiriötilanteissa ja suurissa kuormissa on varmistettu kahdella eri päätuotantolaitoksella (Riikinhoima Oy ja Stora Enso Oyj) sekä yhtiön omien vara- ja huippulämpökeskusten kapasiteetilla. Lisäksi yhtiöllä on voimassa oleva varalämpösopimus.

Asiakkaiden maksukykyyn liittyviä riskejä ennakoidaan ja valvotaan aktiivisesti. Lisäksi perintätoimi on ulkoistettu. Yhtiön olemassa olevien ulkopuolisten lainojen korkoriski on varauduttu suojamaalla niitä 10 vuoden pituisella koronvaihtosopimuksella. Nämä suojaukset on tehty syystä, että lainan korkojen osuus yhtiön normaalista voitosta on suuri ja suojauksella on haluttu vakaampaa ennustettavuutta ja varauduttu mahdolliseen korkojen nousuun.

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	15 084 895	16 500 000	16 500 000	16 747 500	16 998 713
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-16 261 857	-14 602 000	-14 500 000	-14 717 500	-14 938 262
Liikevoitto (-tappio), €	-1 176 962	1 898 000	2 000 000	2 030 000	2 060 450
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 164 072	- 204 596	- 165 000	- 165 000	- 165 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	- 983 877	1 693 404	1 865 000	1 865 000	1 895 450

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €	492 348	2 000 000	2 000 000	5 000 000	2 000 000
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		0	0	0	
Lainakanta 31.12. €	6 891 546	6 745 000	6 391 000	8 200 000	8 200 000
- josta kaupungin myöntämät lainat, €		0	0	0	0

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	8	9	9	9	10
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0	2	0
Yhteensä	8	9	9	11	10

10.3 Navitas Kehitys Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Navitas Kehitys Oy vahvistaa Varkauden elinvoimaisuutta sekä vetovoimaa Välitä, Vaikuta ja Viihdy -kaupunkistrategian mukaisesti. Yhtiö tukee yritysten kasvua, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä sekä edistää uusien sijoittajien ja investointien hankkimista Varkauteen. Lisäksi yhtiö edistää uusien työpaikkojen syntymistä, turvaa nykyisten työpaikkojen säilymistä sekä tukee osaavan työvoiman saatavuutta yhdessä yritysten, kaupungin ja oppilaitosten kanssa.

Varkauden yrityskehityksessä tulevaisuuden näkymät ovat myönteiset, ja useita uusia investointi- ja kehittämishankkeita on käynnistymässä. Alue on toiminut Pohjois-Savon viennin veturina sekä ollut tuoreimman PK-barometrin mukaan positiivisen kehityksen moottorina. Maailmantalouden ja poliittisen tilanteen haasteet heijastuvat kuitenkin myös paikallisiin yrityksiin.

Yhtiö tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin, asukkaiden ja yritysten kanssa Varkauden imagon ja tunnettuuden edistämiseksi. Kehittämisen painopistealueina ovat teknologiateollisuus, teollisen perinnön hyödyntäminen matkailussa sekä puhtaan siirtymän energia-alan hankkeet ja niihin liittyvät uudet liiketoimintamahdollisuudet.

Navitas Kehitys Oy tekee laajaa yhteistyötä oppilaitosten ja yritysten sekä Keski-Savon työllisyysalueen kanssa varmistaakseen osaavan työvoiman riittävyyden alueella.

Joroisten kunnan yritysneuvonnan ostopalvelua kehitetään edelleen, ja yhteistyötä Keski-Savon kuntien välillä elinvoiman vahvistamiseksi syvennetään.

Keski-Savon yritysrahaston tunnettuus ja rahoitusinstrumenttien käyttö ovat lisääntyneet, ja rahaston markkinointia tullaan edelleen tehostamaan. Yrityksiä ja yhdistyksiä kannustetaan hyödyntämään Mansikan avustusrahoitusta entistä aktiivisemmin.

Navitas Kehitys Oy:n liiketoiminnan tulot ja kulut vähenevät vuodelle 2026 suunniteltujen hankkeiden euromäärän pienentymisestä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Yritysten sijoittumiset Varkauteen	Uudet sijoittumiset	3
2 Kehittämis- ja investointihankkeet	Saadut kehittämis- ja investointiavustukset	13 kpl/10 m€
3 Yritysten määrä	Yritysten nettolisäys	10

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Yritysten sijoittumiset Varkauteen	Uudet sijoittumiset	6

2 Kehittämis- ja investointihankkeet	Saadut kehittämis- ja investointiavustukset	28 kpl/20 m€
3 Yritysten määrä	Yritysten nettolisäys	20

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Kassan riittävyys	Tarkka kassan seuranta ja ennakointi	Pieni
2 Hankerahojen takaisinperintä	Huolellinen hanketyö, seuranta ja raportointi	Pieni
3 Henkilöstön jaksaminen	Työhyvinvoinnista, jaksamisesta ja osaamisesta huolehtiminen	Pieni

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	2 088 503	1 900 000	1 675 700	1 600 000	1 600 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-1 995 937	-1 900 000	-1 685 700	-1 610 000	-1 610 000
Liikevoitto (-tappio), €	92 566	0	- 10 000	- 10 000	- 10 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	10 291	10 000	10 000	10 000	10 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	102 857	10 000	0	0	0

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €		0	0	0	0
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €		0	0	0	0
- josta kaupungin myöntämät lainat, €		0	0	0	0

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	9	7	6	6	6
Määräaikaiset ja sijaiset	14	15	11	11	11
Yhteensä	23	22	17	17	17

Navitas Kehitys Oy:n liiketoiminnan tuotot ja kulut pienenevät vuonna 2026, koska Varkauden kaupungin elinvoimajohtaja toimii myös Navitas Kehityksen toimitusjohtajana sekä hankkeiden määrä ja koko pienenevät ja sitä kautta myös määräaikaisen henkilöstön määrä vähenee

10.4 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus:100 %

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n tehtävänä on tukea alueen elinkeinoelämää tarjoamalla niille teollisuus- ja liiketiloja sekä edistää elinvoimaa sekä yritysten kasvua ja sijoittumista alueelle Varkauden väliä, vaikuta ja viihdy-kaupunkistrategian mukaisesti.

Yhtiö toimii tiiviissä yhteistyössä kaupungin ja muiden konserniyhtiöiden kanssa. Vuokrattavia tiloja on pystyttävä mukauttamaan yritysten nykypäivän tarpeita vastaaviksi. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto työn tuottavuuden ja markkinoinnin parantamiseksi.

Yhtiön taloudellinen liikkumavara on vähäinen eikä se mahdollista toteuttaa yritysten rakennustarpeita lähivuosina, on etsittävä muita toteutustapoja yritysten muuttuviin tilatarpeisiin. Sopimuksien hallinta yhteneväiseksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kannattavuus	Tilikauden tulos	Toiminnan kehittäminen kannattavaksi
2 Omien tilojen käyttöaste	Vuokrausaste	90 %
3 Omien kiinteistöjen kehitys	Yrityksien tarpeiden mukaiset tilat	Vuokrausasteen nousu
4 Toiminnanohjausjärjestelmät	Ennakointi ja seuranta	Käyttöön otettu

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Kannattavuus	Tilikauden tulos	Toiminnan kehittäminen kannattavaksi
2 Omien tilojen käyttöaste	Vuokrausaste	92 %
3 Omien kiinteistöjen kehitys	Yrityksien tarpeiden mukaiset tilat	Vuokrausasteen nousu

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Lainasalkku	Rahoitusriskien hallinta ja varautuminen	Suuri
2 Kassan riittävyys	Seuranta ja ennakointi	Suuri
3 Vuokralaisten maksukyky	Tiukka seuranta ja varhainen puuttuminen	Kohtalainen

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	3 486 691,11	2 924 184	2 552 000	2 566 000	2 582 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-2 663 412,23	-2 637 005	-2 471 000	-2 423 000	-2 379 000
Liikevoitto (-tappio), €	823 279	287 179	81 000	143 000	203 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 672 937	- 537 179	- 458 000	- 429 000	- 404 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	149 797	- 250 000	- 377 000	- 286 000	- 201 000

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €		0	0	0	0
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	38 792 131	34 991 385	31 540 244	29 445 343	27 461 625
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	31 670 420	29 707 856	27 023 685	25 647 232	24 325 434

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	0	0	0	0	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0	0

10.5 Varkauden Taitotalo Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden Taitotalo Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä tarjota yrityksille kiinteistössä tarpeellista liike- ja palvelutoimintaa ja olla siten toteuttamassa Varkauden väliä, vaikuta ja viihdy-kaupunkistrategiaa elinvoimaisuuden edistämiseksi.

Toiminnan keskiössä on vuokralaisten tyytyväisyys ja toimitilojen käyttöasteen pitäminen korkealla ja parantaa kokoustilojen käyttöastetta ja tuottavuutta. Toimintaympäristön muutokset yritysten siirtyä hybridityömalliin haastaa suunnittelemaan uusia markkinointikeinoja tulovirran kasvattamiseksi.

Taitotalo on osa Varkauden kaupungin konsernia ja vastaa toimitotarpeisiin yritysten kysyntää vastaavasti taloudellisten mahdollisuuksien mukaan. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto työn tuottavuuden ja markkinoinnin parantamiseksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Toimistotilojen vuokraus	Vuokrausaste	90 %
2 Kokoustilamyynti	Kokoustilojen tuotto	10 % kasvu
3 Toimiva yrityskeskus	Asiakastyytyväisyys	4

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Navitasten houkuttavuus	Vuokrausaste	92 %
2 Kokoustilojen käyttö	Tuotto	20 %

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Lainasalkku	Lainojen ja korkojen tiivis seuranta	Suuri
2 Vuokrasopimukset	Asiantuntijoiden käyttö ja järjestelmän käyttöön-otto	Pieni
3 Vuokralaisten vuokranmaksukyky	Seuranta, varhainen puuttuminen ja yhteydenpito	Kohtalainen
4 Kassan riittävyys	Jatkuva seuranta	Suuri

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	2 262 273	2 036 532	2 067 131	2 067 000	2 067 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	1 859 085	-1 786 126	-1 785 334	-1 785 000	-1 785 000
Liikevoitto (-tappio), €	403 188	250 406	281 797	282 000	282 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	393 755	- 290 406	- 306 332	- 289 000	- 275 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	31 256	- 40 000	- 24 535	- 7 000	7 000

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €		0	0	0	0
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		18 600	17 900	17 200	16 500
Lainakanta 31.12. €	13 332 561	12 183 355	11 745 707	10 709 545	9 673 382
- josta kaupungin myöntämät lainat, €		0	0	0	0

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	0	1	1	1	1
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	1	1	1	1

10.6 Keski-Savon Vesi Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Keski-Savon Vesi Oy:n tehtävänä on veden hankinta ja viranomaisten laatuvaatimusten täyttävän talousveden toimittaminen kiinteistöihin sekä jätevesien johtaminen ja puhdistaminen lupaehtojen mukaisesti.

Toiminnan painopistealueet:

1. Veden myynti ja jätevesien puhdistaminen
2. Vesihuollon valmius- ja erityistilanteiden sekä kriisiviestinnän suunnitelmien ja toimintavalmiuden ylläpito
3. Raakaveden laadun turvaaminen
4. Jakeluverkoston toiminnan varmentaminen jatkuvien huoltotoimenpitein ja peruskorjauksin
5. Laitosten ja pumppaamojen toiminnan varmistaminen jatkuvien huoltotoimenpitein ja peruskorjauksin
6. Vuotovesien hallinta

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Puhtaan veden tuottaminen	Veden pH pidetään mahdollisimman hyvin arvossa 8,0 Vesijohtoveden laatu täyttää hyvin STM:n talousvedelle asettamat laatuvaatimukset	Vesijohtovesi täyttää vaatimukset
2 Ympäristön kuormitus	Ohjjuoksutusten määrä/lupaehdot Jätevedet puhdistetaan lupaehtojen mukaisesti	Lupaehdot täyttyvät
3 Henkilöstön hyvinvointi	Työtapaturmien määrä	Työtapaturmien määrä 0
4 Seudulliset kilpailukykyiset taksat	Taksat	Taksataso keskimäärin alle naapurikuntien sekä valtakunnallisen keskiarvon

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Käsitellyn kompostimullan jatkokäyttö	Jatkokäytön kustannukset	Ei kuluja
2 Henkilöstön hyvinvointi	Työtapaturmien määrä	Työtapaturmien määrä 0

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Vesilähteiden saastuminen	Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat ja niiden päivittäminen Varavesilaitoksen ylläpito	Pieni
2 Viemäritukkeumat ja vesivuodot sekä kaupunkitulvat	Ennakoiva verkoston hoito ja tavoitteellinen peruskorjaushjelma. Saneerausten kohdentaminen riskialttiimpiin verkoston osiin. Kaupunkitulvavahinkojen vähentämiseksi hulevesiverkostoa laajennetaan ja purku-uomien kunnossapitoa tiennetään sekä purkukapasiteettia parannetaan.	Kohtalainen

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	5 323 538	5 620 000	5 880 000	6 053 000	6 022 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-5 190 049	-5 074 000	-5 197 000	-5 349 000	-5 255 000
Liikevoitto (-tappio), €	133 490	546 000	683 000	704 000	767 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 717 749	- 735 797	- 765 800	- 765 800	- 765 800
Tilikauden voitto (-tappio), €	- 584 259	- 189 797	- 82 800	- 61 800	1 200

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €	1 454 670	1 575 000	1 670 000	1 600 000	1 600 000
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	11	11	11	10	10
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	1	1	1
Yhteensä	11	11	12	11	11

10.7 Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 51,9 %

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Yhtiön tehtävänä on omistaa, ylläpitää ja kehittää Kauppatori 6-kiinteistöä (Warkaus-sali ja hotelli sekä toimistotilat). Toiminnan painopistealueet: 1. Kustannustehokas hallinta ja ylläpito. 2. Laadukas ja nykyaikainen toimitala käyttäjille.

Olennaiset tapahtumat yhtiön toiminnassa

Nemeko Oy on muuttamassa hallinnassaan olevia hotellihuoneita ikääntyneen väestön yhteisölliseen asumiseen. Tämä ei aiheuta kustannuksia kiinteistöyhtiölle. Merkittäviä korjausinvestointeja ei ole näköpiirissä talousarviovuotena.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Rakennuksen kunnon ylläpito	Häiriöilmoitukset	Ei ilmoituksia
2 Käyttäjien tyytyväisyys	Valitukset / huomautukset	Ei valituksia
3 Kustannusten minimointi	Hoitovastikkeen suuruus	Vastikkeen korotus alle 5%

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
1 Rakennuksen kunnon ylläpito	Häiriöilmoitukset	Ei ilmoituksia
2 Käyttäjien tyytyväisyys	Valitukset / huomautukset	Ei valituksia
3 Kustannusten minimointi	Hoitovastikkeen suuruus	Vastikkeen korotus alle 5%

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Tulipalo, vesivahinko tai vastaava	Riski hallintaan kattavalla kiinteistövakuutuksella, joka päivitetään vuosittain. Muita riskejä ei ole.	Pieni

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	275 120	263 306	284 801	284 801	284 801
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	- 263 975	- 239 470	- 262 160	- 262 160	- 262 160
Liikevoitto (-tappio), €	11 145	23 836	22 641	22 641	22 641
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 2 974	- 23 000	- 23 000	- 23 000	- 23 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	8 171	836	- 359	- 359	- 359

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €		0	0	0	0
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	6 447 747	6 437 747	6 407 747	6 387 747	6 367 747
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	3 359 665	3 349 665	3 319 665	3 299 665	3 279 665

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	1	1	1	1	1

10.8 Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Yhtiö on aloittanut palvelutuotannonsa 1.1.2023. Tuolloin Varkauden kaupungin ja Keski-Savon Vesi Oy:n ja Keski-Savon jätehuolto Ilky:n taloushallinto siirrettiin Sarastia Oy:stä. Yhtiössä on työssä yhteensä yhdeksän henkilöä ja toimitilat sijaitsevat Varkauden kaupungintalolla. Yhtiön toimitilojen yhteydessä toimii myös kaupungin taloushallinnon henkilöstö. Vuoden 2025 alusta yhtiön asiakkaaksi siirtyivät kolme muuta kaupungin tytäryhteisöä: Wartalo Kodit Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy ja Varkauden Taitotalo Oy. 1.1.2026 yhtiö aloittaa palvelutuotannon Rantasalmen kunnalle ja sen tytäryhteisöille.

Yhtiön osakkaita ovat: Varkauden kaupunki 85%, Keski-Savon Vesi Oy 5%, Keski-Savon jätehuolto 5% ja Rantasalmen kunta 5%.

Hankintalain mahdollisen voimaantulon myötä suurimmat alan toimijat ovat lähteneet tekemään merkittäviä muutoksia. Esimerkiksi Numera Palvelut Oy on tehnyt liiketoimintakaupan Administerin kanssa Sarastian (Numera Palvelut Oy) kunta-asiakaiden talous-, palkka- ja ohjelmistopalveluliiketoiminnasta.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Kiitettävät henkilöstö- ja asiakastyytyväisyydet, mittareina henkilöstö- ja asiakastyytyväisyyskyselyt.

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Nykyisten asiakkaiden laadukas palvelu ja uusien asiakkuuksien onnistunut palvelun aloitus.	Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys	Kiitettävät tasot
Toiminta yhtiön strategian pohjalta. Yhtiön strategia päivitetään vuosittain henkilöstön ja yhtiön hallituksen yhteisen suunnittelun mukaisesti.	Yhtiön toiminnan vertaaminen yhtiön strategiaan	Yhtiön strategian toteutuminen
Yhtiön hyvä taloustilanne	Liiketoiminnan kannattavuus ja vakava-raisuus	Vahvistetun talousarvion mukainen toiminta

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028

Suunnittelukauden tavoitteet 2027-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Nykyisten asiakkaiden laadukas palvelu ja uusien asiakkuuksien onnistunut palvelun aloitus.	Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys.	Kiitettävät tasot
Toiminta yhtiön strategian pohjalta. Yhtiön strategia päivitetään vuosittain henkilöstön ja yhtiön hallituksen yhteisen suunnittelun mukaisesti.	Yhtiön toiminnan vertaaminen yhtiön strategiaan.	Yhtiön strategian toteutuminen
Yhtiön hyvä taloustilanne.	Liiketoiminnan kannattavuus ja vakava-raisuus.	Vahvistetun talousarvion mukainen toiminta

Riskit, talous ja henkilöstö

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
1 Asiantuntevan henkilöstön pysyvyys ja saatavuus	Hyvä henkilöstötyytyväisyys ja kilpailukykyiset henkilöstöedut	Kohtalainen
2 Tietojärjestelmien toimivuus ja luotettavuus	Palveluiden hankinta luotettavalta toimittajalta	Pieni

Talous	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liiketoiminnan tuotot, €	1 047 564	1 028 707	1 183 000	1 183 000	1 183 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-1 019 265	- 970 924	-1 115 390	-1 115 390	-1 115 390
Liikevoitto (-tappio), €	28 412	57 783	67 610	67 610	67 610
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 113	500	500	500	500
Tilikauden voitto (-tappio), €	28 299	58 283	68 110	68 110	68 110

Investoinnit	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Investointimenot, €		0	0	0	0
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €		0	0	0	0
- josta kaupungin myöntämät lainat, €		0	0	0	0

Henkilöstö	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	9	9	11	11	11
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	9	9	11	11	11

11 LIITTEET

LIITE 1 SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

PYSYVÄT VASTAAVAT	KILA:n yleisohje		Poistoaika/ Poisto-%
	Poistomenetelmä	Poistoaika Poisto-%	
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	tasapoisto	2- 5 vuotta	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5- 20 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto	2- 5 vuotta	2 vuotta
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>			
Perustamis- ja järjestelymenot	--		
Tutkimus- ja kehittämismenot	--		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	2- 5 vuotta	2 vuotta
Muut	tasapoisto	2- 5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset (puu)	tasapoisto	20- 50 vuotta	25 vuotta *)
Hallinto- ja laitosrakennukset (kivi)	tasapoisto	20- 50 vuotta	25 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset (puu)	tasapoisto	20- 30 vuotta	25 vuotta *)
Tehdas- ja tuotantorakennukset (kivi)	tasapoisto	20- 30 vuotta	25 vuotta
Talousrakennukset (puu)	tasapoisto	10- 20 vuotta	10 vuotta
Talousrakennukset (kivi)	tasapoisto	10- 20 vuotta	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20- 30 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset (puu)	tasapoisto	30- 50 vuotta	30 vuotta
Asuinrakennukset (kivi)	tasapoisto	30- 50 vuotta	30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	--		
Kiinteät rakenteet ja laitteet:			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	10 % - 25 %	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	10 % - 20 %	20 %
Puistot	--		
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	7 % 10 %	Keski-Savon Vesi Oy:n poistosuun. mukaan
Viemäriverkosto	Menojäännöspoisto	7 % 10 %	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto	20 % - 22 %	
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	
Sähkö-, vesi - yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 25 %	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	
Koneet ja kalusto:			
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Menojäännöspoisto	20 % - 27 %	27 %
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	25 % - 30 %	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	25 % - 30 %	30 %
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	25 %
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	25 % - 30 %	30 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Menojäännöspoisto	20 % - 30 %	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	30 % - 40 %	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	30 % - 40 %	40 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

Muutos Kvalt. 19.10.2015 § 57, kaikki 3.000 € tai sen alle olevat käyttömaisyshankkeet poistetaan kertapoistona.

*) Muutos kv. 7.12.2021 Puurakentamisen tekniikan kehittymisen myötä puurakenteisten hallinto- ja laitosrakennusten poistoaika yhdenmukaisetaan vastaamaan kivirakenteisten kanssa